

قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰)

فصل اول - فرهنگ اسلامی - ایاری

ماده ۱- دولت موظف است با همکاری سای قوا « الگوی توسعه اسلامی - ایاری » که مستلزم رشد و بالندگی انسانها بر مدار حق و عدالت و دستگیری به جامع‌ای متکی بر ارزش‌های اسلامی و انقلابی و تحقق شاخص‌های عدالت اجتماعی و اقتصادی باشد را تا پایان سال سوم برنامه تدوین و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. این الگو پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی مبنای نهی برنامه ه ششم و برنامه‌های بعدی قرار می‌گیرد.

تبصره - دستگیر نهی این الگو در قوه مجریه مستقر خواهد بود و رؤسای قوای سه‌گانه کشور موظفند با اتخاذ سازوکارهای لازم در هر قوه به فرآیند نهی آن کمک کنند.

ماده ۲- دولت موظف است بر اساس نقشه راه ندری فرهنگ کشور و نظامنامه بهیست فرهنگ که تا پایان سال اول برنامه به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگ می‌رسد نسبت به نهی بهیست فرهنگ برای طرح‌های مهم و جدی اقدام نماید.

تبصره - معاونت برنامه ریزی و نظارت راه‌بردی رهبری جمهوری که در این قانون به اختصار « معاونت » نامیده می‌شود، در ابتدای هر سال عناوین طرح‌های مهم موضوع این ماده را نهی و به دستگاه‌های ذی‌ربط جهت اجراء ابلاغ می‌نماید.

ماده ۳- به منظور تعمیق ارزش‌های اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی و تقویت هنجارهای فرهنگ و اجتماعی و روحیه کار جمعی، ابتکار، ترویج فرهنگ مقاومت و ایثار، تبلیغ ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی و گسترش خط و زبان فارسی، دولت مکلف است حمایت‌های لازم را از بخش‌های دولتی اعم از حقوقی و حقوقی در موارد زیر به عمل آورد:

الف - برنامه‌های اجرائی دینی، مذهبی، هنری، فرهنگ، آموزشی و علمی

ب - طراحی، توزیع، انتشار و صدور خدمات و محصولات فرهنگ، هنری، رسانه‌ای، صنایع دستی و میراث فرهنگ

ج - توسعه تولیدات و فعالیت‌های رسانه‌ای، فرهنگ و هنری دیجیتال و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای و رهن حضور فعال و تأثیرگذار در فضای مجازی

د - توسعه و راه‌اندازی مؤسسات، هیأت‌ها و تشکلهای فرهنگ، هنری، رسانه‌ای، دینی و قرآنی

ه - اقدام برای حذف اسامی لایق از سردر اماکن عمومی، شرکت‌ها و بسقبندی کالاهای غیرصادراتی

تبصره ۱- دولت موظف است کلیه استانداردهای لازم برای خط و زبان فارسی و تاریخ ه جری شمسی را حداکثر تا پایان سال اول تدوین نماید.

تبصره ۲- طراحی، توزیع و صدور خدمات و محصولات فرهنگ، هنری و سرهنمایی، رسانه‌ای، صنایع دستی که موجب ترویج فرهنگ برهنگی، بدجایی و بی‌حجابی و ابتدال باشند، ممنوع است.

ماده ۴- در اجرای منشور توسعه فرهنگ قرآنی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگ، معاونت موظف است حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، اسناد راه‌بردی توسعه حوزه‌های آموزش عمومی، تبلیغ و ترویج، پژوهش و آموزش عالی قرآنی کشور را براساس بهیستاد شورای توسعه فرهنگ قرآنی نهی و برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم کند.

ماده ۵ - به منظور تعیین مباری اسلام ناب محمدی (ص) و فرهنگ غری قرآن کریم، انقلاب اسلامی و اندیشه‌های دینی و سرهنری حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری و رهن شناساندن و معرفی فرهنگ و تمدن اسلامی - ایاری و گسترش خط و زبان و ادبیت فارسی به ویژه برای ایاریکن خارج از کشور، با تأکید بر تقریب مذاهب اسلامی و تقویت گفت و گو و ه مگرایی بهی بیوان ادلن و نخبگان علمی و فکری چه ان و توسعه ارتباط و همکاری با مراکز ای‌شناسی، اسلام شناسی و صلنت از مفاخر معنوی، فرهنگ و علمی « سند ملی توسعه روابط فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌الملل » تا پایان سال اول برنامه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی) با همکاری وزارت امور خارجه و سای دستگاه‌های مرتبط، شورای عالی حوزه علمیه قم و جامع المصطفی‌العالمیه نهی و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶ - به منظور توسعه فضای مذهبی فرهنگ و بهره‌گیری بهی از بقاع متبرکه، گلزار شهدا و اماکن مذهبی و تشییت جایگاه مسجد به عنوان اصلی‌ترین پایگاه عبادی و تربیتی، سرهنری، اجتماعی و فرهنگ اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - وزارت راه و شهرسازی، برعکس مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها موظفند در طراحی و اجرای طرح‌های جامع تفصیلی شهری و هادی روستایی و شهرک‌ها و شهرهای جدید الاحداث، اراضی مناسبی را برای احداث مسجد و خاق عالم بخش شهری و پس از آماده‌سازی، بدون درگرفت هزینه و با حفظ مالکیت عمومی و دولتی در اختیار متقاضیان احداث مساجد قرار دهند.

ب - مالکان اماکن تجاری، اداری و خدماتی جدید الاحداث موظفند نمازخاها مناسبی را در اماکن مذکور احداث نمایند. تأیید نقشه مجتمع‌های مذکور منوط به بخش شهری محل مناسب برای نمازخاها بر اساس دستورالعمل ابلاغی شورای عالی معماری و شهرسازی است.

ج - سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور و شهرداری‌ها موظفند نسبت به احداث اختصاص فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخاها در پارک‌های ملی و بوستان‌های شهری اقدام نمایند.

د - کلیه دستگاه‌های اجرایی، مراکز آموزشی، بیمارستان‌ها و مراکز درمانی، مجموعه‌های ورزشی، مجتمع‌های رفاهی، تفریحی و مجتمع‌های تجاری اعم از دولتی یا غیردولتی، موظفند نسبت به احداث اختصاص و نگهداری فضای کافی و مناسب برای مسجد یا نمازخاها اقدام نمایند.

ه - وزارت خاهاها راه و شهرسازی و نفت موظفند نسبت به احداث مسجد و نمازخاها در پالایشگاه‌های مسافری و جایگاه‌های عرضه سوخت شهری و همچنین نگهداری و مدیونیت مساجد و نمازخاها مذکور از طریق بخش غیردولتی اقدام نمایند.

و - به منظور ارتقاء کارکرد فرهنگی و هنری مساجد، برقراری عدالت فرهنگی و ترویج فرهنگ اسلامی و جذب جوانان و نوجوانان به مساجد، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با رعایت موازین اسلامی تربیتی اتخاذی تا پالایش برنامه حداقل یک چه ارم مساجد شهری و روستاهای بالای هزار نفر جمعیت برخوردار از کانون فرهنگی و هنری باشند.

ماده ۷- دولت به منظور زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه دینی و سرگیری و سربلندی عملی حضرت امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک محله اساسی در تدوین الگوی توسعه اسلامی - اجرایی و سرپرستگاری‌ها و برنامه‌ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام، از انجام پژوهش‌ها و مطالعات برعکس و کاربردی در عرصه فرهنگ سازی، آموزشی و تأسیس ریشه‌های تخصصی لازم با تکیه بر علوم، فناوری و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و پالایش نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی با موضوعاتی مرتبط با حضرت امام خمینی(ره)، مقام معظم رهبری، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و آثار و شهادت در داخل و خارج از کشور و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه‌های معتبر خارجی به آثار منتشر شده در این زمینه، در قواری بودجه‌های سنواتی حمایت مالی می‌نماید. همچنین برای تشویق پدیدآورندگان آثار برتر علمی، فرهنگی، هنری و ادبی مرتبط و ریشه‌ها و شخصیت‌های انقلابی و عدالتخواه در سطح جهان به ویژه افرادی که اقدامات مؤثر در جهت ترویج اندیشه امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری انجام دهند با رعایت اصل یکصد و بیست و نه (۱۲۹) قانون اساسی نشان ملی حضرت امام(ره) و رهبری اعطاء نماید.

ماده ۸ - به منظور توسعه انجمن‌ها و قطب‌های علمی حوزوی و دانشگاهی، کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، دولت از توسعه آموزش‌ها و پژوهش‌های برعکس کاربردی در حوزه‌های دینی و نشر فرهنگ و معارف اسلامی و گرایش‌های تخصصی مرتبط حمایت‌های لازم را در ابعاد مالی، حقوقی به عمل آورد.

ماده ۹- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور افزایش سرانجام بهره‌مندی اقشار مختلف مردم از فضا‌های فرهنگی، هنری و ورزشی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای توسعه فعالیت فرهنگی و هنری اقدام‌های زیری را انجام دهد:

الف - حداقل پنجصد درصد (۵۰٪) هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی دارای بشارت فنی‌یکی حداقل پنجصد درصد (۵۰٪) بخش غیردولتی و همچنین احداث اماکن ورزشی، مجاور و متعلق به مساجد و کانون‌های فرهنگی ورزشی جوانان بسیج را که تکمیل و بهره‌برداری از آنها برای استفاده عمومی ضروری است بر اساس آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران به صورت کمک بلاعوض تأمین نماید.

تبصره - در صورت تغییر کاربری این گونه مراکز یا تغییر استفاده از عمومی به خصوصی، معادل ارزش کمک‌های دولتی به قیمت روز از درگرفت کنندگان این کمک‌ها اخذ می‌شود.

ب - از تأسیس شهرک‌های سرمایه‌گذاری، تلویزیونی و رسانه‌ای و اداره آنها حمایت مالی و حقوقی نماید.

ماده ۱۰- دولت موظف است به منظور ساماندهی فضای رسانه‌ای کشور، مقابله با تقاضای فرهنگ ننگ‌بازان و جرایم و ناهنجاری‌های رسانه‌ای، در چه‌اچوب سرپرست و ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و فراهم آوردن زمینه بهره‌برداری حداقلی از ظرفیت رسانه‌های اقدامات قانونی در موارد ذیل را انجام دهد:

الف - تهیه و تدوین «نظام جامع رسانه‌ها» تا پالایش سال اول برنامه با رویکرد تسهیل فعالیت‌های بخش غیردولتی

ب - ارتقاء آگاهی، دانش و مهارت همگاری، تقویت رسانه‌های ماه‌واره‌ای و اینترنتی همسو و مقابل با رسانه‌های معارض خارجی
ج - به‌شروع، وضع و اجرای سلیست‌ها و مقررات مورد نظر و ایجاد و تقویت سازوکاره‌ای لازم برای ساماندهی، نظارت و پالایش محتوای
دیجاری، شرپاری و نوشتاری در فضای رسانه‌ای کشور اعم از رسانه‌های مکتوب، دیجاری، شرپاری، رقومی (دیجیتال)، مجازی و شبکه‌های
ارتباطی غیرمکالماتی، شبکه‌های داده و ماه‌واره‌ای و سامانه‌های مخابراتی به‌شورای عالی انقلاب فرهنگی
ماده ۱۱- سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی مجاز است:

الف - اقدامات قانونی در جهت امکان ایجاد مراکز فرهنگی و گردشگری و نحوه تأسیس مراکز تخصصی غیردولتی را در زمینه میراث فرهنگی از
قطعی موزه‌ها، مرمت آثار فرهنگی و تاریخی، کارشناسی اموال تاریخی و فرهنگی و همچنین مراکز جهت نظارت بر مراکز اقامتی، پذیرایی،
دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری با استاندارد لازم و شرایط سهل و آسان را فراهم نماید.

ب - از راه اندازی موزه‌های تخصصی به‌ویژه موزه‌های دفاع مقدس و شهدا توسط مؤسسات غیردولتی، تعاونی و بخش
خصوصی حمایت مالی نماید.

ج - از ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگی عشایری و روستایی توسط بخش خصوصی و نهادهای عمومی غیردولتی و تعاونی با رعایت
موازی اسلامی به‌منظور توسعه گردشگری آن مناطق حمایت مالی نماید.

د - از مالکیت و حقوق قانونی مالکین بناها و آثار و اشکال تاریخی منقول در جهت حفظ، صیقلیت و کاربرد مناسب آنها و اقدامات لازم جهت به
آثار فرهنگی، هنری و تاریخی حمایت مالی و معنوی نماید.

ه - آثار فرهنگی تاریخی و میراث معنوی حوزه فرهنگی ایران، موجود در کشورهای همسایه و منطقه و سایر کشورها به‌عنوان میراث فرهنگی
را شناسایی و از آنها حمایت نماید.

ماده ۱۲- دولت به‌منظور تعمیق ارزش‌ها، باورها و فرهنگی مبتنی بر هویت اسلامی و ترویج سیره و سنت‌های الهی علی‌هم‌السلام و استفاده
بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی به‌ویژه در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز نسبت به انجام امور ذیل تا پایان برنامه اقدام می‌نماید:

الف - شناسایی دقیق نقاط و مشکلات زائرین، برنامه‌ریزی و تدوین ساز و کاره‌ای لازم جهت ساماندهی امور زائرین و تأمین زیرساخت‌های
لازم از طریق حمایت از شهرداری‌ها و بخش‌های غیردولتی

ب - توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب‌های زیارتی و گردشگری مذهبی و فراهم نمودن زمینه‌های زیارت مطلوب و
اجرای پروژه‌های زیربنایی مورد نظر در قالب بودجه‌های سنواتی

ورزش

ماده ۱۳- دولت مکلف است به‌منظور توسعه ورزش همگاری، قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزشی اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌های مورد نظر را در ردیف‌های مستقل در قالب بودجه‌های سنواتی منظور نماید.

ب - اعتبار مورد نظر برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، کفایت سود و کارمزد و کمی‌های بلاعوض به متقاضیان بخش
خصوصی و تعاونی برای احداث، توسعه و تکمیل واحدهای ورزشی را در ردیف مستقل بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید.

تبصره - پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به‌شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است.

ماده ۱۴- وزارت جهاد کشاورزی موظف است اراضی ملی غیرکشاورزی به‌استثناء اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست و خارج از حریم
شهرها و محدوده روستاها را که مورد نظر سازمان تربیت بدنی است، به‌منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به‌طور رایگان
به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. همچنین وزارت مذکور موظف است با تأیید سازمان تربیت بدنی، اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز
بخش غیردولتی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به‌قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با اولویت
به تعاونی‌های انجمن‌گران واگذار نماید. تعیین کاربری این قطعی اراضی ممنوع است.

فصل دوم - علم و فناوری

ماده ۱۵- به‌منظور تحول برداری در آموزش عالی به‌ویژه در رشته‌های علوم انسانی، تحقق جنبش نرم‌افزاری و تعمیق مبانی اعتقادی،
ارزش‌های اسلامی و اخلاق حرفه‌ای و با هدف ارتقاء کیفی در حوزه دانش و تربیت اسلامی، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت،
درمان و آموزش پزشکی مکلفند اقدامات زیر را انجام دهند:

الف - بازنگری متون، محتوا و برنامه‌های آموزشی و درسی دانشگاهی مبتنی بر آموزه‌ها و ارزش‌های دینی و هویت اسلامی - ایاری و انقلابی و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای دانش بشری، با اولویت رکن بازار کار

ب - تدوین و ارتقاء شاخص‌های کیفی به خصوص در رشته‌های علوم انسانی به ویژه در رشته‌های علوم قرآن و عترت و مطالعات مکتب رشک‌های با بهره‌گیری از امکانات و توانمندی‌های حوزه‌های علمیه و تأمین آموزش‌های مورد رکن متناسب با نقش دختران و پسران

ج - رعایت کردن تجارب علمی و عملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با انجام فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و نظریه پردازی در حوزه‌های مرتبط

د - همکاری با حوزه‌های علمیه و بهره‌مندی از ظرفیت‌های حوزه در عرصه‌های مختلف

ه - گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی، انجام مطالعات مکتب رشک‌های، توسعه قطب‌های علمی و توالی علم بومی با تأکید بر علوم انسانی با همکاری شورای عالی حوزه علمیه و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

و - استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی بر اساس شاخص‌های مورد تأیید وزارتخانه‌های مذکور منوط به عدم معایب با مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با هدف ارتقاء کیفیت آموزشی و پژوهشی

تبصره - پس از استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت، هرگونه گسترش و توسعه رشته‌ها، گروه‌ها و مقاطع تحصیلی موکول به رعایت شاخص‌های ابلاغی از سوی وزارتخانه‌های ذی‌ربط توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی است. وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد مجازند عملیات اجرایی سنجش کیفیت و رتبه‌بندی را بر اساس این نظام با مؤسسات مورد تأیید در بخش غیردولتی واگذار نمایند.

ماده ۱۶- دولت مجاز است به منظور دستگیری با جایگاه دوم علمی و فناوری در منطق و تشیخت آن تا پانزده برنامه پنجم، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - بازنگری آیین‌نامه ارتقاء اعضای هیأت علمی به نحوی که تا پنجاه درصد (۵۰٪) امیظانات پژوهشی اعضای هیأت علمی معطوف به رفع مشکلات کشور باشد.

برای تحقق این امر تجهیزات لازم برای ارتقاء هیأت علمی از جمله توسعه و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی، افزایش فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی در داخل و خارج از کشور و ایجاد مراکز تحقیقاتی و فناوری پیشرفته علوم و فنون در کشور، تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها با دستگاه‌های اجرایی از جمله صنعت فراهم خواهد گردید.

ب - ایجاد ظرفیت لازم برای افزایش درصد پذیرفته‌شدگان دوره‌های تحصیلات تکمیلی آموزش عالی، با ارتقاء کیفیت به گونه‌ای که میزان افزایش ورود دانش‌آموختگان دوره کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به نسبت درصد (۲۰٪) برسد.

ج - برنامه‌ریزی و حمایت لازم برای تأمین هیأت علمی مورد رکن دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی به منظور ارتقاء شاخص نسبت عضو هیأت علمی تمام وقت به دانشجو در تمامی دانشگاه‌ها اعم از دولتی و غیردولتی به گونه‌ای که تا پانزده برنامه نسبت کل دانشجو به هیأت علمی تمام وقت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی غیردولتی به حد اکثر چهل و در دانشگاه تعلیم نور به حد اکثر دویست و پنجاه برسد.

د - نسبت به ایجاد، راه‌اندازی و تجهیز آزمایشگاه کاربردی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، شهرک‌های دانشگاهی، علم‌ی، تحقیقاتی، شرک‌های فناوری، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد از طریق دستگاه‌های اجرایی و شرک‌های تابعه و وابسته آنها اقدام نماید. بخشی از رهیوی پژوهشی این آزمایشگاه‌ها می‌تواند توسط پژوهشگران دستگاه اجرایی علمی شرک، اعضای هیأت علمی و دانشجو مکتب تحصیلات تکمیلی دانشگاه تأمین گردد. دستگاه‌های اجرایی و شرک‌ها می‌توانند بخشی از اعتبارات پژوهشی خود را از طریق این آزمایشگاه‌ها هزینه نمایند.

ه - به منظور افزایش سهم تحقیق و پژوهش از توالی ناخالص داخلی به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که سهم پژوهش از توالی ناخالص داخلی، سالانه به میزان سهم درصد (۵/۰٪) افزایش یابد و تا پانزده برنامه به نسبت درصد (۳٪) برسد. در این راستا منابع تحقیقات موضوع این بند را ه سال در بودجه سزواسی در قالب برنامه‌های خاص مشخص نموده و رهن در پانزده سال گزارش عملکرد تحقیقاتی کشور موضوع این بند را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارایع نمایند.

و - وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند با همکاری سالی دستگاه‌های ذی‌ربط ضمن اعمال اقدامات ذلی شاخص‌های آن را پایش نموده و گزارش عملکرد سالانه را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارایع نماید.

۱- ارتقاء علمی و کیفی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی بر اساس عدالت آموزشی و اولویت های سند چشم انداز با رعایت سایر احکام این ماده

۲- اصلاح هرم هیأت علمی تمام وقت دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی با فراهم آوردن بستری لازم و با تأکید بر شایسته سالاری

۳- گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین المللی از طریق راه اندازی دانشگاه های مشترک، برگزار کننده دوره های آموزشی مشترک، اجرای مشترک طرح های پژوهشی و تبادل استاد و دانشجو با کشورهای دیگر با تأکید بر کشورهای منطقه و جهان اسلام به ویژه در زمینه های علوم انسانی، معارف دینی و علوم بهر فرهنگ و اولویت دار جمهوری اسلامی ایران بر اساس نقش جامع علمی کشور با هدف توسعه علمی کشور و توانمندسازی اعضای هیأت علمی

۴- ایجاد هماهنگی بین نهادهای سازمان های پژوهشی کشور جهت سرپرستگذاری، برنامه ریزی و نظارت کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری

۵- تدوین و اجرای طرح رکن سنجی آموزش عالی و پژوهشی در نخستین سال اجرای برنامه به منظور توسعه متوازن مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و غیردولتی با توجه به رکن ها و امکانات

۶- استقرار نظام یکپارچه پایش و ارزیابی علم و فناوری کشور تحت نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری با هماهنگی مرکز آمار ایران جهت رصد وضعیت علمی کشور در مؤسسه ملی، منطقه ای و بین المللی و تعیین میزان دستخطی به اهداف اسناد بالادستی مبتنی بر نظام فراگیر و پوشای آمار ثبتی و ارائه گزارش سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی

۷- انجام اقدامات قانونی لازم برای تکمیل و اجرای نقش جامع علمی کشور در راستای بند (۱۱) سرپرست های کلیدی برنامه پنجم

۸- برنامه ریزی برای تحقق شاخص های اصلی علم و فناوری شامل سهم درآمد حاصل از صادرات محصولات و خدمات مبتنی بر فناوری های بهر فرهنگ و ملی، سراع تولید، اخلاص داخلی ناشی از علم و فناوری، تعداد گواهی ثبت اختراع، تعداد تولیدات علمی بین المللی، نسبت سرمایه گذاری خارجی در فعالیتهای علم و فناوری به هزینه های تحقیقات کشور و تعداد شرکتهای دانش برهن دولت موظف است به گونهای برنامه ریزی نماید که تا پایان برنامه حداقل به جایگاه رتبه دوم در منطقه در این زمینه برسد.

ماده ۱۷- دولت مجاز است به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکتهای دانش برهن اقداماتی را انجام دهد:

الف - حمایت مالی از پژوهش های تقاضا محور مشترک با دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمی در موارد ناظر به حل مشکلات موجود کشور مشروط به این که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از هزینه های آن را کارفرمای غیردولتی تأمین و تهیه کرده باشد.

ب - حمایت مالی و تسهیلی شکل گیری و توسعه شرکتهای کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه تجاری سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری های بهر فرهنگ و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می کنند و رهن حمایت از راه اندازی مراکز رشد و پارک های علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی

ج - حمایت های قانونی لازم در راستای تشویق طرف های خارجی قراردادهای بین المللی و سرمایه گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیتهای تحقیق و توسعه مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکتهای داخلی

د - حمایت مالی از ایجاد و توسعه بورس ایچه و بازار فناوری به منظور استفاده از ظرفیتهای علمی در جهت پاسخگویی به نیاز بخش های صنعت، کشاورزی و خدمات

ه - حمایت مالی از پلکان نامه ها و رساله های دانشجویی در راستای ارتقاء بهره وری و حل مشکلات کشور

و - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه ثبت اختراعات، تولید دانش فنی و حمایت مالی از تولید کنندگان برای خرید دانش فنی و امطن اختراعات تبصره ۱- دستگاه های اجرایی مکلفند امکانات و تجهیزات پژوهشی و تحقیقاتی، آزمایشگاه ها و کارگاه ها را با نرخ ترجیحی در اختیار مؤسسات و شرکتهای دانش برهن مورد تأیید شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در چهارچوب مصوبه هیأت وزیران قرار دهند.

تبصره ۲- در راستای توسعه و انتشار فناوری به دستگاه های اجرایی اجازه داده می شود مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزات را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است به دانشگاه ها و مؤسسات عرضه و واگذار نمایند.

تبصره ۳- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است صرفاً پس از ارائه گواهی مبنی بر علمی اختراعات از سوی مراجع ذی صلاح نسبت به ثبت اختراعات اقدام نماید.

تبصره ۴- اعضاء هیأت علمی می‌توانند با موافقت هیأت امضاء همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت های صددرصد (۱۰۰٪) خصوصی دانش برکن اقدام و طی در این مؤسسات و شرکت ها مشارکت نمایند. این مؤسسات و شرکت ها برای انعقاد قرارداد پژوهش مستقیم و علمی مستقیم با دستگاه های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله کارکنان در معاملات دولتی و تغییرات بعدی آن هستند.

ماده ۱۸- دولت با منظور گسترش حمایت های ه دفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - ارتقاء منزلت اجتماعی از طریق فرهنگ سازی

ب - تسهیل در ارتقاء تحصیلی و ورود به رشته ای تحصیلی مورد علاقه در دوره ای قبل و بعد از ورود به دانشگاه

ج - اعطاء حمایت های مالی و بورس تحصیلی از طریق وزارتخانه ای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و برکن ملی نخبگان

د - حمایت تحصیلی در زمینه ها و رشته ای اولویت دار مورد کن کشور

ه - برقراری بعه تأمین اجتماعی و بعه پایه سلامت فرد و خانواده وی

و - رفع دغدغه خطرپذیری مالی در انجام مراحل پژوهش و امور نوآوران

ز - حمایت از تجاری سازی دستاورده ای آنان

ح - تقویت ابعاد معنوی، بصیرت افزایی، خودباوری و تعلق ملی

ط - ایجاد و تقویت مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری توانمند در تراز بین المللی و با امکانات خاص در شاخه های مختلف علوم و فنون بریادی و راه بردی با به کارگیری نخبگان و دانشمندان در جهت خلق دانش، ایده ای نو و تبدیلی علم به ثروت در طول برنامه

ی - ایجاد فرصت های شغلی مناسب برای نخبگان و استعدادده ای برتر متناسب با تخصص و توانمندی های آن ها و اولویت های کشور با حمایت از سرمایه گذاری های خطرپذیری جهت تبدیلی دانش فرهی به محصول قابل ارائه به بازار کار

ک - ایجاد ساز و کاره ای مناسب برای افزایش سهم مشارکت انجمن های علمی، نخبگان و استعدادده ای برتر در تصمیم سازی ها و مدیریت کشور

ل - ایجاد ساز و کار لازم برای مشارکت انجمن های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایش ها، کنفرانس ها و مجامع علمی و پژوهشی بین المللی و برتر جهان و بهره گیری از توانمندی های دانشمندان و نخبگان ایرانی در جهان و فراهم کردن فرصت های مطالعاتی مناسب در داخل و خارج کشور

م - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه ای ثبت جواز اصطن علمی (patent) در سطح ملی و بین المللی و ایجاد تهمیدات و تسهیلات لازم برای انتشار آثار مفید علمی آنان

ماده ۱۹-

الف - در راستای تحقق بند (۸) سطلست های کلای ابلاغی و با هدف ارتقاء کیفی سع حوزه دانش، مهارت و تربیت اسلامی به دولت اجازه داده می شود برنامه تحول برکنی در نظام آموزش و پرورش کشور را در چهارچوب قوانین موضوعه و با رعایت اولویت های ذکنی تدوین نماید و پس از تصویب در هیأت وزیران به اجراء درآورد:

۱- تحول در برنامه ای آموزشی و پرورشی و درسی جهت کسب شایستگی ای مورد کن فرد ایرانی توسط دانش آموختگان دوره آموزش عمومی مبتنی بر فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی و کنسنجی و به کارگیری فناوری

۲- حمایت تحصیلی بر اساس علائقی و وئگی ای دانش آموزان، توسعه حرفه ای و سرمایه انسانی مورد کن کشور

۳- اصلاح نظام ارزشیابی به شرفت تحصیلی مبتأکن بر رویکرد ارزشیابی برای تحقق فرآیند کندهی - یادگیری در کلیه دوره ای تحصیلی و تحقق کامل این فرآیند تا پالمن برنامه

۴- بستر سازی و ایجاد انگیزه لازم برای ورود دانش آموزان مستعد به رشته ای علوم انسانی

۵- برنامه ریزی برای برقراری توازن بین تعداد دانش آموزان در رشته ای مختلف تحصیلی متناسب با کنده ای جامع به تدریج و در طول برنامه و برقراری توازن تا پالمن برنامه

۶- بسترسازی مناسب برای کسب حداقل یک شایستگی و مهارت با توجه به رگه بازار کار تا پایان برنامه برای تمامی دانش آموزان دوره متوسطه نظری

۷- استقرار نظام تضمین کیفیت جهت پایش، ارزشیابی، اصلاح و افزایش بهره‌وری

۸- سنجش و ارتقاء صلاحیت‌های حرفه‌ای نیروی انسانی موجود و مورد رگه آموزش و پرورش بر اساس شاخص‌های آموزشی و پرورشی

۹- ارایه برنامه جامع آموزش قرآن اعم از روان‌خوانی و فهم قرآن و برنامه تلفیقی قرآن، معارف اسلامی و عربی با اهداف قرآنی

۱۰- برنامه‌ریزی جهت تدوین برنامه‌های آموزشی ارتقاء سلامت جسمانی و روانی مبتنی بر آموزه‌های دینی و قرآنی

۱۱- تقویت و گسترش نظام مشاوره دانش‌آموز و خانواده جهت تحقق سلامت روحی دانش‌آموزان

۱۲- بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقاء سلامت جسمی دانش‌آموزان

۱۳- افزایش سرباهای فضای ورزشی دانش‌آموزان

۱۴- به‌کارگیری فناوری ارتباطات و اطلاعات در کلیه فرآیندها جهت تحقق عدالت آموزشی و تسهیل فرآیندهای موجود و ارایه برنامه‌های آموزشی و دروس دوره‌ای تخصصی به صورت الکترونیکی

۱۵- ایجاد تعامل و ارتباط مؤثر با دیگر نظام‌های آموزشی در کشور از جمله آموزش عالی به عنوان زیرساخت نظام واحد

۱۶- ایجاد تعامل آموزشی سازنده با دیگر کشورها و مراکز بین‌المللی مانند یونسکو، آیسکو و یوئیپک

ب- دولت موظف است به منظور افزایش بهره‌وری از طریق بهینه‌سازی در منابع انسانی و منابع مالی در وزارت آموزش و پرورش به نحو اقدام‌نمائی که در طول برنامه سه‌م اعتبارات غیرپرسنلی به پرسنلی افزایش یابد.

ج- آموزش و پرورش مجاز است در حدود مقرر در اصل پانزدهم (۱۵) قانون اساسی گنجینه محلی و ادبیت بومی را در مدارس تقویت نماید.

د- وزارت آموزش و پرورش موظف است به منظور تضمین دسترسی به فرصت‌های عادلانه آموزشی به تناسب جنسیت و رگه مناطق به‌ویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته و رفع محرومیت آموزشی، نسبت به آموزش از راه دور و رسانه‌های و تأمین هزینه‌های تغذیه، رفت و آمد، بهداشت و سایر امور مربوط به مدارس شبانه‌روزی اقدام نماید.

ه- وزارت آموزش و پرورش مکلف است برای تأمین رگه‌های ویژه و توانبخشی گروه‌های مختلف آموزشی اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- منعطف‌سازی مدارس و گسترش اجرای برنامه‌های تلفیقی و فراگویی

۲- تدوین برنامه‌های جامع اطلاع‌رسانی جهت آگاه‌سازی و آموزش والدین کودکان با رگه‌های خاص

۳- تقویت طرح سنجش کودکان و افزایش امر مشاوره در این مدارس

۴- توسعه مدارس استثنایی و کودکان با رگه‌های خاص و فراهم آوردن شرایط و امکانات خاص لازم جهت توانمندسازی و افزایش مهارت‌های مورد رگه این‌گونه آموزش‌پذیران

و- سازمان صدا و سیما موظف است در راستای ترویج ارزش‌های اسلامی-ایرانی، ارتقاء سطح فرهنگ عمومی و مقابله با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی، تقویت و گسترش برنامه‌های آموزشی، علمی و تربیتی در شبکه‌های مرتبط به‌ویژه برای دانش‌آموزان و دانشجویان در جهت حمایت از تحول در نظام آموزش و پرورش و تقویت هویت ملی جوانان را در اولویت قرار دهد.

ماده ۲۰-

الف- به منظور زمینه‌سازی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با رگه‌های رعایت نرم‌افزاری، با هدف توسعه کمی و کیفی دولت مجاز است:

۱- هزینه‌های سرباهای تربیت نیروی انسانی متخصص مورد تقاضای کشور بر اساس هزینه‌های آموزشی و هزینه‌های خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری مورد حمایت را در چه‌ارچوب بودجه‌ریزی عملیاتی برای هر دانشگاه و مؤسسه آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دولتی محاسبه و به‌طور سالیانه تأمین کند.

۲- حمایت مالی و تسهیل شرایط برای افزایش تعداد مجلات پژوهشی و ترویجی کشور در زمینه‌های مختلف علمی با حفظ کیفیت به‌گونه‌ای که تا پانزدهم تعداد مجلات و مقالات چاپ شده در مجلات علمی داخلی نسبت به سال پایانی برنامه چهارم را حداقل به دو برابر افزایش دهد. همچنین تجهیزات لازم برای دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی علمی معتبر را فراهم نماید.

۳- از ده دانشگاه برتر وایسف به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پنج دانشگاه برتر وایسف به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای عملکرد برجسته در راستای گسترش مرزهای دانش و فناوری هستند حمایت مالی و حقوقی و پشتیبانی ویژه نماید.

۴- از انجمن‌های علمی، حمایت مالی به عمل آورد.

ب- دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهش‌های و فرهنگستان‌هایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنرا و فقط در چارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی و اداری - استخدامی - تشکیلاتی مصوب هیأت امناء که حسب مورد به تأیید وزراء علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس‌جمهور می‌رسد، عمل می‌نمایند. اعضاء هیأت علمی ستادی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رهن مشمول حکم این بند هستند. حکم این بند شامل مصوبات، تصمیمات و آیین‌نامه‌های قبلی رهن می‌گردد و مصوبات گذشته مادام که اصلاح نگردیده به قوت خود باقی هستند.

تبصره ۱- هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی - اداری، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهش‌های دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی فقط مشمول مفاد این بند است.

تبصره ۲- اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات کمک تملقی شده و بعد از پرداخت به این مراکز به هزینه قطعی منظور و براساس بودجه تفصیلی مصوب هیأت امناء و با مسؤلیت ایشان قابل هزینه است.

ج- معادل درآمدهایی که مؤسسات و مراکز آموزش عالی، پژوهش‌های و فناوری و فرهنگستان‌ها در هر سال از محل تبرعات، هدایای عواید موقوفات جذب می‌نمایند از محل درآمد عمومی رهن به عنوان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین و محاسبه می‌گردد.

د- به منظور افزایش کارایی مأموریت‌های اصلی دانشگاه‌ها در امور آموزش، پژوهش و فناوری در هر سال حداقل به نسبت درصد (۲۰٪) از امور خدمات رفاهی دانشجویان از نظر ساختاری از بدع دانشگاه‌ها جدا و به بخش غیردولتی واگذار گردد.

ه- دولت مکلف است به منظور کاهش تصدی‌گری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سرپرستگذاری و برنامه‌ریزی، ارتقاء کیفیت و کیفیت ارائه خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مربوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندی‌های حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان، فعالیت‌های امور ورزشی دانشجویان، اداره تربیت بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طی سال اول برنامه اقدام کند.

و- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل بودجه عمومی دولت به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهش‌های فرهنگستان‌ها براساس ردیف مستقل در بودجه سنواتی آنرا در قالب اعتبارات ملی اختصاص می‌یابد.

ز- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، علمی - کاربردی و پیام نور و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وایسف به وزارت آموزش و پرورش، مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از یکی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند تسهیلات اعتباری به صورت وام بلندمدت قرض‌الحسنة در اخطار صندوق رفاه دانشجویان و کلی‌سای برآمده‌ای ذی‌ربط قرار دهد.

ح- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مجازند از ظرفیت مازاد بر سهمیه آموزش رایگان خود و کلی‌ظرفیت‌های جدیدی که ایجاد می‌کنند، بر اساس قیمت تمام‌شده کلی توافقی با بخش غیردولتی و با تأیید هیأت امناء در مقاطع مختلف دانشجو بپذیرند و منابع مالی درونی را حسب مورد پس از واریز به خزانه کل به حساب درآمدهای اختصاصی منظور کنند.

ط- به دانشگاه‌ها اجازه داده می‌شود بخشی از ظرفیت آموزشی خود را از طریق پذیرش دانشجوی خارجی با دریافت شهریه تکمیل کنند. در موارد خاص به منظور ترویج ارزش‌های اسلامی و انقلابی پذیرش دانشجوی خارجی با تصویب هیأت امناء بدون دریافت شهریه یا با تخفیف، مجاز است.

ی - دانشگاه های کشور، حسب مورد به تشخیص وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارتخانه های مربوط، می توانند نسبت به تأسیس شعب در شهر محل استقرار خود بی دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و رقی در خارج کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.

ک - شهریه دانشجویان جانباز بهمت و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاه، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقر معافیت تأمین شود.

تبصره ۱ - پذیرش دانشجو در شعب دانشگاه های مذکور در داخل کشور خارج از آزمون سراسری انجام خواهد شد. ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط کارگروه موضوع ماده (۴) قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه ها مصوب ۱۶/۸/۱۳۸۶ و برای دوره های تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد دانشگاه ها و حسب مورد با تأیید یکی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می شود. تبصره ۲ - میزان شهریه دریافتی از دانشجویان با توجه به نوع رشف و سطح خدمات آموزشی، کمک آموزشی و رفاهی ارائه شده، توسط هیأت امنا دانشگاه تعیین و اعلام می شود.

اجرای دوره های مشترک با دانشگاه های معتبر خارجی طبق ضوابط وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این گوع شعب بلامانع است.

تبصره ۳ - دولت مکلف است حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ درخواست داوطلب نسبت به اعطاء روادید (ویزا) و اجازه اقامت برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان خارجی این شعب دانشگاهی و جامع المصطفی العالمیه اقدام کند.

تبصره ۴ - دانشجویان ایرانی این شعب دانشگاهی، همانند سایر دانشجویان از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند بود.

تبصره ۵ - نحوه پذیرش دانشجو موضوع بنده ای (ح) و (ی) این ماده در مقاطع مختلف با پیشنهاد هیأت امنا دانشگاه ها و مؤسسات علمی و حسب مورد با تأیید وزارتخانه های ذی ربط و با رعایت قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه ها مصوب ۱۶/۸/۱۳۸۶ خواهد بود. در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر با استفاده از ظرفیت های جدیدی از طریق امتحانات ورودی مؤسسات علمی و در نظر گرفتن توان علمی داوطلبان با رعایت ضوابط سازمان سنجش آموزش کشور خواهد بود.

تبصره ۶ - مدرک تحصیلی دانشجویان موضوع بنده ای (ح) و (ی) این ماده با درج نوع پذیرش و محل تحصیلی صادر می گردد.

ل - حوزه های علمیه از تسهیلات، مزایا و امکاناتی که برای مراکز آموزشی و پژوهشی تعیین شده می شود، برخوردار هستند.

ماده ۲۱ - دولت مکلف است به منظور گسترش شایستگی حرفه ای از طریق افزایش دانش و مهارت با نگرش به انجام کار واقع ی در محیط، اصلاح هر م تحصیلی رهوی کار و ارتقاء و توانمندسازی سرمایه های انسانی، کاهش فاصلح سطح شایستگی رهوی کار کشور با سطح استاندارد جهانی و ایجاد فرصت های جدید شغلی و حرفه ای برای جوانان و ارتقاء جایگاه آموزش های فری و حرفه ای برای نظام آموزش فری و حرفه ای و علمی - کاربردی کشور اعم از رسمی، غیررسمی و سازمان ناطلغه، ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون در محوره ای زی سازوکار های لازم را تهیه و با پیشنهاد الزامات مناسب اجراء کند:

الف - استمرار نظام کارآموزی و کارورزی در آموزش های رسمی متوسطه و عالی، غیررسمی فری و حرفه ای و علمی - کاربردی.

ب - فراهم سازی ارتقاء مهارت در کشور از طریق اعطاء تسهیلات مالی با نرخ ترجیحی و تأمین فضا ای فنی یکی و کالبدی با شرایط سهل و زمینه سازی حضور فعال و مؤثر بخش غیردولتی در توسعه آموزش های رسمی و غیررسمی مهارتی و علمی - کاربردی کشور.

ج - افزایش و تسهیلی مشارکت بهره برداران از آموزش فری و حرفه ای در بخش های دولتی و غیردولتی.

د - هماهنگی در سرکسگذاری و مدیریت در برنامه ریزی آموزش های فری و حرفه ای کشور به عنوان یک نظام منسجم و پویا متناسب با رهاز کشور.

ه - - کاربرد چه ارچوب صلاحیت های حرفه ای ملی به صورت منسجم برای ارتباط صلاحیت ها، مدارک و گواهینامه ها در سطوح و انواع مختلف در حوزه حرفه و شغل در جهت به رسمیت شناختن بلدگی مادام العمر و تعیین شایستگی های سطوح مختلف مهارتی.

و - رطلسنجی و برآورد رهوی انسانی کرداری مورد رطلس و صدور مجوز لازم و حمایت به منظور تأسیس و توسعه مراکز آموزش دوره ای کردانی در بخش خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیت های مورد رطلس تا سال چه ارم برنامه.

ز - رتهبندی مراکز آموزش های فری و حرفه ای رسمی و غیررسمی بر اساس شاخص های مدیریت اجرایی، فرآیند بلدهی - بلدگی، رهوی انسانی، تحقیق و توسعه منابع و شاخص پشعلاری فراگان.

ماده ۲۲- دولت مکلف است مابالتفاوت اعتبارات مصوب و اعتبارات تخصیص یافته با احتساب تعدلی ساله ای اجرای طرح موضوع قانون اصلاح ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مصوب ۳۰/۱/۱۳۸۵ را برای بازسازی و مقاوم سازی مدارس بدون استحکام از محل منابع عمومی و علی حساب ذخیره ارزی در قالب بودجه سنواتی حداکثر ظرف سه سال اول برنامه تأمین نماید.

تبصره - دولت همچنین مکلف به تنظیم و اجرای سیاست های حمایتی از خیرین مدرس ساز می باشد و باین معادل کمک های تحقیق یافته آنان را جهت تکمیل پروژه های رهنه تمام در بودجه سنواتی منظور نماید.

این نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف دو ماه از تصویب برنامه توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد. ماده ۲۳- از ابتدای برنامه دانشکده ها و آموزشکده های فنی حرفه ای وزارت آموزش و پرورش با کلیه امکانات، اموال منقول و غیر منقول و نیروی انسانی و دارایی ها و تعهدات و مسؤولیت ها از وزارت مذکور منتزع و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ملحق می گردد.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است در مقاطع کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته به پذیرش دانشجو در این دانشکده ها و آموزشکده ها اقدام نماید.

تبصره - مبنای انتزاع و انتقال، دانشکده ها و آموزشکده های فنی حرفه ای است که در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸ فعال بوده علی مجوز دانشکده.

فصل سوم - اجتماعی

ماده ۲۴- به منظور ارتقاء شاخص توسعه انسانی به سطح کشوره ایی با توسعه انسانی بالا و ه ماه نگی رشد شاخص ه ای آموزش، بهداشت و اشتغال در کشور، سند راه بردی «ارتقاء سطح شاخص توسعه انسانی» پس از تصویب هیأت وزیران اجراء می شود.

ماده ۲۵- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است حداکثر تا پانچ سال اول برنامه، سند ملی کار شایسته را حسب مصوبات سازمان بین المللی کار و حقوق کار و حقوق کارگران و کارفرمایان در جهت تشویق حقوق برادری کار و برای بهبود روابط کارگر و کارفرما به شکل سه جانبه و با مشارکت تشکل های کارگری و کارفرمایی تنظیم نماید.

بچه های اجتماعی

ماده ۲۶- به دولت اجازه داده می شود در راستای ایجاد ثبات، پایداری و تعادل بین منابع و مصارف صندوق های بازنشستگی نسبت به اصلاح ساختار این صندوق ها بر اساس اصول زیر اقدام قانونی را به عمل آورد.

الف -

۱- کاهش وابستگی این صندوق ها به کمک از محل بودجه عمومی دولت به استثناء سهم قانونی دولت در حق بچه در طول برنامه ه از طرق مختلف از جمیع تنظیم عوامل مؤثر بر منابع و مصارف صندوق ها منطبق بر محاسبات بچه ای، کاهش حمایت های غیربچه های صندوق ه ا و انتقال آن به برادری حمایتی، تقویت سازوکارهای وصول به موقع حق بچه ها و تقویت فعالیت های اقتصادی و سرمایه گذاری سودآور با اولویت سرمایه گذاری در بازار پول و سرمایه، به نحوی که سود سرمایه گذاری موردنظر کمتر از سود اوراق مشارکت بانکی نباشد.

۲- انجام هرگونه فعالیت بنگاهداری جدید برای صندوق های دولتی ممنوع است و موارد قبلی و موجود و رهن سهام مدی بچه که در ازاء مطالبات به صندوق ها واگذار می شود باین طای برنامه زمانبندی شده ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد تا پانچ ای برنامه ه با رعایت مقررات به بخش های خصوصی و تعاونی واگذار شود.

۳- همچنین ایجاد هرگونه تعهد بچه ای و بار مالی خارج از ارقام مقرر در جداول قوارنی بودجه سنواتی برای صندوق ها ممنوع است. تعهدات تکلیفی شده فقط در حدود ارقام مذکور قابل اجراء است.

ب - استفاده از روش های نوین در اداره و ارائه خدمات این صندوق ها از طرق مختلف از جمیع تجدینظر در ساختار بچه های اجتماعی، سازمان تأمین اجتماعی و صندوق های تابعه به ویژه صندوق بازنشستگی کشوری و اصلاح ساختار و تجهیز سالی صندوق های وابسته به دستگا ه های اجرایی بر اساس اساسنامه دولت به نحوی که بر کاهش هزینه های سرباری نیروی انسانی از منابع بچه و کاهش تصدی گری تأکید نماید.

تبصره - دولت مجاز است نسبت به شرایط احراز، زمان بهره مندی، نظام امتحان بندی بازنشستگی (مشاغل غیرتخصصی) تعیین مشاغل سخت و زحمت آور، میزان و ترکیب نرخ حق بچه، افزایش سنواتی و چگونگی اصلاح ساختار صندوق ها اقدام قانونی لازم را انجام دهد.

ماده ۲۷- دولت مجاز است نسبت به برقراری و استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی چند لایه با لحاظ حداقل سه لایه:

- مساعدت های اجتماعی شامل خدمات حمایتی و توانمندسازی

- بعهه ای اجتماعی پایه شامل مستمری‌های پایه و بعهه‌ای درمانی پایه

- بعهه‌ای مکمل بازنشستگی و درمان

با رعایت یکپارچگی، انسجام ساختاری، همسویی و هماهنگی بین این لایه‌ها در کشور اقدام نماید.

آیین‌نامه اجرایی این ماده ب تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۸-

الف - ب منظور فراهم نمودن شرایط رقابتی و افزایش کارآمدی بعهه‌ای اجتماعی و جلوگیری از ایجاد هرگونه انحصار یا امتیاز ویژه برای صندوق‌های بازنشستگی اعم از خصوصی، عمومی، تعاونی و ملی دولتی اجازه داده می‌شود صندوق‌های بازنشستگی خصوصی با رعایت تضمین حقوق بعهه‌شدگان و بازنشستگان صندوق مربوطه حداقل ب مدت ده سال بر اساس آیین‌نامه‌ای که ب تصویب هیأت وزیران می‌رسد ایجاد گردد.

ب - کلیه بعهه‌شدگان ب استثناء کادر ره‌وه‌ای مسلح و وزارت اطلاعات می‌توانند با رعایت اصول و الزامات محاسبات بعهه‌ای نسبت ب تغییری صندوق بعهه‌ای خود ب سای صندوق‌ها از جمل صندوق‌های موضوع بند (الف) این ماده اقدام نمایند. ضوابط تغییری صندوق و نقل و انتقال حق بعهه و سوابق بعهه‌ای بین صندوق‌های موضوع این بند در آیین‌نامه مربوطه تعیین می‌گردد.

ج - صاحبان حرف و مشاغل آزاد مشمول قوانین و مقررات تأمین اجتماعی هستند.

د - کلیه اتباع خارجی مقیم کشور، موظف ب دارا بودن بعهه‌نامه برای پوشش حوادث و بیماری‌های احتمالی در مدت اقامت در ایران می‌باشند. تعیین میزان تعرفه مطابق مقررات برعه‌ده بعهه مرکزی ایران است که ب تأیید معاونت می‌رسد.

ه - ب منظور برقراری بعهه تکمیلی بازنشستگی، صندوق‌های بعهه اجتماعی مجازند نسبت ب افتتاح حساب‌های انفرادی خصوصی چه ت بعهه‌شدگان ب مشارکت فرد بعهه‌شده اقدام نمایند.

و - در صورتی که در کفایتی اثناگران مشمول صندوق تأمین اجتماعی و صندوق بازنشستگی دیگری گردد، بازنشستگی در هر صندوق ب طور مستقل انجام می‌گردد و با تحقق شرایط بازنشستگی اثناگر در هر صندوق، از مستمری بازنشستگی آن صندوق بهره‌مند می‌شود.

ماده ۲۹- کلیه تصویب‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و همچنین تصویبات هیأت‌های امناء و مقامات اجرایی و مراجع قوه مجریه ب استثناء احکام محاکم قضایی که متضمن بار مالی برای صندوق‌های بازنشستگی ملی دستگاه‌های اجرایی و دولت باشد در صورتی قابل اجراء است که بار مالی ناشی از آن قبلاً محاسبه و در قوانین بودجه کل کشور و ملی بودجه سالان دستگاه ملی صندوق ذی‌ربط تأمین اعتبار شده باشد. در غی این صورت عمل مراجع مذکور در حکم تعدد زائد بر اعتبار است و مشمول پرداخت از سوی دستگاه ملی صندوق‌های مربوطه نخواهد بود. دستگاه‌ها و صندوق‌های مربوط مجاز ب اجراء احکام مقامات اجرایی و مراجع قوه مجریه که بار مالی آن تأمین نشده است، رعایتند. اجراء احکام گذشته فقط در حدود منابع مذکور ممکن است در هر حال تحمیلی کسری بودجه ب دولت و دستگاه‌های اجرایی و صندوق‌ها اغی قابل پذیرش می‌باشد. مسؤلیت اجراء این بند بعه‌ده رؤسای دستگاه‌ها و صندوق‌ها و مدیران و مقامات مربوط است.

ماده ۳۰- ب کارکنان مشمول صندوق‌های بازنشستگی اجازه داده می‌شود در صورت انتقال ب سای دستگاه‌ها یا بازخریدی، اخراج، استعفاء و استفاده از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان کماکین مشمول صندوق بازنشستگی خود باشند. در این صورت حق بعهه سه‌م بعهه‌شده و کارفرما ب استثناء افراد منتقل شده بعه‌ده بعهه شده است.

ماده ۳۱- در صورتی که نرخ رشد حقوق و دستمزد اعلام شده بعهه‌شدگان در دو سال آخر خدمت آنها بیش از نرخ رشد طبیعی حقوق و دستمزد بعهه‌شدگان باشد و ب سال‌های قبل سازگار نباشد، مشروط بر آن که این افزایش دستمزد ب دلیلی ارتقاء شغلی نباشد صندوق بعهه‌ای مکلف است برقراری حقوق بازنشستگی بعهه‌شده را بر مبنای میانگین حقوق و دستمزد پنج سال آخر خدمت محاسبه و پرداخت نماید.

سلامت

ماده ۳۲-

الف - فعالیت شورای عالی سلامت و امرییت غذایی که برابر بند (الف) ماده (۸۴) قانون برنامه چهارم توسعه با ادغام شورای غذا و تغذیه و شورای عالی سلامت تشکیلی شده است در مدت اجراء برنامه پنجم ادامه می‌گیرد. تشکیلات و شرح وظایف شورای عالی سلامت و امرییت غذایی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می‌شود و پس از تأیید معاونت ب تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - استانداردهای ملی بهداشت سلامت برای طرح‌های بزرگ توسعه‌ای با پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت، تدوین و پس از تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی توسط معاونت برای اجراء ابلاغ می‌گردد. مصادیق طرح‌های بزرگ توسعه‌ای به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت مشخص می‌شود.

ج - سامان « خدمات جامع و همگامی سلامت » مبتنی بر مراقبت‌های اولیه سلامت، محوریت پزشک خانواده در نظام ارجاع، سطح‌بندی خدمات، خریج راه‌بردی خدمات، واگذاری امور تصدی‌گری با رعایت ماده (۱۳) قانون مدیعت خدمات کشوری و با تأکید بر پرداخت مبتنی بر عملکرد، توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال اول برنامه و حین اجراء باز طراحی می‌شود و برنامه اجرایی آن با هماهنگی معاونت در شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با اولویت بهره‌مندی مناطق کمتر توسعه‌یافته به ویژه روستاهای حاشیه شهرها و مناطق عشایری به تصویب می‌رسد. سامان مصوب باید از سال دوم اجرای برنامه عملیاتی گردد.

د - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه نظام درمانی کشور را در چهارچوب یکپارچگی به هم پایه درمان، پزشک خانواده، نظام ارجاع، راه‌نمای درمانی، اورژانس‌های پزشکی، تشکیلیاتی‌های امانت در بیمارستان‌های آموزشی و تمام‌وقتی جغرافیایی‌های علمی و تعرفه‌های مربوطه و کلینیک‌های ویژه و به‌همه‌ای تکمیلی بهیبه و جهت تصویب به هیأت‌وزیران ارائه نماید. تبصره ۱- کلیه ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی کشور اعم از دولتی و غیردولتی موظفند از خط‌مشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تبعیت نمایند. ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی غیردولتی که تمامی به‌همکاری با سامانه جامع و همگامی سلامت را ندارند، طرف قرارداد نظام به هم پایه و تکمیلی نبوده و از قوانین و منابع عمومی کشور مرتبط با امور سلامت بهره‌مند نمی‌شوند.

تبصره ۲- پزشکی که در استخدام بهاری و کل‌رسمی مراکز آموزشی، درمانی دولتی و عمومی غیردولتی می‌باشند مجاز به فعالیت پزشکی در مراکز تشخیصی، آموزشی، درمانی و بیمارستان‌های بخش خصوصی و خیریه هستند. سایر شاغلین حرف سلامت به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب هیأت‌وزیران مشمول حکم این تبصره خواهند بود. دولت به منظور جبران خدمات این دسته از پزشکان تعرفه خدمات درمانی را در این‌گونه واحدها و مراکز، متناسب با قیمت واقعی تعیین می‌نماید.

پزشکان در صورت مأموریت به بخش غیردولتی از شمول این حکم مستثنی می‌باشند مشروط به اینکه تنها از یک محل به میزان بخش دولتی و بدون هیچ درگیری دیگر، حقوق و مزایای دریافت نمایند.

کارکنان ستادی وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رفاه و تأمین اجتماعی و سازمان‌های وابسته هیأت رییسه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور، رؤسای بیمارستان‌ها و شبکه‌های بهداشتی درمانی مجاز به فعالیت در بخش غیردولتی درمانی، تشخیصی و آموزشی هستند و هرگونه پرداخت از این بابت به آنها ممنوع است. مسؤولیت اجرای این بند به عهده وزراء وزارتخانه‌های مذکور و معاورین مربوطه آنها و مسؤولین مالی دستگاه‌های مذکور است.

تبصره ۳- ایجاد، توسعه و تغییر واحد‌های بهداشتی - درمانی، تأمین و تخصص و توزیع تجهیزات و ملزومات پزشکی، دندانپزشکی و آزمایشگاهی بر مبنای رتبه کشور در چهارچوب سطح‌بندی خدمات سلامت صورت می‌گیرد.

ماده ۳۳- مشمولان وظایف رتبه‌های مسلح مشغول به خدمت و برسرکلن فعال در صورت ازکارافتادگی کلی فوت به لحاظ خدمتی یا غیرخدمتی از نظر ازکارافتادگی، به عمر و حوادث تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی رتبه‌های مسلح قرار می‌گیرند.

ماده ۳۴- به منظور ایجاد و حفظ یکپارچگی در تأمین، توسعه و تخصص عادلانه منابع عمومی سلامت:

الف - دولت از بخش‌های خصوصی و تعاونی برای ایجاد شرک‌های دانش سلامت، حمایت به عمل آورد. آیین‌نامه اجرایی این بند طی سال اول برنامه بهیبه و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

ب - به منظور تحقق شاخص عدالت در سلامت و کاهش سهم هزینه‌های مستقیم مردم به حداکثر معادل سری‌درصد (۳۰٪) هزینه‌های سلامت، ایجاد دسترسی عادلانه مردم به خدمات بهداشتی درمانی، کمک به تأمین هزینه‌های تحمل‌ناپذیر درمان، پوشش دارو، درمان بهاران خاص و صعب‌العلاج، تقاضای وابستگی گردش امور واحدهای بهداشتی درمانی به درآمد اختصاصی و کمک به تربیت، تأمین و پای‌داری رتبه‌های انسانی متخصص مورد رتبه، ده درصد (۱۰٪) خالص کل وجوه حاصل از اجرای قانون هدفمندکردن رتبه‌ها علاوه بر اعتبارات بخش سلامت افزوده می‌شود.

دولت موظف است اعتبار مزبور را هر سال برآورد و در ردیف خاص در لایحه بودجه ذیلی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منظور نماید تا برای موارد فوق‌الذکر هزینه گردد.

ج - به منظور متناسب سازی کمیت و کیفیت نیروی انسانی گروه پزشکی با رتبه های نظام سلامت کشور، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است رتبه های آموزشی و ظرفیت ورودی کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی اعم از دولتی و غیردولتی را متناسب با راه برده ای بنشک خانواده، نظام ارجاع و سطح بندی خدمات و نقش جامع علمی کشور استخراج و اعمال کند.

د - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است در سال اول برنامه فهرست مواد و فرآورده های غذایی سالم و ایمن و سبب غذایی مطلوب برای گروه های سری مختلف را اعلام کند.

ه - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است زمینه لازم برای توسعه طب سنتی و استفاده از داروهای فرآورده های طبیعی و گیاهی را فراهم نماید.

و - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی مقدار مصرف مجاز سموم و کودهای شیمیایی برای تولید محصولات باغی و کشاورزی را مشخص نماید و عرضه محصولات که به صورت غیرمجاز از سموم و کودهای شیمیایی استفاده کرده اند را ممنوع نماید.

وزارت جهاد کشاورزی موظف است ضمن اطلاع رسانی و فرهنگ سازی در زمینه کاهش استفاده از سموم و کودهای شیمیایی امکان دسترسی مردم را به محصولات که از سلامت لازم برخوردارند فراهم آورد.

ماده ۳۵- به منظور حفظ یکپارچگی در مدیریت دانش و اطلاعات حوزه سلامت اقدامات زیر انجام می شود:

الف - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با هدف ارائه خدمات الکترونیکی سلامت نسبت به استقرار ساماندهی پرونده الکترونیکی سلامت ایران و ساماندهی اطلاعاتی مراکز سلامت در ماه نگی با پایگاه ملی مرکز آمار ایران، سازمان ثبت احوال با حفظ حریم خصوصی و محرمانه بودن داده ها و با اولویت شروع از برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع اقدام نماید.

کلیه مراکز سلامت اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می باشند.

ب - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان ها و مراکز خدمات درمانی و بهای حد اکثر ظرف دو سال اول برنامه خدمات به سلامت را به صورت یکپارچه و مبتنی بر فناوری اطلاعات در تعامل با ساماندهی « پرونده الکترونیکی سلامت ایران » ساماندهی می نماید.

کلیه واحدهای ذی ربط اعم از دولتی و غیردولتی موظف به همکاری در این زمینه می باشند.

ماده ۳۶-

الف - به پزشکی که در مناطق کمتر توسعه یافته به طور مستمر و حداقل دو سال متوالی در ساماندهی « خدمات جامع و ه ماه نگی سلامت » انجام وظیفه نمایند به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید معاونت تسهیلات ویژه علاوه بر موارد موجود قانونی در مدت خدمت در مناطق علوشده پرداخت می شود.

ب - سرپرستگاری، برنامه ریزی و نظارت بخش سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی متمرکز می گردد.

ماده ۳۷- برای پیشگیری و مقابله با بیماری ها و عوامل خطر ساز سلامتی که بهتری از هزینه اقتصادی و اجتماعی را دارند اقدامات زیر انجام می شود:

الف - فهرست اقدامات و کالاهای آسیب رسان به سلامت و داروهای با احتمال سوء مصرف توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و درصد عوارض برای این کالاها در ابتدای هر سال توسط کارگروهی با مسئولیت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و با عضویت وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت تعیین و ابلاغ می شود.

ب - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است اقدامات لازم برای درمان فوری و بدون قید و شرط مصدومین حوادث و سوانح رانندگی در ماه واحدهای بهداشتی و درمانی دولتی و غیردولتی و همچنین در مسری اعزام به مراکز تخصصی و مراجعات ضروری بعدی را به عمل آورد. برای تأمین بخشی از منابع لازم جهت ارائه خدمات تشخیصی و درمانی به مصدومین فوق معادل ده درصد (۱۰٪) از حق به شخص ثالث، سرنشین و مازاد از شرکت های بیمه تجاری اخذ و به طور مستقیم طی قبض جداگانه به حساب درآمد های اختصاصی نزد خزانه داری کل کشور به نام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واری می گردد. توزیع این منابع توسط وزارتخانه مذکور با تأیید معاونت، بر اساس عملکرد واحدهای فوق الذکر بر مبنای تعرفه های مصوب هر سه ماه یک بار صورت می گیرد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است هزینه کرد اعتبارات مذکور را هر شش ماه یک بار به بیمه مرکزی و معاونت گزارش نماید.

ج - تبلیغ خدمات و کالاهای نقدی‌کننده سلامت که مصادیقی آن سالان توسط کارگروه موضوع بند (الف) این ماده تعیین و اعلام می‌شود از سوی کلیه رسانه‌ها ممنوع است.

تبصره - عدم رعایت مفاد بند (ج) این ماده مستوجب جزای نقدی از ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریالی تا یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریالی با حکم مراجع ذیصلاح قضائی خواهد بود. در صورت تکرار برای هر بار حداقل بیست درصد (۲۰٪) به جریمه قبلی اضافه می‌شود. سلامت

ماده ۳۸ - به منظور توسعه کمی و کیفی بعه‌های سلامت، دستخطی به پوشش فراگیر و عادلانه خدمات سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت به سه درصد (۳٪) از طرق مختلف مانند اصلاح ساختار صندوق‌ها، مدیعت منابع، متناسب نمودن تعرفه‌ها، استفاده از منابع داخلی صندوق‌ها و در صورت لزوم از محل کمک دولت در قالب بودجه سنواتی و در طول برنامه اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - دولت مکلف است ساز و کارهای لازم برای بعه همگاری و اجباری پایه سلامت را تا پایان سال اول برنامه تعیین و ابلاغ نموده و زمینه‌های لازم را در قالب بودجه‌های سنواتی برای تحت پوشش قرار دادن آحاد جامعه فراهم نماید.

ب - به دولت اجازه داده می‌شود بخش‌های بعه‌های درمانی کلیه صندوق‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیعت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور را در سازمان بعه خدمات درمانی ادغام نماید. تشکیلات جدید «سازمان بعه سلامت ایران» نامیده می‌شود. کلیه امور مربوط به بعه سلامت در این سازمان متمرکز می‌شود.

اساسنامه سازمان بعه سلامت ایران با پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

تبصره ۱ - شمول مفاد این بند به صندوق‌های خدمات درمانی ریه‌های مسلح و وزارت اطلاعات با اذن مقام معظم رهبری است. تبصره ۲ - بهارستان‌ها و مراکز ملکی صندوق تأمین اجتماعی که درمان مستقیم را برعه‌ده دارند با حفظ مالکیت در اختیار صندوق مذکور باقی مانده و مطابق مقررات به سازمان بعه سلامت ایران فروش خدمت خواهند نمود.

تبصره ۳ - تعیین نام شورای عالی بعه خدمات درمانی به شورای عالی بعه سلامت کشور، ترکیب اعضاء، وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های این شورا و دبیرخانه آن به پیشنهاد معاونت با تأیید هیأت‌وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

تبصره ۴ - دارایی‌ها، تعهدات، اموال منقول و غیرمنقول، منابع انسانی، مالی و اعتباری، امکانات، ساختمان و تجهیزات مربوط به بخش بعه‌های درمان با استثناء صندوق تأمین اجتماعی با تشخیص معاونت به سازمان بعه سلامت ایران منتقل می‌گردد. اعتبارات مربوط به حوزه درمان ریز بر اساس عملکرد در قبال ارائه خدمات و محاسبه به عنوان بخشی از تعرفه استحقاقی در قالب بودجه سنواتی بعه می‌گردد.

تبصره ۵ - عقد قرارداد و هرگونه پرداخت مازاد بر تعرفه تعیین شده برای آن دسفا از خدمات تشخیصی، بهداشتی و درمانی که در بسف بعه پایه سلامت اعلام خواهد شد توسط شرکت بعه‌های تجاری و سازمان بعه سلامت ایران با اشخاص حقیقی و حقوقی تحت هر عنوان ممنوع است. پرداخت حق سراع بعه تکمیلی برعه‌ده افراد بعه شده است. منظور از بعه تکمیلی فهرست خدماتی است که در تعهد بعه پایه سلامت نیست. ج - به دولت اجازه داده می‌شود متناسب با استقرار نظام ارجاع و پزشک خانواده خدمات بعه پایه سلامت را برای عموم افراد کشور به صورت یکسین تعریف و تا پالین برنامه به تدریج اجراء نماید.

د - حق بعه پایه سلامت خانوار به شرح زیر، سهمی از درآمد سرپرست خانوار خواهد بود:

۱ - خانوارهای روستائیلی و عشای و اقشار رگزمند تحت پوشش راده‌ای حمایتی و مؤسسات خیریه معادل پنج درصد (۵٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سال‌های اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد (۶٪) حداقل حقوق و دستمزد مشمولان قانون کار در سال‌های چهارم و پنجم برنامه صددرصد (۱۰۰٪) حق بعه اقشار رگزمند از بودجه عمومی دولت تأمین می‌شود.

۲ - خانوارهای کارکنان کشوری و لشکری شاغل و بازنشسته معادل پنج درصد (۵٪) حقوق و مزایای مستمر در سال‌های اول، دوم و سوم برنامه و شش درصد (۶٪) حقوق و مزایای مستمر در سال‌های چهارم و پنجم برنامه مشروط بر این که حداکثر آن از دو برابر حق بعه مشمولین جزء (۱) این بند تجاوز نکند. بخشی از حق بعه مشمولین این جزء از بودجه عمومی دولت تأمین خواهد شد.

۳ - مشمولین تأمین اجتماعی مطابق قانون تأمین اجتماعی

۴ - سهم خانوارهای سای اقشار متناسب با گروه‌های درآمدی به پیشنهاد شورای عالی بعه سلامت و تصویب هیأت‌وزیران

تبصره - دستگاه‌های اجرائی مکلفند حق بعه پایه سلامت سهم کارمندان، بازنشستگان و موظفین را از حقوق ماه‌انه کسر و حداکثر ظرف مدت یک ماه به حساب سازمان بعه سلامت ایران واری نمایند.

ه - شورای عالی بچه سلامت مکلف است هر سال قبل از شروع سال جدید نسبت به بازنگری ارزش نسبی و تعیین تعرفه خدمات سلامت برای کلیه ارائه‌دهندگان خدمات بهداشتی، درمان و تشخیص در کشور اعم از دولتی و غیردولتی و خصوصی با رعایت اصل تعادل منابع و مصارف و قیمت واقعی در جهت تقویت رفتارهای مناسب بهداشتی، درمانی و مبارزه محاسباتی واحد و یکسان در شرایط رقابتی و بر اساس بند (۸) ماده (۱) و مواد (۸) و (۹) قانون بچه مگاری خدمات درمانی اقدام و مراتب را پس از تأیید معاونت جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز است بدون تحمیل بار مالی جدید، نظارت بر مؤسسات ارائه‌دهنده خدمات سلامت را بر اساس استانداردهای اعتبار بخشی مصوب، به مؤسسات در بخش غیردولتی واگذار نماید. به نسبتی که نظارت به مؤسسات مذکور واگذار می‌شود منابع وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی آزاد می‌شود. بخشی از منابع مالی آزاد شده مذکور در قالب موافقتنامه مبادله شده با معاونت به دستگاره قابل پرداخت است.

ز - سازمان بچه سلامت ایران مکلف است با رعایت نظام ارجاع و سطح‌بندی خدمات بر اساس سرلیست‌های مصوب نسبت به خرید راه‌بردی خدمات سلامت از بخش‌های دولتی و غیردولتی اقدام نماید. آنچه‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر اصلاح نظام پرداخت و فهرست خدمات مورد تعهد بچه پایه سلامت ظرف یک سال توسط وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، درمان و آموزش پزشکی و معاونت بیهی و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ح - به منظور ارتقاء شاخص‌های سلامت و بهداشت در تولید و عرضه مواد غذایی و کاهش تصدیهای دولت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان سرلیستگذار و ناظر عالی سلامت در کشور می‌تواند با همکاری بچه مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پایان سال دوم برنامه، نظام نظارت و بچه اجباری تضمین کیفیت تولید و عرضه مواد غذایی در اماکن مربوط را مبتنی بر آموزش و نظارت و بر اساس آیین‌نامه‌ای که پس از تأیید معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تدوین و تا پایان برنامه در شهره‌ای بالای یکصد هزار نفر جمعیت اجراء نماید.

در این راستا دولت از توسعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای مواد غذایی حمایت می‌نماید.
حمایتی و توانمندسازی

ماده ۳۹- به منظور توانمندسازی افراد و گروه‌های رزومند به ویژه زنان سرپرست خانوار و معلولان رزومند با تأکید بر برنامه‌های اجتماع محور و خانواده محور، با استفاده از منابع بودجه عمومی دولت و کمک‌های مردمی اقدامات زیر توسط دولت انجام می‌شود:

الف - طراحی نظام سطح‌بندی خدمات حمایتی و توانمندسازی متناسب به شرایط بومی، منطقه‌ای و گروه‌های هدف حداکثر تا پایان سال اول برنامه و فراهم نمودن ظرفیت‌های لازم برای استقرار نظام مذکور در طول برنامه

ب - اجرای برنامه‌های توانمندسازی حداقل سالانه ده درصد (۱۰٪) خانوارهای تحت پوشش دستگاه‌های حمایتی به استثناء سالمندان و معلولان ذره‌ی، توانمند شده و خروج آنان از پوشش حمایت‌های مستقیم

ج - تأمین حق سراع بچه اجتماعی زنان سرپرست خانوار رزومند، افراد بی‌سرپرست و معلولان رزومند در طول سال‌های اجرای برنامه

د - معافیت افراد تحت پوشش سازمان‌ها و بنیادهای حمایتی از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای کلیه واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنها فقط برای یک بار

ماده ۴۰- جمعیت‌های لال احمر جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور ارتقاء ظرفیت‌های انسانی و زی‌ساخت‌های لازم برای بهبود وضعیت بومی در کشور اقدامات زیر را به همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط انجام دهد:

الف - تقویت، توسعه و آمادگی شبکه امداد و نجات کشور از طریق رزومند، بیهی، تأمین و نگهداری اقلام امدادی مورد نیاز آسیب‌دیدگان، تجهیزات ارتباطی و مخابراتی و تجهیزات امداد و نجات اعم از زمینی، هوایی، دریایی به میزان استاندارد تعیین شده توسط مراجع ذیصلاح کشور.

ب - افزایش و گسترش آموزش‌های مگاری و عمومی امداد و نجات در سراسر کشور.

سرمایه اجتماعی، جوانان و خانواده

ماده ۴۱-

الف - دستگاه های اجرایی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند، بر اساس منشور تربیتی نسل جوان و سند ملی توسعه و ساماندهی امور جوانان مصوب دولت ضمن ایجاد « برنامه ساماندهی امور جوانان » ذلی بودجه سنواتی خود از طریق ستاد ملی و استانی ساماندهی امور جوانان اقدامات لازم را جهت اجرایی شدن این اسناد در طول سال های برنامه به عمل آورند.

ب - دستگاه های اجرایی و مؤسسات عمومی غیردولتی ذی ربط که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند، با همکاری سازمان ملی جوانان میزان تحقق شاخص های مصوب شورای عالی جوانان را در خصوص اجرایی نمودن « برنامه ساماندهی امور جوانان » مورد سنجش و پایش قرار ده ند.

ج - دولت لایحه ساماندهی تکالیف دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری را با هدف بازنگری و شفاف سازی وظایف آنرا در مواجهه با مسائل و چالش های فراروی جوانان تهیه و در سال اول برنامه جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارایه نماید. تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده، منشور، سند ملی و لایحه موضوع بند (ج) توسط سازمان ملی جوانان و معاونت در سال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۴۲ - دولت مجاز است خانواده ایی را که سرپرست آنرا تحت پوشش هیچ گون بعه ای نیست، تحت پوشش مقررات عام تأمین اجتماع ی قرار ده د.

ماده ۴۳ - به منظور ساماندهی و اعتبار بخشی مراکز مشاوره متناسب با فرهنگ اسلامی - ایاری و با تأکید بر تسهیل ازدواج جوانان و تحکیم برکن خانواده، تأسیس مراکز و ارایه هرگون خدمات مشاوره ای روان شناختی - اجتماعی رکنمند اخذ مجوز بر اساس آیین نامه مصوب هیأت وزیران است.

ایثارگران

ماده ۴۴ - دولت به منظور استمرار، توسعه و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، در جهت حفظ کرامت ایثارگران با اولویت عرضه منابع مالی، فرصت ها، امکانات و تسهیلات و امتیازات به ایثارگران، پدر، مادر، همسر و فرزندان شهادت یافته و همچنین جانبازان، آزادگان و افراد تحت تکفل آنان، اقدامات زیر را انجام می ده د:

الف - فرزندان شهادت یافته از کلیه امتیازات و مزایای مقرر در قوانین و مقررات مختلف برای شخص جانباز پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر ری - به استثناء تسهیلات خودرو و حق پرستاری و کاهش ساعت کاری برخوردارند. امتیازات ناشی از این بند شامل وابستگان فرزند شهید نمی شود.

ب - صددرصد (۱۰۰٪) هزینه ای درمانی ایثارگران شاغل و بازنشسته و افراد تحت تکفل آنان به عه ده دستگاه اجرایی و صددرصد (۱۰۰٪) هزینه ای درمانی ایثارگران غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان به عه ده برکن شهید و امور ایثارگران است.

ج - کلیه دستگاه های اجرایی موظفند بصورت درصد (۲۰٪) اعتبارات فرهنگ نگی خود را در چه ارجوب موافقتنامه مبادله شده با معاونت، صرف ترویج فرهنگ ایثار و شهادت نمایند.

د - به منظور کاهش هزینه های مه ندسری ساخت مسکن برای خانواده ای شهادت یافته و ایثارگران، برکن شهید و امور ایثارگران مجاز است با رعایت قانون نظام مه ندسری و مقررات ملی ساختمان، صددرصد (۱۰۰٪) هزینه ای خدمات مربوطه را برای یک بار و حداکثر برای یکصد متر مربع تأمین نموده و هزینه آن را در بودجه سنواتی پیش بینی نماید.

ه - بورس تحصیلی داخل و خارج کشور به جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر، آزادگان با حداقل پنج سال اسارت و فرزندان شهادت یافته و در خصوص اعزام به خارج مشروط به شرایط علمی موضوع قانون اعزام دانشجو به خارج از کشور اعطاء می شود.

و - دستگاه های اجرایی موظفند حداقل بصورت و پنج درصد (۲۵٪) رکن استخدامی خود را از مکن فرزندان شهادت یافته و فرزندان جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و فرزندان آزادگاری که حداقل پنج سال سابق اسارت دارند بدون الزام به رعایت شرط سنی، تحصیلی و آموزشی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت رسمی قطعی استخدام نمایند. پنج درصد (۵٪) سهمیه استخدامی به ساری جانبازان، آزادگان، رزمندگان و همسر و فرزندان آنان اختصاص می یابد. در مواردی که رکن به تخصص دارد شرایط علمی لازم الرعایه است.

ز - دانشگاه ها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوه شری و وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد (۱۰٪) اعضای هیأت علمی مورد رکن خود را از مکن جامعه ایثارگران شامل رزمندگان با پیش از شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بصورت و پنج درصد (۲۵٪)، آزادگان بالای سه سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪)، فرزندان شهادت یافته و فرزندان آزادگان با پیش از سه سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت،

درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و طی موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها طی تبدیلی وضعیت کارکنان غیر هیأت علمی تأمین و از ابتداء آنان را بصورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیری آن در پایه و مرتبه علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسؤلیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده وزراء و رؤسای دستگاه‌های مذکور است. مقامات یادشده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امظرات این بند شامل اعضاء هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق‌الذکر می‌شود.

ح - دولت مکلف است به منظور حفظ کرامت و منزلت ایثارگران و رزمندگان معسر نسبت به تأمین معیشت و پوشش بچه‌های آنان در قالب بودجه سنواتی اقدام نماید.

ط - دولت نسبت به ساماندهی و برقراری مستمری سرپرست‌کن و رزمندگان معسر دوران دفاع مقدس اعم از بسیج‌کن تحت فرماندهی سپاه پاسداران، کمیته انقلاب اسلامی و جهاد سازندگی اقدام نماید.

ی - سند راه‌بردی خدمات‌رسانی به رزمندگان توسط ستاد کل ریه‌های مسلح با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی ریه‌های مسلح، برکاد شهن و امور ایثارگران و معاونت تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

ک - آزادگاری که به دلیل استفاده از دو برابر شدن سابقه اسارت زودتر از خدمت سربازی بازنشسته شده‌اند می‌توانند با بازگشت به خدمت، سربازی خدمت خود را تکمیل نموده و سپس با لحاظ سوابق اسارت به بازنشستگی نائل آیند.

ل - وزارت راه و شهرسازی موظف است تا پانزده برنامه، مسکن جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر، جانبازان بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) را که حداقل دو سال سابقه حضور در جبهه داشقاند و همچنین آزادگان و فرزندان شهداء و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر فاقد مسکن را در صورتی که قبلاً از زمین ملی مسکن دولتی استفاده نکرده‌اند تأمین نماید.

م - جانبازانی که صورت‌ساز و مدارک باله‌ی ندارند ولی از نظر کمیته‌های پزشکی جانبازی آنان مورد تأیید می‌باشد متناسب با میزان جانبازیشان تحت پوشش برکاد شهید قرار می‌گیرند.

ماده ۴۵- ایثارگران و فرزندان شهداء برای یک بار از پرداخت مابه‌التفاوت برای پانزده سال سنوات بچه‌های ناشی از انتقال سوابق بچه‌های از یک صندوق بچه و بازنشستگی به صندوق دیگر بچه و بازنشستگی که ناشی از تخریب دستگاه استخدامی است، معافند. این مبلغ به عنوان مطالبه صندوق منتقل‌الیه از دولت منظور و توسط دولت پرداخت و تسویه می‌شود.

فصل چهارم - نظام اداری و مدیریتی

فناوری اطلاعات

ماده ۴۶- به منظور بسط خدمات دولت الکترونیک، صنعت فناوری اطلاعات، سواد اطلاعاتی و افزایش بهره‌وری در حوزه‌های اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به ایجاد و توسعه شبکه ملی اطلاعات و مراکز داده داخلی امن و پایدار با بهنای باند مناسب به رعایت موازین شرعی و امری کشور مناسب اقدام و با استفاده از توان و ظرفیت بخش‌های عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی، امکان دسترسی پرسرعت مبتنی بر توافقنامه سطح خدمات را به صورتی فراهم نماید که تا پانزده سال دوره کلیه دستگاه‌های اجرایی و واحدهای تابع و وابسته و تا پانزده برنامه، شصت درصد (۶۰٪) خانواده و کلیه کسب و کارها بتوانند به شبکه ملی اطلاعات و اینترنت متصل شوند. میزان بهنای باند اینترنت بین‌الملل و شاخص آمادگی الکترونیک و شاخص توسعه دولت الکترونیک باید به گویای طراحی شود که سرانجه‌های باند و سالی شاخص‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات در پانزده برنامه در رتبه دوم منطبق قرار گیرد. حمایت از بخش‌های عمومی غیردولتی، خصوصی و تعاونی در صنعت فناوری اطلاعات کشور به ویژه بخش نرم‌افزار و امری باید به گویای ساماندهی شود که سهم این صنعت در تولید ناخالص داخلی در سال آخر برنامه به دو درصد (۲٪) برسد.

این‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر حمایت از صنعت فناوری اطلاعات توسط وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و معاونت ظرف‌شش ماه اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

ب - کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند ضمن اتصال به شبکه ملی اطلاعات و توسعه و تکمیل پایگاه‌های اطلاعاتی خود حداکثر تا پانزده سال دوم برنامه بر اساس فصل پنجم قانون مدیریتی خدمات‌رسانی خود را در مراکز داده داخلی به رعایت مقررات امری و استاندارد‌های لازم

نگهداری و بهروزرسانی نمایند و بر اساس آیین نامه اجرایی که در شش ماهه اول برنامه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت اطلاعات و معاونت، تهیه و با تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. نسبت به تبادل و با اشتراک گذاری رایگان اطلاعات به منظور ایجاد سامانه‌ای اطلاعاتی و کاهش توله و نگهداری اطلاعات تکراری در این شبکه با تأمین و حفظ امریه توله، پردازش و نگهداری اطلاعات اقدام نمایند. قوه قضائیه از شمول این بند مستثنی است.

ج - کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند:

۱- تا پانزدهم سال دوم برنامه نسبت به ارسال و دریافت الکترونیکی کلیه استعلامات به دستگاهی و واحدهای تابعه آن با استفاده از شبکه ملی اطلاعات و رعایت امریه اقدام نمایند.

۲- تا پانزدهم برنامه، خدمات قابل ارائه خود را به صورت الکترونیکی از طریق شبکه ملی اطلاعات عرضه نمایند و رهن کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری الکترونیکی را به دفاتر پستی و پخش خدمات دولت که توسط بخش‌های غیردولتی اعم از خصوصی الکترونیکی ایجاد و مدیته می‌شود، واگذار کنند. سایر دفاتر دای فعلی دستگاه‌های مذکور که این نوع خدمات را ارائه می‌کنند باید به دفاتر پخش خدمات دولت تعیین نمایند.

محدوده فعالیت و رعادهای مشمول و رهن ضوابط مربوط به دفاتر پخش خدمات و خصوصیات اشخاص تشکیل دهنده و متصدکن آن را قانون مشخص می‌کند.

۳- دولت مجاز است تا پانزدهم سال اول برنامه نقشه جامع دولت الکترونیک را به گور ای تهیه نماید که ارائه خدمات دولتی ممکن در پانزدهم برنامه از طریق سامانه الکترونیکی انجام پذیرد.

د - وزارت کشور (سازمان ثبت احوال) مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط همراه با تکمیل و اصلاح پایگاه اطلاعات هویتی به صورتی که شامل کلیه وقایع حلیتی نظمی تولد، ازدواج، طلاق، فوت و تغییرات مشخصات هویتی و صدور گواهی (امضاء الکترونیکی) و سایر کاربردها باشد، تا پانزدهم برنامه نسبت به تأمین و صدور کارت هوشمند ملی چند منظوره برای آحاد مردم اقدام نماید. کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مکلفند در ارائه خدمات خود به مردم از این کارت استفاده نمایند. آیین نامه اجرایی این بند شامل زمانبندی، مصادیق، موارد شمول، سطح دسترسی، میزان و نحوه اخذ هزینه صدور کارت و نحوه استفاده از آن توسط وزارتخانه‌های ارتباطات و فناوری اطلاعات و کشور با هماهنگی معاونت تهیه و با تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ه - - معاونت نسبت به ایجاد زیرساخت ملی داده‌ای مکاری (NSDI) در سطوح ملی تا محلی و تدوین معطوره و ضوابط توله و انتشار آن حداکثر تا پانزدهم سال سوم برنامه اقدام نماید.

تبصره - کلیه دستگاه‌ها مکلفند اطلاعات پایه‌ای مکاری خود را توله و براساس دستورالعملی که توسط معاونت، تدوین و ابلاغ می‌شود، بر روی زیرساخت ملی داده‌ای مکاری قرار دهند.

و - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است:

۱- با همکاری و هماهنگی سازمان نقشه برداری کشور و همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط تا پانزدهم برنامه نسبت به ایجاد پایگاه اطلاعات حقوقی املاک و تکمیل طرح حدنگاری (کاداستر) اقدام نماید.

۲- در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد رسمی و املاک، نسبت به الکترونیکی نمودن کلیه مراحل نقل و انتقالات، ثبت اسناد رسمی و املاک تا پانزدهم سال دوم برنامه اقدام نماید.

۳- نسبت به تکمیل پایگاه داده اطلاعات شرکت‌ها و مؤسسات ثبت شده و براساس الگو و استاندارد‌های اعلام شده توسط معاونت با ذکر مشخصات سازمان‌ها، اعضاء هیأت مدیره و شماره کد ملی آن‌ها و رهن شناسه یکتا و با قابلیت جست‌وجو و دسترسی همگانی تا پایان سال اول برنامه اقدام نماید.

ز - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری سازمان امور مالیاتی مکلفند نسبت به گسترش سامانه الکترونیکی امن معاملات املاک و مستغلات در سطح کشور اقدام نمایند. کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط موظف به همکاری بر این اجرا کامل این سامانه می‌باشند.

ح - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نسبت به ایجاد زیرساخت‌های لازم به منظور توسعه شبکه علمی کشور اقدام نماید. دانشگاه‌ها، موسسات آموزشی، پژوهش‌های و فناوری موظفند ضمن اتصال به شبکه مزبور، محتوای علمی و امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری خود را با حفظ مالکیت معنوی با رعایت استانداردهای لازم بر روی این شبکه قرار دهند.

تبصره - حوزه‌های علمی و بخش‌های غیردولتی اعم از تعاونی و خصوصی در صورت تمایل به استفاده از شبکه علمی کشور موظف به رعایت مفاد این بند می‌باشند.

ط - به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اجازه داده می‌شود با تصویب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، مبالغی به عنوان حق امتیاز، خسارت و جریمه عدم انجام تعهدات مندرج در پروانه‌های صادره اخذ و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید. وجوه مورد نیاز جهت توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات مناطق کمتر توسعه یافته در قالب بودجه سنواتی تأمین می‌گردد. جریمه موضوع این بند و میزان آن در صورتی قابل وصول است که در ضمن عقد شرط شده باشد.

ی - به دولت اجازه داده می‌شود مبالغ واریزی و پرداختی از حساب‌های دولتی را به نحوی ساماندهی نماید که با اولویت استفاده از کارت‌های الکترونیکی و ملی‌سازی دستگاه‌ها و ابزار واسط الکترونیکی - رابط‌های قابل ره‌گیری باشد.

تبصره ۲ - شبکه ملی اطلاعات (IP) کشور، شبکه‌ای مبتنی بر قرارداد اینترنت به همراه سرویس‌ها و مسیریابی‌ها و مراکز داده‌ای است به صورتی که درخواست‌های دسترسی داخلی و اخذ اطلاعاتی که در مراکز داده داخلی نگهداری می‌شوند به هیچ‌وجه از طریق خارج کشور مسری‌نبود و امکان ایجاد شبکه‌های اینترنت و خصوصی و امن داخلی در آن فراهم شود.

تبصره ۳ - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌تواند جهت ارزیابی شاخص‌ها و وضعیت در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بهی‌المللی نظام پایش شاخص‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات را تا پانزده سال دوم برنامه تدوین نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات غیردولتی موظف به ارائه اطلاعات و آمار مورد نیاز و مرتبط، به این وزارتخانه هستند.

گزارش میزان تحقق اهداف این ماده هر سال توسط این وزارتخانه به اطلاع مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

تبصره ۱ - در اجرای احکام موضوع این ماده استفاده از منابع موجود دارای قابلیت، اولویت دارد.

ماده ۴۷ - نظر به اهمیت روزافزون توسعه بخش فضا و دسترسی به علوم و فناوری‌های نوین در راستای تأمین رکن‌های کشور به کاربرد و خدمات فضایی، دولت می‌تواند اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - بسترسازی و انجام حمایت‌های لازم به منظور ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها و صنایع مرتبط با طراحی، ساخت، آزمایش، پرتاب و بهره‌برداری از سامانه‌های فضایی ماهواره، ماهواره‌بر و ایستگاه‌های زمینی

ب - حفظ و نگهداری از موقعیت‌های مداری متعلق به جمهوری اسلامی ایران و پیش‌بینی تهدیدات لازم برای ایجاد زیرساخت‌ها و اجرای پروژه‌های ماهواره‌ای ملی در راستای حفظ نقاط کلیدی

ماده ۴۸ - به منظور توسعه دولت الکترونیک، تجارت الکترونیک و عرضه خدمات الکترونیک و اصالت بخشیدن به اسناد الکترونیک و کاهش اسناد کاغذی اقدام‌های زیر انجام می‌شود:

الف - وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به توسعه مراکز صدور گواهی الکترونیکی و کاربرد امضاء الکترونیکی به نحوی اقدام می‌نماید که تا پانزده سال سوم برنامه سامانه‌های خدماتی و تجاری الکترونیکی بتوانند از این ابزار استفاده نمایند.

ب - سند الکترونیکی در حکم سند کاغذی است مشروط بر آن که اصالت صدور و تمامیت آن محرز باشد.

ج - در هر موردی که به موجب قانون، تنظیم اوراق ملی اسناد و همچنین صدور ملی اعطاء مجوز، اختار و ابلاغ، مبادله وجه و مانند آن ضروری باشد، انجام الکترونیکی آن با رعایت مفاد قانون تجارت الکترونیک مجاز بوده و کفایت می‌نماید.

ماده ۴۹ - به منظور توسعه و تقویت نظام بانکداری اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - استقرار کامل سامان (سه‌پستم) بانکداری متمرکز (Core Banking) و تبدیل کلیه حساب‌ها اعم از سپرده اشخاص و تسهیلات به حساب‌های متمرکز توسط بانک‌ها با رعایت استانداردها و دستورالعمل‌های بانک مرکزی

ب - ایجاد و بهره‌برداری مرکز صدور گواهی الکترونیک برای شبکه بانکی به مکاری مرکز صدور گواهی الکترونیکی کشور توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور افزایش اهمیت تبادل اطلاعات الکترونیکی

تبصره - کلیه بانک‌ها امکان استفاده از امضاء الکترونیکی را در تعاملات بانکی خود تسهیل نمایند.

الف - هیأت وزیران به عنوان مرجع تصویب افزایش سالانه ضریب حقوق کارکنان مشمول و غیرمشمول قانون مدیریت خدمات کشوری (به نحوی که درج تفاوت تطبیق موضوع فصل دهم قانون مذکور مانع افزایش نباشد) و تصویب افزایش جداول و امثلات و میزان فوق العاده ای موضوع فصل دهم قانون مذکور از جمله تسری فوق العاده ایثارگری در مورد فرزندان شهدا حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) و تعیین عیدی و پاداش شش ماهه فقط برای کارکنانی که به تشخیص دستگاه مربوط خدمات برجسته انجام داده اند و تعیین موارد و سقف کمک های رفاهی مستقیم و غیرمستقیم با رعایت ماده (۱۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، تعیین می گردد. مصوبات هیأت وزیران، شورای حقوق و دستمزد و شورای توسعه مدیریت در سقف اعتبارات مصوب مندرج در بودجه ای سنواتی است.

ب - استفاده از بودجه عمومی دولت و سایر منابع برای افزایش حقوق و مزایای کارکنان در مرحله تطبیق مشاغل عمومی، تخصصی و اختصاصی قوه مجریه بجدول مربوط، موکول به تعیین مشاغل مذکور و تصویب آن در شورای توسعه مدیریت خواهد بود.

ج - به منظور رفع نابرابری و تبعیض بین بازنشستگان سنوات مختلف، اعمال احکام و جداول مواد (۱۰۹) و (۱۱۰) قانون مدیریت خدمات کشوری براساس ضریب مصوب دولت برای بازنشستگان با تصویب هیأت وزیران مجاز است.

د - دولت مجاز است برنامه جامع بعهده همکاری کارکنان رسمی و بهاری و افراد طرف قرارداد با دستگاه های اجرایی را تصویب و با استفاده از منابع دستگاه اجرایی و دارنده ردیف و منابع حاصل از مشارکت بعهده شدگان از سال دوم برنامه اجراء نماید.

ه - به کارگهی افراد در قالب قرارداد کار معینی (مشخص) علی ساعته برای اجرای وظایف پست های سازمانی فقط در سقف مقرر در قانون مدیریت خدمات کشوری مجاز است. تمدید قرارداد ای قبلی بلامانع است.

و - انتقال کارکنان رسمی علی ثابت، مازاد دستگاه های اجرایی در سطح یک شهرستان بدون موافقت مستخدم با توافق دستگاه های ذی ربط، انتقال به سایر شهرستان ها با بایع با موافقت مستخدم صورت گیرد.

ز - تفاوت تطبیق موضوع تبصره ماده (۷۸) قانون مدیریت خدمات کشوری در محاسبه فوق العاده ای موضوع بند (۹) ماده (۶۸) قانون مذکور لحاظ نمی شود.

ح - هرگونه پرداخت خارج از مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است مگر در مورد فوق العاده خاص شرکت های دولتی و بانک ها و بعهده ای مشمول ماده (۴) و قسمت اخیری ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که طبق دستورالعمل مصوب کارگروهی مرکب از معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور و بالاترین مقام دستگاه متقاضی، اقدام می شود.

ماده ۵۱ - هرگونه به کارگهی روی انسانی رسمی و بهاری، در دستگاه های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری ممنوع است. تبصره ۱ - تعداد مجوزه ای استخدامی برای هر سال در سقف اعتبارات مصوب در قانون بودجه با رعایت مفاد بند (ب) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری به پیشنهاد مشترک معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور و معاونت به تصویب شورای توسعه مدیریت می رسد. معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور، رییس شورای مذکور و معاونت به عنوان عضو شورا ای موضوع قانون مدیریت خدمات کشوری تعیین می گردند.

تبصره ۲ - بند (ج) ماده (۲۴) قانون مدیریت خدمات کشوری، مشاغل حاکمیتی، مناطق کمتر توسعه یافته و همچنین بند (ج) ماده (۱۶) قانون برنامه پنجم که مشمول حکم بند (ب) ماده (۲۰) این قانون است و اجرای قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمین حق التدریس و آموزش کلان رعیت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ و اصلاحیه ای بعدی آن از مفاد این ماده مستثنی است.

ماده ۵۲ - سقف معافیت مالیهی موضوع مواد (۸۴) و (۸۵) قانون مالیهی های مستقیم در طول برنامه هر سال در بودجه سنواتی تعیین می شود. همچنین در ماده (۸۵) قانون مذکور به جای عبارت «مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲» عبارت «وزارتخانه ها و مؤسسات و سایر دستگاه های دولتی موضوع مواد (۱) و (۲) و قسمت اخیری ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و رییس های دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور در صورت اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، قضات، اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی عالی و تحقیقاتی» جایگزین می شود.

ماده ۵۳ - دولت مکلف است یک لی چند وزارتخانه را به نحوی در وزارتخانه‌های دیگر ادغام نماید که تا پانزده سال دوم برنامه تعداد وزارتخانه‌ها از بیست و یک وزارتخانه به هفده وزارتخانه کاهش یابد.

وظایف و اختیارات وزارتخانه‌های جدیدی که به پیشنهاد دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

ماده ۵۴ - به منظور یکپارچه‌سازی، ساماندهی و رفع موازی‌کاری در نظام آماری کشور:

الف - مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه، اعلام و انتشار آمارهای رسمی کشور است.

ب - مرکز آمار ایران حداکثر ظرف سال اول برنامه با همکاری دستگاه‌های اجرایی نسبت به تهیه برنامه ملی آماری کشور مبتنی بر فناوری‌های نوین با رعایت استانداردها و ضوابط تولید و انتشار آمارهای رسمی، استقرار نظام آمارهای ثبتی و استقرار و تغذیه مستمر پایگاه اطلاعات آماری کشور اقدام نماید. این برنامه با پیشنهاد مرکز آمار ایران و تصویب شورای عالی آمار برای دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجراست.

ج - به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود در حدود وظایف قانونی خود و در چه‌ارچوب ضوابط و استانداردهای مورد تأیید شورای عالی آمار نسبت به تولید آمار تخصصی حوزه مربوط به خود اقدام نمایند.

نظارت بر حسن اجرای این ماده بر عهده معاونت و در صورت تفویض با معاون ذی‌ربط آن (رئیس مرکز آمار ایران) است.

ماده ۵۵ - به منظور ایجاد یکپارچگی در امر تولید نقشه و اطلاعات مکانی در کشور، راه‌بری، هماهنگی و اقدامات مورد نیاز در زمینه کلیه فعالیت‌های مرتبط با نقش برداری و اطلاعات مکانی، عکسبرداری هوایی، تهیه و تولید نقشه‌های پوششی و شهری در مقیاس‌های مختلف و نظارت بر آن در بخش غیرنظامی، بر عهده سازمان نقش برداری کشور است. دستورالعمل‌ها و استانداردهای مربوطه توسعه معاونت تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۵۶ - به منظور حذف تشکیلات موازی، تمرکز ساخت و ساز ساختمان‌های دولتی و عمومی قوه مجریه، ارتقاء کیفیت ساخت و ساز و ریز لزوم رعایت مقررات و ضوابط و استانداردها، دولت موظف است امور برنامه‌ریزی، مطالعه، طراحی و اجرای ساختمان‌های مزبور را در وزارت راه و شهرسازی (سازمان مجری ساختمان‌ها، تأسیسات دولتی و عمومی) متمرکز نماید. وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و اطلاعات، ریه‌های مسلح، سازمان انرژی اتمی و مواردی که به پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، از شمول این حکم مستثنی است.

معاونت توسعه و سرمایه‌انسانی موظف است تا پانزده سال اول برنامه نسبت به اصلاح ساختار دستگاه‌هایی که به ساخت و ساز ساختمان‌های عمومی دولتی می‌پردازند، اقدام نماید.

ماده ۵۷ - جذب رهیوی انسانی به صورت رسمی لی‌بجاری در قوه مجریه با رعایت سقف اعتبارات و مجوزهای استخدامی به ترتیب با تشخیص و تأیید معاونت و معاونت توسعه مدی‌بیت و سرمایه‌انسانی رهیوی‌بجاری و موکول به آزمون عمومی است.

تبصره ۱- اینترگران و فرزندان ش‌دء مشمول قوارین و مقررات مربوط به خود می‌باشند.

تبصره ۲- تبدلی وضعیت ب‌جاری به رسمی بدون رگن به آزمون با رعایت سقف اعتبارات و مجوزهای استخدامی با تشخیص و تأیید معاونت و معاونت توسعه مدی‌بیت و سرمایه‌انسانی رهیوی‌بجاری و مجاز است.

تبصره ۳- در دستگاه‌هایی که از ادغام دو لی چند دستگاه تشکلی می‌شوند و رهن در موارد خاص با تصویب هیأت وزیران، رعایت سقف تعداد معاونت‌های دستگاه، مندرج در قانون مدی‌بیت خدمات کشوری ضروری رهیبت.

ماده ۵۸ - حق‌الزحمه تشویقی مدی‌بیت برای کارایی و تولید محصول اعم از کالا لی خدمات لی فعالیت بخش از ارقام بخش ب‌بش شده در تفاهم نام‌ه مربوط در واحدهایی که براساس رهیبت تمام‌شده و کنترل محصول و نتجه در قالب تفاهم نام‌ه به مدیان مربوط واگذار می‌شود، بر مبنای تحلیلی منابع و مصارف و کارایی واحد مربوط ظرف ده سال گذشته بدون رعایت محدودیت‌های مقرر در قوارین و مقررات استخدامی پرداخت می‌گردد.

اجرای این حکم در دستگاه‌های اجرایی ماده (۵) قانون مدی‌بیت خدمات کشوری تبعاً در قالب موافقتنامه متبادل با معاونت مجاز است.

ماده ۵۹ - آن‌دسفا از کارکنان دستگاه‌ها که مشمول قانون تأمین اجتماعی می‌باشند از هر جهت از جماع شرایط بازنشستگی و سالی مزایای رهن تابع قانون مذکور و اصلاحات آن می‌شوند.

کساری که تا قبل از اجرای قانون مدی‌بیت خدمات کشوری (۱/۱/۱۳۸۸) از فوق‌العاده اضافه کار آنان کسور بازنشستگی کسر شده است، متناسب با مبلغ کسرشده، در پاداش پانزده خدمت و حقوق بازنشستگی آنان محاسب می‌گردد. در دستگاه‌هایی که در آن‌ها طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگری در اجرای ماده (۱۲۴) قانون مدی‌بیت خدمات کشوری اجراء شده‌است، کارکنان مشمول قانون کار فقط از مزایای قانون کار استفاده می‌نمایند.

ماده ۶۰ - تعیین و اعمال امظانات شغل و شاغل و فوق العاده ای مربوط با اظارگران (جانبازان، آزادگان، رزمندگان و فرزندان شهید و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر) و اجرای سالی احکام قانون مدییت خدمات کشوری در مورد آنان بایع با گوع ای صورت گید که در لطفی آنان بابت اظارگری گاه ش نداشتف و امظانات قانونی نظی عدم رظف با شرکت در آزمون های استخدامی و شرط سری و تحصر لظی کماکان اجراء و اعمال گردد.

تبصره - مناطق جنگزده موضوع بند (۲) ماده (۶۸) قانون مدییت خدمات کشوری توسط هیأت وزیان تعیین می شود.

ماده ۶۱ - با کارگران و کارکنان واحده ای مورد واگذاری، فقط برای یک بار سوام ترچیحی اعطاء می گردد. دولت مجاز است به دستگا ه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدییت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی و صندوق های بازنشستگی و کارکنان خود در ازاء مطالبات آنان با توافق آراء سوام ل سالی اموال و دارایی ها را واگذار نماید. پرداخت مطالبات کارکنان دولت از طریق واگذاری سوام و بنگاه ه ا و اموال و دارایی ها با صندوق های بازنشستگی و تعاونی ها و دستگا ه های اجرائی مذکور با رعایت تبصره (۱) ماده (۶) قانون اجرای سولست های کلای اصل (۴۴) رین مجاز است. دستگا ه ا و صندوق های مذکور موظفند اموال و سوامی را که در اجرای این حکم تملک م ی نمایند به بخش خصوصی ل تعاونی برابر قوارین و مقررات با نحوی واگذار نمایند که در هیچ مورد فعالیت سرمایه گذاری آراء با صورت بنگله داری نباشد.

ماده ۶۲ - در کلایه مواردی که فعالیت اشخاص حققی و حقوقی منوط با آخذ مجوز اعم از گواهی، پرواء، جواز، استعمال یا موافقت و موارد مشابه آن از دستگا ه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدییت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی است، دستگا ه ای مذکور موظفند حداکثر مدت سب ماه پس از ابلاغ این قانون، نوع مجوز و فعالیت مربوط و رین مبانای قانونی موکول بودن فعالیت به آخذ مجوز و ه مچرین شپه صدور، تمدی، لغو و سالی مقررات ناظر بر آن را رسماً با کارگروهی متشکل از معاونت، معاونت توسعه مدییت و سرما یه انسانی رینجی جهور، معاونت حقوقی رینجی جهور، وزراء امور اقتصادی و دارایی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دادگستری و ریز سه نفر از نمایندگان مجلس از کمیسیون های برنامه و بودجه، اصل نودم (۹۰) قانون اساسی و اقتصادی با عنوان ناظر اعلام نمایند. در صورت عدم ارسال مستندات موضوع این ماده در مهلت تعیین شده، الزام اشخاص حققی و حقوقی با آخذ مجوز ممنوع است و بالاترین مقام دستگا ه و مقامات و مدیان مجاز از طرف وی مسؤل حسن اجرای این حکم می باشند.

کارگروه موظف است ظرف شش ماه پس از اتمام مهلت فوق ضمن بررسی وجاهت قانونی آراء با رویکرد تسهیلی، تسریع، گاه ش ه زیع صدور و تمدی مجوز و ه ماه نگی دستگا ه های مختلف و حذف مجوزهای غی ضرور و اصلاح ل جایگزینی شپه تنظیم مقررات هر نوع فعالیت و بازرسی نوب ای برای احراز مراعات آن مقررات با جای شپه موکول بودن فعالیت با آخذ مجوز، نسبت به ابلاغ دستورالعمل مشتمل بر بازرگی و تسهیلی و اصلاح و جایگزینی روش ها، تجمیع مجوزها و لغو مجوزهای غی ضروری در چه ارجوب ضوابط قانونی برای ه ر نوع فعالیت پس از تأیید رینجی جهور اقدام نماید. این دستورالعمل جایگزینی دستورالعمل ها و روش های اجرائی لغو ل اصلاح شده به موجب این ماده محسوب می شود و برای ه مه دستگا ه های اجرائی مذکور لازم الاجراء است.

تغییر ل اصلاح احکام قوارین مربوط با مجوزها و موارد مشمول این ماده با تصویب مجلس شورای اسلامی است.

تبصره ۱ - کارگروه مذکور موظف است دستورالعمل موضوع این ماده شامل انواع مجوزها، مرجع و شپه صدور، تمدی و لغو و احکام و زمان بندی مربوط را در یک پایگاه اطلاعاتی که به ه مین منظور طراحی و مستقر می سازد با اطلاع عموم برساند. کلایه اطلاعات موضوع این ماده در قالب کتاب سال قبل از آغاز هر سال منتشر می شود. اعمال مقررات مربوط با انجام فعالیت ل ارایع خدمات موضوع این ماده خارج از موارد منتشر ه در کتاب سال و پایگاه اطلاع رسانی مذکور ممنوع و مرتکب علاوه بر جبران خسارت رینجی دپه با مجازات مقرر در این ماده محکوم می شود.

تبصره ۲ - مفاد این حکم علاوه بر مجوزها شامل کلایه خدمات و فعالیت های دستگا ه های اجرائی ل شده از جماع سازمان ای ثبت اسناد و املاک (ثبت شرکت ها)، ثبت احوال، تأمین اجتماعی، حفاظت محیط زیست، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، شهرداری تهران و کلان شهرها، رهوی انتظامی، گمرک، خدمات قوه قضاییه و وزارتخا ه ای آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنعت، معدن و تجارت و رین مواردی که براساس قوارین در ازاء خدمات، وجوهی از اشخاص حققی و حقوقی آخذ می شود، رین خواهد بود.

اجرای مفاد این تبصره در رعاده ای وابسقا با قوه قضاییه منوط با موافقت رینجی آن قوه است.

درخصوص مقررات و مواردی که مستند به قوانین و تدابیر و دستورات و نظرات مقام معظم رهبری است و همچنین درخصوص دستگاه‌هایی که مستقیماً زیر نظر ایشان است اجرای این حکم منوط به اذن معظم‌علیه است.

تبصره ۳- دستگاه‌های اجرایی مذکور در مقابل ارائه خدمات‌لی اعطاء انواع مجوز حتی با توافق، مجاز به اخذ مبالغی بیش از آنچه که در قوانین و مقررات قانونی تجویز شده است، نمی‌باشند. تخلف از اجرای این حکم و سایر احکام این ماده مشمول مجازات موضوع ماده (۶۰۰) قانون مجازات اسلامی است.

ماده ۶۳- به منظور استفاده از خدمات کارشناسان و مشاوران در دستگاه‌های اجرایی به ویژه در زمینه‌های بودجه‌ریزی، برنامه‌ریزی حقوقی، اداری و استخدامی، نظام تشخیص صلاحیت شامل رتبه‌بندی، سرچشمگی انتظامی و تعرفه خدمات کارشناسی مشاوران و کارشناسان مذکور به بخش‌های معاونت و معاونت‌های «حقوقی» و «توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی» رییس‌جمهور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶۴- در مواردی که در اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری وظایف تصدی دولت به بخش خصوصی‌لی تعاونی واگذار می‌شود، واگذاری وظایف رافع مسؤلیت حاکمیتی دولت در مقابل شهروندان ریست. در این گون موارد تنطع رابطه دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی که عهده‌دار وظیفه تصدی‌های واگذار شده دولت شده‌اند براساس آیین‌نامه‌ای است که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

دولت مکلف است در صورت عدم حصول نتیجه موردنظر، ضمن رعایت قانون مدیریت خدمات کشوری و مقررات مربوطه براساس آیین‌نامه موضوع این ماده وظایف‌لده شده را به سایر متقاضکن بخش خصوصی‌لی تعاونی واگذار نماید به گون‌ای که خدمت‌رسانی به مردم بدون انقطاع تداوم یابد. در این صورت هزینه‌هایی که بخش خصوصی و تعاونی متحمل شده است با تصویب شورای اقتصاد با احتساب خسارات وارده در قالب بودجه سنواتی قابل تأمین است.

دیوخران شورای اقتصاد (معاونت) با رعایت قوانین می‌تواند برای محاسبه هزینه‌های قابل قبول و خسارات وارده به طرفین از کارشناسان رسمی دادگستری‌لی خبرگان واجد صلاحیت شاغل در دستگاه‌های اجرایی مربوطه استفاده نماید. معاونت ملزم به ابلاغ مصوبات لازم‌الاجرای شورای اقتصاد است.

واگذاری‌های موضوع قانون نحوه اجرای سرکلیست‌های کل‌لی اصل چهل و چهارم (۴۴) مشمول حکم این ماده ریست.

ماده ۶۵- به منظور ساماندهی و کاهش رهروی انسانی و کوچک‌سازی دولت:

الف- هر گون انتقال به کلان‌شهرها جز در مورد مقامات و در موارد خاص ممنوع است. این حکم و سایر مقررات مربوط به انتقال و مأموریت کارکنان رسمی و ثابت به دستگاه‌ها در مورد کارکنان بهجاری و قراردادی (در طول قرارداد) قابل اجراء است. موارد خاص با تشخیص کارگروهی با عضویت نمایندگان معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رییس‌جمهور و دستگاه متبوع تعیین می‌شود.

ب- هر گون به‌کارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، بازخری‌لی بازنشسته‌شده‌لی می‌شوند به استثناء مقامات، اعضاء هیأت علم‌لی، اینترگران، فرزندان شعداء و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر در دستگاه‌های اجرایی‌لی دارای ردیف‌لی در دستگاه‌هایی که به نحو‌لی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کند، ممنوع و همچنین هر گون پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به افراد بازنشسته و بازخری‌لی توسط دستگاه‌های مذکور ممنوع است. کلیه قوانین و مقررات عام مغای این حکم به استثناء ماده (۴۱) قانون الحاق مواد‌لی به قانون تنطع بخش‌لی از مقررات مالی دولت و ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری لغو می‌گردد.

ج- تعداد کل کارکنان هر دستگاه در تصدی‌های قابل واگذاری اعم از رسمی، بهجاری، قراردادی، کار معین و مشخص، ساعتی و عناوین مشابه به استثناء اعضاء هیأت علم‌لی سالانه حداقل دو درصد (۲٪) کاهش می‌یابد. موارد استثناء هم‌ه سال در قانون بودجه همان سال تعیین می‌شود.

د- هر گون انتقال و مأموریت بیش از شش ماه در یک نوبت‌لی چند نوبت از مؤسسات و رعه‌ای عمومی‌لی دولتی به وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به استثناء مقامات ممنوع است.

ماده ۶۶- دین دولت به دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و صندوق‌ها و اشخاص حقوقی دولتی و عمومی به استثناء دین مربوط به سعم قانونی دولت از حق بهره از محل منابع ناشی از اجرای احکام این قانون محاسبه و نقاتر می‌گردد و هر گون تعهد جدیدی فقط در قالب و در حدود بودجه سنواتی کل کشور قابل اجراء می‌باشد.

دین مربوط به سعم قانونی دولت از حق بهره صندوق‌ها پس از محاسبه بخشی که از باقی‌مانده منابع اجرای این قانون و بودجه سنوات قبل کشور با رعایت مسؤلیت قانونی مدیران در رعایت مصلحت صندوق و سود متعارف سرمایه‌گذاری‌ها با اتر م‌لی شود، از طریق پیش‌بینی در قوانین بودجه سنواتی قابل پرداخت و تأمین است.

ماده ۶۷ - کلیه دستگاه‌های قوه مجریه که با موجب قوانین بودجه سنواتی مجاز به کمک به اشخاص حقوقی و حقوقی از محل اعتبارات قوانین گذشته می‌باشند، موظفند با رعایت تخصص اعتبار که در مرکز توسط معاونت و در استان‌ها توسط کمیته تخصص اعتبارات استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت انجام می‌شود، نسبت به اخذ شماره ملی اشخاص حقوقی گنبد کمک و علی‌سوامداران اصلی و صاحبان سهام شرکت و اعضاء هیأت مدیره و بازرسی بازرسان قانونی اشخاص حقوقی گنبد کمک و درج آن در بانک اطلاعاتی که توسط معاونت برای این منظور ایجاد می‌گردد اقدام و سپس مبلغ کمک را پرداخت نمایند. کمک از محل منابع و ردیف‌های در اختیام معاونت رهن مشمول این حکم است.

ماده ۶۸ - به منظور بهیام آمار و اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شاخص‌های حوزه‌های تخصصی مختلف از قبیل:

۱- الگوی توسعه اسلامی - ایرانی

۲- ارزیابی سند چشم‌انداز بهیام سال کشور

۳- ارزیابی عملکرد قانون برنامه پنجم

۴- بهره‌وری ملی

۵ - توسعه انسانی

۶ - الگوی مصرف

۷- تدوین استاندارد ای ملی

۸ - داده‌های مکاری

۹- آمایش سرزمین

۱۰- نظام اداری و مدییت و فناوری اطلاعات

۱۱- اهداف توسعه هزاره (MDG)

۱۲- نقشه جامع علمی کشور

مرکز آمار ایران مکلف است پس از دریافت شناسنامه شاخص‌ها، نسبت به عملیاتی کردن برنامه اجرایی مربوط شامل طرح‌های آمارگویی، پایگاه اطلاعات آماری کشور، سامانه‌های اطلاعاتی - عملیاتی و زمان بندی اقدام کند و اعتبارات مورد نیاز را حداکثر ظرف شش ماه بهیام و به تصویب شورای عالی آمار برساند.

دستگاه‌های اجرایی متوالی حوزه‌های تخصصی فوق مکلفند شناسنامه‌های مربوط را حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ برنامه‌ها، به مرکز آمار ایران ارائه نمایند.

یک نفر از اعضاء کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و یک نفر از اعضاء کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر در جلسات شورای عالی آمار شرکت می‌کنند.

فصل پنجم - اقتصادی

بهبود فضای کسب و کار

ماده ۶۹ - به منظور بهبود فضای کسب و کار در کشور وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران، اتاق تعاون، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط با همکاری معاونت و در چهارچوب بودجه‌های سنواتی، ضوابط و سلیست‌های تشویقی لازم از جمله اعطاء تسهیلات ملی کم‌های مالی، برای استفاده کالاها و خدمات از نام و نشان تجاری در بازار خرده‌فروشی و عمده‌فروشی با حفظ حقوق معنوی صاحب نشان را تا پایان سال اول برنامه بهیام و برای اجراء ابلاغ نماید.

ماده ۷۰- در مورد آن دسفا از فعالیت‌های اقتصادی که نیازمند اخذ مجوز از دستگاه‌های متعدد می‌باشند، دستگاه اصلی موضوع فعالیت، وظیفه مدییت یکپارچه، ه ماه‌نگی و اداره امور اخذ و تکمیل و صدور مجوز را برعهده خواهد داشت و از طریق ایجاد پنجره واحد به صورت حقوقی یا در فضای مجازی با مشارکت سایر دستگاه‌های مرتبط به گورع ای اقدام می‌نماید که ضمن رعایت اصل هم‌زمانی صدور مجوزها، سقف زمانی موردنظر برای صدور مجوز از زمان بهیام شده در قانون نحوه اجرای سلیست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی تجاوز ننماید.

در ایجاد فرآیند پنجره واحد، دستگاه‌های فرعی صدور مجوز موظفند نسبت به آرایه خدمات از طریق استقرار نمایندگی تام‌الاختیار در محل پنجره‌ای واحد و طی در فضای مجازی اقدام و همکاری لازم را به عمل آورند. دستورالعمل مربوط شامل رویه‌ها و ضوابط و نحوه برخورد با متخلفین و همچنین فهرست دستگاه‌های اصلی در صدور مجوز در فعالیت‌های مختلف به تصویب کارگروه موضوع ماده (۶۲) این قانون می‌رسد. ماده ۷۱- در راستای بهبود بهره‌وری نظام اداری، افزایش رضایت عمومی و دسترسی آسان و سریع شهروندان به خدمات عمومی و دولتی، دولت می‌تواند تریبی اتخاذ نماید که کلیه دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات و ی‌آی‌آی عمومی غیردولتی، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های بیمه‌ای و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن مستلزم ذکر نام است، واحدهای سازمانی ملی بخش‌هایی از خود را که موظف به ارائه خدمات به مردم هستند به نحو مقتضی و ممکن اعم از حضوری و مجازی، تنظیم ساعت کار نیروی انسانی و با استفاده از امکانات موجود در طول شبانه‌روز و طی در دو نوبت کاری فعال و آماده خدمت نگاهدارند. تبصره ۱- فهرست مصادیق دستگاه‌های مشمول این ماده و نحوه، روش و جزئیات اجرایی به موجب دستورالعملی است که توسط معاونت و معاونت توسعه مدیعت و سرمایه‌انسانی رتیب‌جهت‌ور تهیه و ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲- جذب هرگونه نیروی انسانی، گسترش تشکلات و ایجاد تأسیسات و ساختمان جدید در اجرای تکالیف این ماده ممنوع است. ماده ۷۲- به منظور کاهش خطریذی ناشی از نوسانات قیمت‌ها از جمیع نوسانات نرخ ارز برای واحدهای تولیدی - صادراتی، به مرکز ی ایمان از طریق شرکت‌های تجاری بیمه، امکان ارائه خدمات بیمه‌ای مربوط به نوسانات قیمت‌ها و نوسانات نرخ ارز را فراهم آورد. ماده ۷۳- دولت موظف است تا پانچ سال اول برنامه، اقدامات قانونی لازم برای اصلاح قانون کار و قانون تأمین اجتماع ی و روابط کار را با رعایت موارد زیر به عمل آورد:

الف - ایجاد انعطاف برای حل اختلاف کارگران و کولفرمانی و مسوکردن منافع دو طرف
ب - تقویت بیمه بکاری به عنوان بخشی از تأمین اجتماعی و شغلی کارگران با رویکرد افزایش پوشش و گسترش بیمه بکاری و بکاران در شرایط قطعی اشتغال

ج - تقویت همسویی منافع کارگران و کارفرمانی و تکالیف دولت با رویکرد حمایت از تولید و سب‌جان‌ب‌گرایی
د - تقویت شرایط و وضعیت‌های جدید کار با توجه به تحولات تکنولوژی و مقتضیات خاص تولید کالا و خدمات
ه - تقویت تشکلهای کارگری و کارفرمایی متضمن حق قانونی اعتراض صنفی برای این تشکله‌ها
ماده ۷۴- در راستای شکل‌گیری بازارهای رقابتی و تحقق بند (ی) ماده (۴۵) قانون اجرای سب‌بست‌های کلی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی، چنانچه شرکت مشمول واگذاری در حال واگذاری برای اجرای موضوع فعالیت‌های تولیدی از جمیع مواد اولیه طی فروش کالا و خدمات و طی محل و ترکیب آن‌ها و طی نرخ تأمین عوامل تولید شامل مواد اولیه طی فروش کالا و خدمات آن مشمول رعایت ضوابط خاصی از سوی دستگاه‌های دولتی، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی طی وابسته به دولت باشد، ضروری است قبل از واگذاری، کلیه اطلاعات مربوط به تداوم و طی عدم تداوم و همچنین تغییرات احتمالی این الزامات براساس ضوابط سازمان بورس و اوراق بهادار افشاء گردد.

ماده ۷۵- به منظور تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی و تسهیل فعالیت‌های اقتصادی این بخش‌ها، بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر برای اقدامات لازم در چه‌ارچوب قوانین و مقررات موجود و ارائه پیشنهادها و راه‌کاره‌ای اجرایی مناسب به مراجع ذی‌ربط، شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی با ترکیب اعضای ذی تشکلی می‌شود:

۱- وزی امور اقتصادی و دارایی (رتیب شورا)

۲- رتیب کل بانک مرکزی بیمه‌وری اسلامی ایمان

۳- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راه‌بردی رتیب بیمه‌ور

۴- وزی صنعت، معدن و تجارت

۵- وزی تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۶- وزی صنعت، معدن و تجارت

۷- وزی چه‌اد کشاورزی

۸- وزی تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۹- وزی نفت

۱۰- وزی رهو

۱۱- دو نفر از معاونان قوه قضایه با انتخاب رهیس قوه

۱۲- رهیس کمپرسین اقتصادی مجلس شورای اسلامی

۱۳- رهیس کمپرسین برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی

۱۴- رهیس کمپرسین صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی

۱۵- رهیس کمپرسین کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی

۱۶- رهیس اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران

۱۷- دیکل اتاق تعاون جهه وری اسلامی ایران

۱۸- شهردار نقران

۱۹- هشت نفر از مدعیان عامل شرکت‌های برتر خصوصی و تعاونی از بخش ه ا و رشقه ای مختلف

تبصره ۱- نحوه انتخاب اعضاء ردیف (۱۹) و چگونگی تشکیل جلسات که حداقل هر پانزده روز یکبار برگزار می گردد و ارایع پیشنهادها و گزارش ه ا طبق دستورالعملی است که در نخستین جلسه شورا تهیه و تصویب می شود.

تبصره ۲- محل دیخاع این شورا بدون درغلت کمک از دولت در اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران است.

ماده ۷۶- اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران موظف است با همکاری و حضور اتاق تعاون مرکزی جهه وری اسلامی ایران و شورا ی اصناف کشور، نسبت به شناسایی قوانین، مقررات و بخشنامه های محل تولیع و سرمایه گذاری در ایران اقدام نماید و با نظرخواهی مستمر از تشکل های تولیعی و صادراتی سراسر کشور و بررسی و پردازش مشکلات و خواسته ای آنها بطور مستمر گزارش ه ا و پیشنهادهایی را تهیه و به کمیته ای متشکل از دو نفر از هر قوه با انتخاب رهیس آن قوه ارایع ده د. کمیته مذکور موظف است ضمن بررسی پیشنهادها ای ارایع شده راه کارهای قانونی لازم را بررسی و پیگیری نماید.

تبصره ۱- گزارش های موضوع این ماده شامل قوانین و مصوبات و بخشنامه های مزاحم، خلاء قانونی، اجرای نادرست لی ناقص قوانین و همچنین پیشنهاد اصلاح قوانین و مقررات و ارتقاء امریت اقتصادی، حقوق مالکیت و حمایت از سرمایه گذار ی و تولیع و صادرات و اشتغال و چگونگی کاهش قیمت تمام شده کالاها و خدمات در ایران همراه با ارتقاء کیفیت و رشد تولیع و موارد مربوط به سرمایه گذاری و تولیع و استفاده بهینه از سرمایه گذاری ه ا و ظرفیت های موجود است.

تبصره ۲- کمیته یک نسخه از همه گزارش های ارسالی را به شورای عالی اجرای سرطست های کللی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی و شورای گفت وگو موضوع ماده (۷۵) این قانون ارسال می نماید.

ماده ۷۷- به منظور تقویت و ساماندهی تشکل های خصوصی و تعاونی و کمک به انجام وظایف قانونی از بند (د) ماده (۹۱) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چه ارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جهه وری اسلامی ایران و اجراء سرطست های کللی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی و ارایع خدمات بازرایی، مشاوره ای و کارشناسی کلیه اعضاء اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون مرکزی جهه وری اسلامی ایران مکلفند یک در هزار رقم فروش کالا و خدمات خود را حسب مورد به حساب اتاق های مذکور واری نمایند و تأییدیه اتاق های مذکور را ه نگام صدور و تمدیع کارت بازرگاری تسلیح کنند.

ماده ۷۸- دولت موظف است در جهت حمایت از تولیعات داخلی، کالاها و خدمات موردغلت خود را با اولویت از تولیع کنندگان داخلی خرید نماید.

بهره وری

ماده ۷۹- در راستای ارتقاء سهم بهره وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پالین برنامه و به منظور برنامه ریزی، سرطستگذاری، راه بری، پایش و ارزیایی بهره وری کلیه عوامل تولیع از جملع رهوی کار، سرمایه، انرژی و آب و خاک، سازمان ملی بهره وری ایران به صورت مؤسسه دولتی وابسق به معاونت با استفاده از امکانات موجود ایجاد می شود تا برنامه جامع بهره وری کشور شامل شاخص های استاندارد بهره وری و نظام اجرایی ارتقاء بهره وری، دربرگیرنده توزیع نقش ه ا و مسؤلیت ه ا در کلیه بخش های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اعم از بخش های دولتی و غیردولتی، به صورت برنامه لازم الاجراء برای تمامی بخش های غلاشده، تدوین نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند. تمام دستگاه های اجرایی موظفند از سال دوم برنامه تغییرات بهره وری و اثر آن بر رشد اقتصادی مربوط به بخش خود را به طور مستمر منتشر نمایند و سرطست ه ا

و متغی‌های اثرگذار بر رشد بهره‌وری را شناسایی کنند تا اثر بهره‌وری از دستگاه‌های مزبور رشد صعودی داشته باشد. سرلست‌های مذکور می‌تواند حاوی سرلست‌های تشویقی بخش‌های غیردولتی و شرکت‌های دولتی باشد.

حداکثر سه درصد (۳٪) از هر مرحله تخصیص اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی در خزانه نگهداری می‌شود و پرداخت آن به دستگاه منوط به ارائه تأیید معاونت مبری بر رعایت مصوبات موضوع این ماده و دیگر تکالیف قانونی مربوط به بهره‌وری است.

آیین‌نامه اجرایی این ماده مشتمل بر برنامه پیشنهادی سازمان ملی بهره‌وری ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. اشتغال

ماده ۸۰ - به دولت اجازه داده می‌شود در راستای ایجاد اشتغال پایدار، توسعه کارآفرینی، کاهش عدم تعادل منطقه‌ای و توسعه مشاغل نو اقدام‌های زیر را انجام دهد:

الف - حمایت مالی و تشویق توسعه شبکه‌ها، خوشه‌ها و زنجیره‌های تولیدی، ایجاد بجهند مناسب بین بنگاه‌های کوچک، متوسط، بزرگ (اعطاء کمک‌های هدفمند) و انجام تهمیلات لازم برای تقویت توان فری - مه‌ندسری - تخصصی، تحقیق و توسعه و بازاریابی در بنگاه‌های کوچک و متوسط و توسعه مراکز اطلاع‌رسانی و تجارت الکترونیک برای آرا

ب - رفع مشکلات و موانع رشد و توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط و کمک به بلوغ و تبدیلی آرا به بنگاه‌های بزرگ و رقابت‌پذی

ج - گسترش کسب و کار خانگی و مشاغل از راه دور و طرح‌های اشتغالزای بخش خصوصی و تعاونی به ویژه در مناطق با نرخ بیکاری بالاتر از متوسط نرخ بیکاری کشور

د - حمایت مالی و حقوقی و تنطیع سرلست‌های تشویقی در جهت تبدیلی فعالیت‌های غیرمشکل اقتصادی خانوار به واحدهای متشکل

ه - حمایت مالی از بخش غیردولتی به منظور توسعه و گسترش آموزش‌های کسب و کار، کارآفرینی، فری و حرفه‌ای و علمی - کاربردی و - اعمال تخفیف پلکاری و ملی‌تأمین بخشی از حق بعه سهم کارفرمایان کارگاه‌هایی که با تأیید و ملی‌معرفی واحدهای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در جهت به کارگیری رهیوی کار جدید مبادرت می‌نمایند، به شرط آن که واحد، تازه تأسیس بوده و ملی در سال قبل از آن، کاهش رهیوی کار نداشته باشد.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی بندهای فوق شامل نحوه، میزان و مدت زمان استفاده از امیظانات موضوع بندهای فوق حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ز - برای استمرار فرصت‌های شغلی، ماده (۱۰) قانون تنطیع بخشی از مقررات تسهیلی نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فره‌نگی جهه‌وری اسلامی ایران در طول سال‌های برنامه پنجم تنفعی می‌گردد. مشاهده مواد تنفیذ شده

ارز

ماده ۸۱ - به منظور تنطیع تعهدات ارزی کشور:

الف - دستگاه‌های اجرایی ملزم به رعایت موارد زیر می‌باشند:

۱- عملیات و معاملات ارزی خود را از طریق حساب‌های ارزی بانک‌های داخلی خارج که با تأیید بانک مرکزی افتتاح کرده ملی می‌کنند، انجام دهند. بانک‌های عامل ایاری مکلفند خدمات مورد رظ آرا را در سطح استاندارد ای بین‌المللی تأمی نمایند.

۲- فسرست کلیه حساب‌های ارزی خارج از کشور خود را به بانک مرکزی اعلام کنند، تا پس از تأیید این بانک، ادامه فعالیت آرا مهیر گردد.

ب - دولت موظف است:

۱- زمان‌بندی پرداخت بدهی ها و تعهدات اعم از ملکن مدت و کوتاه مدت خارجی را به گورهای تنطیع نامی که بازپرداخت‌های سالان ای بدهی ها و تعهدات بدون در نظر گرفتن تعهدات ناشی از بعه متقابل در پاملن برنامه پنجم از سری درصد (۳۰٪) درآمد های ارزی دولت در سال آخر برنامه پنجم تجاوز نکند. در استفاده از تسهیلات خارجی اولویت با تسهیلات بلندمدت است.

۲- میزان تعهدات و بدهی‌های خارجی تضمین شده توسط دولت و بانک مرکزی در سال‌های برنامه پنجم را به گونه‌ای تنطیع نماید تا ارزش حال خالص بدهی ها و تعهدات دولت بدون تعهدات ناشی از قراردادهای موضوع بند (ب) ماده (۳) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۹/۱۲/۱۳۸۰ (مابالتفاوت ارزش حال بدهی ها، تعهدات کشور و ذخای ارزی بانک مرکزی جهه‌وری اسلامی ایران) در سال آخر برنامه بعه از پنجاه ملیلرد (۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار نباشد.

۳- جداول درگفت و پرداخت‌های ارزی را همراه با لوائح بودجه سالانه برای سال‌های باقی‌مانده از برنامه ارائه نماید.

ج - نظام ارزی کشور، «شناور مدیته شده» است. نرخ ارز با توجه به حفظ دامع رقابت‌پذیری در تجارت خارجی و با ملاحظه تورم داخلی و جه‌اری و همچنین شرایط اقتصاد کلان از جماع تعیین حد مطلوبی از ذخای خارجی تعیین خواهد شد.
ماده ۸۲ -

الف - استفاده دستگاه‌های اجرایی از تسهیلات مالی خارجی در طول برنامه در قالب قوانین بودجه سنواتی مجاز است. سه‌میه ای باقی‌مانده تسهیلات مصوب بعه متقابل و تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) مربوط به برنامه‌های سوم و چهارم (با رعایت ضوابط اسلامی از جماع تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام) در طول برنامه پنجم رهن به قوت خود باقی است.

ب - به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود برای تأمین منابع مالی طرح‌های خود از روش بعه متقابل با رعایت اصل عدم تضمین بازگشت تعهدات ایجادشده توسط دولت، بانک مرکزی و بانک‌های دولتی پس از تصویب شورای اقتصاد استفاده نمایند.

ج - بانک‌های تجاری و تخصصی مجازند بدون تضمین دولت، نسبت به تأمین منابع مالی طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی و شهرداری‌ها از منابع بعه المللی اقدام نمایند. تعیین نسبت تعهدات و بدهی‌های ارزی به دارایی‌های هر بانک به تصویب شورای پول و اعتبار می‌رسد.

د - در استفاده از تسهیلات مالی خارجی موضوع بنده ای (الف)، (ب) و (ج) این ماده رعایت موارد زیر توسط دستگاه‌های اجرایی و بانک‌های عامل ضروری است:

۱- تمامی طرح‌های دستگاه‌های اجرایی با رعایت سرفهست‌های کلری اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی با مسؤلهت وزی و بی‌بالاتری مقام اجرایی دستگاه ذی‌ربط و تأییب شورای اقتصاد، بایب دارای توجیه فری، اقتصادی و مالی بلشند و مجموع هزینه‌های اجرای کامل آن از سقف‌های تعیین‌شده تجاوز نکند. زمان بندی درگفت و بازپرداخت تسهیلات هر طرح و میزان استفاده آن از ساخت داخل با توجه به ظرفیت‌ها، امکانات و توانایی‌های داخلی و رعایت قانون «حداکثر استفاده از توان فری و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» و رهن رعایت شرایط زیست‌محیطی در اجرای هر یک از طرح‌ها بایب به تصویب شورای اقتصاد برسد.

۲- استفاده‌کنندگان از بعه متقابل و تسهیلات مالی خارجی شامل تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و وام‌های مستقیم بایب ظرف دو ماه از زمان انعقاد قرارداد، جدول زمانی و میزان تعهدات ایجادشده و بی‌استفاده شده و رهن زمان بندی بازپرداخت بدهی‌ها و تعهدات ارزی خود را در اختیار بانک مرکزی قرار دهند. پس از اجرایی شدن طرح‌های مذکور، گزارش عملکرد طرح مشتمل بر اصل و سود وجوه درگفتی بی‌پرداختی و باقی‌مانده تعهد در فواصل سه‌ماهه به بانک مرکزی و معاونت اعلام می‌شود.

تبصره - استفاده‌کنندگان از وام‌های مستقیم موظفند در ایجاد تعهد با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران سه‌ماهه نگی لازم را به عمل آورند.
د مکرر - تمامی معاملات و قراردادهای خارجی که بعهش از یک میلیون (۱.۰۰۰.۰۰۰) دلار باشد با رعایت قوانین مربوط شامل قانون «حداکثر استفاده از توان فری و مهندسی، تولیدی، صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه‌ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲» تنها از طریق مناقصه محدود و بی‌بعه المللی با درج آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار و رسانه‌های الکترونیکی داخلی و خارجی انجام و منعقد می‌شود. موارد استثناء به تأییب کمیته سه نفره متشکل از وزی امور اقتصادی و دارایی، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راه‌بردی ریاست جمهوری و وزی وزارتخاع مربوطه بی‌بالاتری مقام اجرایی ذی‌ربط می‌رسد. در کلیه مناقصه‌ها، حق کنترل و بازرسی کمی و کیفی و کنترل قیمت برای کلیه کالاهای وارداتی و پروژه‌ها برای خریدار محفوظ است. وزی بی‌بالاتری مقام اجرایی ذی‌ربط، مسؤله حسن اجراء این موضوع است. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فقط مجاز به تعهد بی‌پرداخت به ای معاملات و قراردادهایی است که تأییب بالاتری مقام دستگاه‌های اجرایی، مبری بر رعایت مفاد این بند را داشقه باشد.

ماده ۸۳ -

الف - به بانک مرکزی اجازه داده می‌شود در چه ارچوب قانون بودجه سنواتی جهت تأمین مالی پروژه‌های زیربنایی توسعه‌های دولتی نسبت به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی در بازارهای بی‌المللی اقدام نماید.

ب - با شرکت های دولتی و شررداری ها اجازه داده می شود در راستای تأمین منابع ارزی طرح های سرمایه گذاری خود، پس از تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، اقدام به انتشار اوراق مشارکت و انواع صکوک اسلامی نمایند. تضمین اصل و سود این اوراق با شرکت ها و شررداری های مذکور است.

ماده ۸۴ - صندوق توسعه ملی که در این ماده صندوق نامیده می شود با هدف تبدیل بخشی از عواید ناشی از فروش نفت و گاز و میعانات گازی و فرآورده های نفتی به ثروت های ماندگار، مولد و سرمایه های زاینده اقتصادی و رهن حفظ سهم نسل های آینده از منابع نفت و گاز و فرآورده های نفتی تشکیل می شود.

صندوق در بقران مستقر است و در بقران و سایر نقاط کشور شعبه ای نخواهد داشت. اموال و دارایی های این صندوق متعلق به دولت جمهوری اسلامی ایران می باشد. این ماده در حکم اساسنامه صندوق است.

الف - ارکان صندوق عبارتند از:

۱- هیأت امناء

۲- هیأت عامل

۳- هیأت نظارت

ب - هیأت امناء به عنوان بالاترین رکن صندوق، دارای وظائف و اختیارات زیر است:

۱- راهبری، تعیین سبک و خط مشی ها

۲- تصویب شرایط و نحوه اعطاء تسهیلات برای توزیع و سرمایه گذاری به بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی

۳- تصویب نظامنامه ها، برنامه های راهبردی، بودجه سالانه، صورت های مالی و گزارش عملکرد صندوق

۴- انتخاب رییس و سایر اعضای هیأت عامل مطابق بندهای (د) و (ه) -

۵- عزل رییس و اعضای هیأت عامل با پیشنهاد هر یک از اعضای هیأت امناء و تصویب هیأت امناء

۶- اتخاذ تصمیم درباره ارجاع دعاوی به داوری و صلح دعاوی با رعایت اصل یکصد و سه و نهم (۱۳۹) قانون اساسی

۷- تعیین انواع فعالیت های مورد قبول و واجد اولویت پرداخت تسهیلات در بخش ها و زیربخش های تولیدی و خدماتی زاینده و با بازده مناسب اقتصادی

۸- تعیین حداقل نرخ بازده مورد انتظار از منابع صندوق و همچنین نرخ بازده مورد قبول طرح های تولیدی و سرمایه گذاری برای پرداخت تسهیلات و تعیین نرخ سهم مشارکت در طرح های سرمایه گذاری به نحوی که مانگن این نرخها کمتر از متوسط نرخ بازده سپرده های بانک مرکزی در بازارهای خارجی نباشد.

ج - هیأت امناء

ترکیب اعضای هیأت امناء به شرح زیر است:

۱- رییس جمهور (رییس هیأت امناء)

۲- معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور (دبیر هیأت امناء)

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۴- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۵- وزیر نفت

۶- رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۷- رییس اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران به عنوان عضو ناظر و بدون حق رأی

۸- رییس اتاق تعاون ایران به عنوان عضو ناظر و بدون حق رأی

۹- دو نفر نماینده از کمیسیون های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات به انتخاب مجلس شورای اسلامی

۱۰- دادستان کل کشور

تبصره ۱- جلسات هیأت امناء حداقل سالی دو بار تشکیل می شود.

تبصره ۲- جلسات هیأت امناء با حداقل دو سوم اعضاء صاحب رأی رسمیت یافته و تصمیمات آن با حداقل پنج رأی اتخاذ می گردد.

- تبصره ۳- رؤسای هیأت عامل و هیأت نظارت بدون حق رأی می‌توانند در جلسات هیأت امناء شرکت نمایند.
- تبصره ۴- هرگونه تصمیم هیأت امناء در مورد تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی صندوق و رهن انتصاب رییس و اعضای هیأت عامل در روزنامه رسمی کشور و رهن یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار به انتخاب هیأت امناء، درج می‌گردد.
- تبصره ۵- دستور جلسه، تاریخ و محل جلسات هیأت امناء توسط دبیر هیأت امناء تعیین و حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه برای اعضای هیأت ارسال می‌شود.
- تبصره ۶- بودجه ستاد صندوق به تصویب هیأت امناء می‌رسد.
- د- به منظور اداره امور صندوق در چه‌ارچوب مفاد اساسنامه و مصوبات هیأت امناء، هیأت عامل مرکب از پنج نفر از افراد صاحب‌نظر، با تجربه و خوش نام در امور اقتصادی، حقوقی، مالی، بانکی و برنامه ریزی با حداقل ده سال سابقه مرتبط و مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد توسط هیأت امناء انتخاب و با حکم رییس جبهه‌ور منصوب می‌شوند و دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشند:
- ۱- پیش‌نهاد فعالیت‌های مورد قبول و واجد اولویت پرداخت تسهیلات در بخش‌ها و زیربخش‌های تولیدی و خدماتی زاینده و با بازده مناسب اقتصادی به هیأت امناء
  - ۲- پیش‌نهاد موارد سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی بین‌المللی و داخلی به هیأت امناء
  - ۳- تعیین چه‌ارچوب قراردادهای عاملیت با بانک‌های عامل و تعیین مسؤلیت‌ها و اختیارات بانک عامل در چه‌ارچوب این قراردادها
  - ۴- برقراری نظام حسابرسی داخلی و استقرار نظام کنترل‌های داخلی مناسب
  - ۵- تأیید صورت‌های مالی ارزی و رکلی و ارایع آن به هیأت امناء
  - ۶- ارایع پیش‌نهاد به هیأت امناء در خصوص نظامنامه‌ها و شرایط و نحوه اعطای تسهیلات
  - ۷- اتخاذ تصمیم نسبت به هرگونه اقدامی به نام صندوق در محدوده وظایف و اهداف مندرج در اساسنامه به جز آنچه تصمیم دربار آن به صراحت در حوزه صلاحیت هیأت امناء تعیین شده است مگر این که به هیأت عامل تفویض شده باشد.
  - ۸- اتخاذ تصمیم راجع به کلیه اموری که توسط رییس هیأت عامل در محدوده اختیارات خود در دستور کار هیأت عامل قرار می‌گیرد.
  - ۹- اجرای مصوبات هیأت امناء
  - ۱۰- پیش‌نهاد ارجاع دعاوی به داور، تعیین داور و صلح دعاوی به هیأت امناء
  - ۱۱- افتتاح لی‌بستن حساب‌های ارزی در نزد بانک مرکزی و معرفی صاحبان امضای مجاز از بین اعضای هیأت عامل، رییس و سایر مدیران صندوق
  - ۱۲- انعقاد قرارداد با مشاور معتبر بین‌المللی در امور سرمایه‌گذاری و مه‌ندسری مالی برای ارزیابی، بهبود و ارتقاء عملکرد صندوق.
  - ۱۳- سایر موارد ارجاعی از سوی هیأت امناء
- تبصره ۱- برکناری و قبول استعفای اعضای هیأت عامل مشروط به تأیید دو سوم اعضای صاحب رأی هیأت امناء خواهد بود.
- تبصره ۲- اعضای هیأت عامل باینج تمام وقت بوده و هیچ‌گونه فعالیت اقتصادی و شغل دیگری به استثناء تدریس نداشته باشند. اعضای هیأت عامل مشمول حکم مندرج در اصل یکصد و چهل و دوم (۱۴۲) قانون اساسی می‌باشند.
- تبصره ۳- دوره تصدی هیأت عامل پنج سال بوده و انتخاب مجدد اعضاء بلامانع است.
- تبصره ۴- کلیه اوراق ببادار، چک‌ها، سفقه‌ها، بروات، قراردادهای و سایر اسناد تعهدآور با امضای دو عضو از سه عضو هیأت عامل که توسط این هیأت تعیین می‌شوند همراه با مهر صندوق معتبر خواهد بود.
- تبصره ۵- تصمیمات هیأت عامل با حداقل سه رأی نافذ است.
- ه- رییس هیأت عامل که بالاترین مقام اجرایی صندوق است از بین اعضای هیأت عامل توسط هیأت امناء انتخاب و با حکم رییس جبهه‌ور منصوب می‌شود. رییس هیأت عامل دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشد:
- ۱- ابلاغ و صدور دستور اجرای تصمیمات هیأت عامل و نظارت بر حسن اجرای آن
  - ۲- تعیین دستور جلسه و اداره جلسات هیأت عامل
  - ۳- اداره صندوق در چه‌ارچوب مصوبات هیأت عامل و هیأت امناء
  - ۴- تهیه و تنظیم طرح‌ها و برنامه‌های اجرایی در حیطه فعالیت‌های موضوع صندوق

- ۵ - تهیه و تنظیم برنامه، بودجه، صورت‌های مالی صندوق و بخش‌نویس گزارش هیأت عامل به هیأت امناء
- ۶ - اداره امور داخلی صندوق، به کارگیری رهنوی انباری و انجام هزینه‌های جاری و اداری صندوق
- ۷ - تهیه و تنظیم گزارش عملکرد صندوق برای ارائه به هیأت عامل حداقل هر سه‌ماه یک بار
- ۸ - نمایندگی صندوق در برابر اشخاص ثالث و کلیه مراجع داخلی و خارجی اعم از قضایی، اداری، ثبتی و مشابه آنها با حق توکل به غی و ولو به طور مکرر
- ۹ - اقامه دعوی شکایتی مربوط به امور صندوق اعم از حقوقی و کیفری با کلیه اختیارات مربوط به امور دادرسی به جز حق مصالحه و ارجاع امر به داوری
- ۱۰ - سرای امور ارجاعی از سوی هیأت عامل
- و - به منظور حصول اطمینان از تحقق اهداف صندوق و نظارت مستمر بر عملیات جاری آن و جلوگیری از هرگونه انحراف احتمالی از مفاد اساسنامه، خط‌مشی‌ها و سبک‌ها، هیأت نظارت با ترکیب رهیخته دهان محاسبات کشور، رییس سازمان حسابرسی کشور، رییس سازمان بازرسی کل کشور تشکیل می‌شود.
- تبصره ۱ - نظارت این هیأت نافی وظایف قانونی دستگاه‌های نظارتی نظیر دهان محاسبات و بازرسی کل کشور نخواهد بود.
- تبصره ۲ - هیأت نظارت دارای رهیخته، نایب رهیخته و دبیر خواهد بود که در اولین جلسه هیأت نظارت انتخاب خواهند شد.
- ز - وظایف هیأت نظارت:
- ۱ - سرپرستی به صورت ماهی و گزارش‌های مالی صندوق و تهیه گزارش‌های موردی و ادواری برای هیأت امناء و مجلس شورای اسلامی؛
- ۲ - سرپرستی به صورت روزانه‌ها، مطالبات، تعهدات و خلاص حساب‌های صندوق و گواهی آنها برای انتشار در روزنامه رسمی کشور؛
- ۳ - سرپرستی به عملکرد صندوق از لحاظ انطباق با موازین قانونی و اساسنامه و اهداف صندوق
- این هیأت در انقضاء وظایف خود و بدون مداخله در امور جاری، کلیه اسناد و مدارک را و حساب‌های صندوق را مورد سرپرستی قرار داده و می‌تواند به اطلاعات و مدارک و مستندات صندوق که لازم می‌داند دسترسی داشته باشد. این هیأت موظف است گزارش نظارتی خود را هر شش ماه یکبار به هیأت امناء و مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.
- تبصره - هیأت نظارت می‌تواند برای حسابرسی از عملکرد صندوق از خدمات اشخاص حقوقی و حقوقی صاحب صلاحیت استفاده نماید.
- ح - منابع صندوق:
- ۱ - حداقل معادل بیست درصد (۲۰٪) از منابع حاصل از صادرات نفت (نفت خام، و مهانات گازی، گاز و فرآورده‌های نفتی) در سال‌های برنامه ه و تعیین مبلغ آن در قوانین بودجه سنواتی
- ۲ - حداقل بیست درصد (۲۰٪) ارزش صادرات نفتاتری اقلام فوق‌الذکر
- ۳ - افزایش سهم واریزی از منابع بنده‌ای (۱) و (۲) هر سال به میزان سه واحد درصد
- ۴ - پنجاه درصد (۵۰٪) مانده نقدی حساب ذخیره ارزی در پانزده سال ۱۳۸۹ و سال‌های بعد
- ۵ - منابع قابل تحصری از بازارهای پولی بین‌المللی با مجوز هیأت امناء با رعایت قوانین مربوط.
- ۶ - سود خالص صندوق طی سال مالی
- ۷ - درآمد حاصل از سود موجودی حساب صندوق در بانک مرکزی، معادل میانگین نرخ سود سپرده‌های بانک مرکزی در بازارهای خارجی با محاسبه و پرداخت هر سه‌ماه یکبار
- ۸ - بیست درصد (۲۰٪) منابع موضوع جزء (د) بند (۴) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور
- تبصره ۱ - بازپرداخت اصل و سود تسهیلات پرداختی از محل صندوق توسعه ملی به حساب صندوق واریزی و مجدداً در جهت اهداف صندوق به کار گرفته می‌شود.
- تبصره ۲ - حساب‌های صندوق فقط نزد بانک مرکزی نگهداری خواهد شد.
- ط - مصارف صندوق:
- ۱ - اعطای تسهیلات به بخش‌های خصوصی، تعاونی و بنگاه‌های اقتصادی متعلق به مؤسسات عمومی غیردولتی برای تولید و توسعه سرمایه‌گذاری‌های دارای توجیه فنی، مالی و اقتصادی

۲- اعطای تسهیلات صادرات خدمات فری و مه‌ندسی به شرکت‌های خصوصی و تعاونی ایرانی که در مناقصه‌های خارجی برنده می‌شوند از طریق منابع خود ملی تسهیلات سندیکیایی

۳- اعطای تسهیلات خریدی به طرف‌های خریدار کالا و خدمات ایرانی در بازارهای هدف صادراتی کشور

۴- سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی خارجی

۵- اعطای تسهیلات به سرمایه‌گذاران خارجی با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی به منظور جلب و حمایت از سرمایه‌گذاری در ایران با رعایت اصل هشتادم (۸۰) قانون اساسی می‌باشد.

۶- تأمین هزینه‌های صندوق

تبصره ۱- استفاده از منابع صندوق برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و بازپرداخت بدهی‌های دولت به هر شکل ممنوع است.

تبصره ۲- اعطای تسهیلات موضوع این ماده فقط به صورت ارزی است و سرمایه‌گذاران استفاده‌کننده از این تسهیلات اجازه تبدیلی ارز به ریال در بازار داخلی را ندارند.

تبصره ۳- اعطای کلیه تسهیلات صندوق صرفاً از طریق عاملیت بانک‌های دولتی و غیردولتی خواهد بود.

ی - سای مقررات:

۱- سهم عاملیت بانک‌ها در شرایط رقابتی متناسب با نرخ کارمزد و توان تخصصی و کارشناسی بانک‌ها توسط هیأت عامل تعیین می‌شود.

۲- سهم صندوق از منابع موضوع جزء (۱) و (۲) بند (ح) این ماده ماه‌انه توسط بانک مرکزی به حساب صندوق واری و در پایان سال مالی با توجه به قطعی شدن منابع تسویه می‌شود.

۳- پرداخت تسهیلات از محل منابع صندوق بدون تأیید توجیه فری، اقتصادی، مالی و اهلیت متقاضی توسط بانک عامل ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی خواهد بود. ارزیابی گزارش‌های توجیه فری، اقتصادی و مالی و احراز کفایت بازدهی طرح‌های سرمایه‌گذاری با لحاظ عامل خطرپذیری، به‌میزی که از نرخ سود تسهیلات مورد انتظار اعلام شده توسط هیأت اماناء کمتر نباشد به‌عده بانک عامل و به مثابه تضمین بانک عامل در بازپرداخت اصل و سود تسهیلات به صندوق است.

صندوق، منابع مورد نیاز طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی، آب و منابع طبیعی را از طریق بانک عامل یا صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی به صورت ارزی و با سود انتظاری کمتر در اختیار سرمایه‌گذاران بخش قرار می‌دهد.

۴- مجموع تسهیلات اختصاص یافته از منابع صندوق به عاملیت بانک‌ها به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های تابعه و وابسته در هر حال نباید بیش از بیست درصد (۲۰٪) منابع صندوق باشد.

تبصره ۱- از نظر این ماده مؤسسات و شرکت‌ها در صورتی غیرعمومی محسوب می‌شوند که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) سهام، ملی سهام شرکت‌ها اربا مستقیم و ملی با واسطه اشخاص حقوقی متعلق به اشخاص حقوقی باشد.

مؤسسات و شرکت‌هایی که اکثریت مطلق سهام اربا متعلق به مؤسسات عمومی و عام المنفعه نظیر موقوفات، صندوق‌های بیه‌های و بازنشستگی و مؤسسات خیریه عمومی است از نظر این ماده در حکم مؤسسات و شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی هستند.

تبصره ۲- بنگاه‌های اقتصادی که صرفنظر از نوع مالکیت بیش از بیست درصد (۲۰٪) اعضاء هیأت مدیره اربا توسط مقامات دولتی تعیین می‌شوند از نظر این ماده دولتی محسوب می‌گردند و پرداخت از منابع صندوق به اربا ممنوع است.

تبصره ۳- صندوق موظف است در توزیع منابع بهی بخش‌های اقتصادی و استان‌ها، توازن منطقه‌ای را مدنظر قرار دهد.

۵- سال مالی صندوق از اول فروردینی ماه هر سال تا پایان اسفندماه همان سال است.

۶- صندوق در امور اداری، استخدامی، مالی و معاملاتی تابع این اساسنامه و قوانین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سبک‌های پولی و ارزی می‌باشد. آیین‌نامه‌های لازم به پیشنهاد هیأت امنای صندوق به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و طبق اصل یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی اقدام خواهد شد.

۷- رهیبت‌های عامل صندوق توسعه ملی موظف است هر شش ماه یک بار میزان منابع و مصارف و محل مصارف صندوق را به هیأت اماناء، هیأت نظارت و مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

۸- هیأت نظارت در صورت برخورد با تخلف و جرم در اجرای احکام این ماده حسب مورد مراتب را به مراجع صالحه اعلام می‌دارد.

۹- ترازنامه و حساب سود و زکون صندوق به همراه گزارش و اظهار نظر هیأت نظارت باین حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه به هیأت اماناء تسلیم گردد.

۱۰- صدور هرگونه ضمانتنامه و پرداخت هرگونه تسهیلات از محل منابع صندوق فقط از طریق بانکهای عامل اعم از دولتی یا غیردولتی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری بخش کشاورزی انجام می شود.

۱۱- تغییر در اساسنامه و انحلال صندوق تبعاً با تصویب مجلس شورای اسلامی است.

ماده ۸۵ - فعالیت حساب ذخیره ارزی حاصل از عواید نفت موضوع ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۳/۶/۱۳۸۳ با اعمال اصلاحات و تغییرات زیر تداوم می یابد:

الف - عواید حاصل از صادرات نفت اعم از (نفت خام و میعانات گازی) به صورت نقدی و نقیض و درآمد دولت از صادرات فرآورده های نفتی و خالص صادرات گاز در سال ۱۳۸۹ و سال های بعد پس از کسر مصارف ارزی بخش بهره شده در جداول قانون بودجه کل کشور و پس از کسر سهم صندوق توسعه ملی به حساب ذخیره ارزی واری می شود.

ب - تأمین کسری بودجه عمومی دولت ناشی از کاهش منابع ارزی حاصل از صادرات نفت خام، گاز و میعانات گازی نسبت به ارقام بخش بهره شده در قوانین بودجه سنواتی از محل حساب ذخیره ارزی مشروط بر این که از دیگر منابع قابل تأمین نباشد با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است.

ج - بیکاری وصول اقساط و سود تسهیلات اعطائی از محل حساب ذخیره ارزی و واری آن به حساب مزبور از طریق بانکهای عامل به عهده دولت است.

د - اجفاء باقی مانده تعهدات حساب ذخیره ارزی به بخش های غیردولتی، خصوصی و تعاونی، به عهده همین حساب است و ایجاد هرگونه تعهد جدید ممنوع است.

پول و بانک

ماده ۸۶ - به منظور گسترش و برونریزی کردن سنت پسندیده قرض الحسنه:

الف - شبکه بانکی کشور موظف است حداکثر تا پایان سال اول برنامه نسبت به تفکیک حساب ها و ایجاد ساز و کاره ای مجزای اداری به نحوی اقدام نماید که منابع تجهیز شده از حساب های پس انداز قرض الحسنه پس از کسر ذخیره قانونی و احتیاطی، صرفاً برای اعطاء تسهیلات قرض الحسنه صرف شود. مسؤلیت حسن اجرای این بند با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

ب - دولت مجاز است با تشویق و حمایت مالی و حقوقی از صندوق های قرض الحسنه مردمی تحت نظارت بانک مرکزی، ساز و کار لازم را برای توسعه آنها فراهم نماید.

ماده ۸۷ - سقف سهم مشارکت طرف خارجی از تأسیس بانک مشترک ایرانی و خارجی موضوع قانون الحاق یک تبصره به قانون اصلاح مواد از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سرلیست های کلی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۲۶/۴/۱۳۸۹ توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می شود.

ماده ۸۸ - ترکیب مجمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران عبارت است از:

رئیس جمع و (رئیس مجمع)

وزیر امور اقتصادی و دارائی

معاون برنامه ریزی و نظارت راه بردی رئیس جمع و

و دو نفر از وزراء به انتخاب هیأت وزیران

تبصره ۱- قائم مقام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی و پس از تأیید مجمع عمومی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با حکم رئیس جمع و منصوب می شود.

تبصره ۲- رئیس کل بانک مرکزی و قائم مقام وی باین از کلن متخصصان مجرب پولی بانکی و اقتصادی با حداقل ده سال تجربه کاری و تحصیلات حداقل کارشناسی ارشد در رشته ای مرتبط و دارای حسن شهرت انتخاب شوند.

ماده ۸۹ - ترکیب اعضای شورای پول و اعتبار به شرح ذیل اصلاح می گردد:

- وزیر امور اقتصادی و دارائی، علی معاون وی

- رهش كل بانك مركزي جه وري اسلامي ايران
- معاون برنامه ريزي و نظارت راه بردي رهش جه وري معاون وي
- دو تن از وزراء به انتخاب هيات وزيران
- وزري صنعت، معدن و تجارت
- دو نفر كارشناس و متخصص پولوي و بانكي به پيشهاد رهش كل بانك مركزي جه وري اسلامي ايران و تأييد رهست جه وري
- دادستان كل كشور وي معاون وي
- رهش اتاق بازرگاري و صنايع و معادن
- رهش اتاق تعاون
- نمايندگان كميسيون هاي اقتصادي و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شوراي اسلامي (هر کدام يك نفر) به عنوان ناظر با انتخاب مجلس تبصره ۱- رهست شورا بر عهده رهش كل بانك مركزي جه وري اسلامي ايران خواه دبود.
تبصره ۲- هر يك از اعضا خبره شوراي پول و اعتبار هر دو سال يك بار تعيين مي گيوند. انتخاب مجدد آيا بلامانع است.
ماده ۹۰- به بانك مركزي جه وري اسلامي ايران اجازه داده مي شود در سال اول برنامه، نسبت به موارد زي اقدام نمايي:
الف - تكميل سامانجام تبادل اطلاعات مشتري با مشاركت كليه مؤسسات پولوي، مالي، سازمان امور مالياتي و ساي سازمان ها و شركت هاي ارايه نده خدمات عمومي داراي اطلاعات مورد ركه سامانجام فوق
ب - فراهم نمودن امكان احراز صحت اسناد و اطلاعات ارايه شده توسط مشتري به بانك ها به صورت الكترونيكي از طريقي وزارت كشور (سازمان ثبت احوال كشور) و قوه قضائيه (سازمان ثبت اسناد و املاك كشور)
ج - فراهم نمودن امكانات اجرايي رسيدگي به شكائت معترضين نسبت به صحت اطلاعات اعتباري ثبت شده خود نزد دفاتر ثبت اطلاعات دولتي و غير دولتي
تبصره - كلويه بانك ها و مؤسسات اعتباري و دستگاه هاي اجرايي مذكور در اين ماده موظفند اطلاعات و آمار مورد درخواست بانك مركزي را در اخلا آن بانك قرار ده ند. حفظ اسرار حرفه اي آمار و اطلاعات در ركه بر عهده بانك مركزي جه وري اسلامي ايران است.
ماده ۹۱- بانك ها و مؤسسات اعتباري موظفند از سال اول برنامه، قبل از اعطاء هرگونه وام و تسهيلات به مشتري اعم از اشخاص حقيقي و حقوقي نسبت به اعتبارسنجي و تعيين حد اعتباري آيا براساس دستورالعمل بانك مركزي اقدام نمايي.
تبصره - مديان عامل و هيات مديه بانك ها فقط مجاز به پرداخت تسهيلات به طرح هاي داراي توجيه فري، اقتصادي و مالي مي باشند.
ماده ۹۲- شوراي پول و اعتبار موظف است نرخ سود علي الحساب سپرده اي يكساله را حداقل به ميزان كلنگي نرخ تورم سال قبل و بخش بعدي سال مورد عمل تعيين نمايي. نرخ سود تسهيلات متناسب با نرخ سود سپرده ها و سود مورد انتظار بانك ها توسط شورا ي پول و اعتبار تعيين مي شود. بانك ها در صورتي ملزم به پرداخت تسهيلات در قالب عقود مبادلاي با نرخی کمتر از نرخ اعلام شده توسط شورا ي پول و اعتبار مي باشند كه علاوه بر تأييد معاونت، مابالتفاوت سود از طريقي طرايح لي وجوه اداره شده توسط دولت تأمين گردد.
ماده ۹۳- دولت مجاز است با پيشهاد مشترك معاونت، وزارت امور اقتصادي و داراي و بانك مركزي در قالب بودجه هاي سنواطي، بخشي از سود شركت بعه ايران و بانك هاي را كه به موجب قانون اجراي رهست هاي كلهي اصل چهل و چه ارم (۴۴) صددرصد (۱۰۰٪) در بخش دولتي باوي خواه ند ماند پس از كسر ماليت براي افزايش سرمايه دولت در شركت مذكور و بانك هاي ركه شده اختصاص ده د.
ماده ۹۴- نحوه تعيين بانك عامل بنگاه ها، مؤسسات، شركت ها و سازمان هاي دولتي و مؤسسات و ركه هاي عمومي غير دولتي براي دركافت خدمات بانكي در چه ارجوب دستورالعملي است كه به پيشهاد مشترك وزارت امور اقتصادي و داراي، معاونت و بانك مركزي جه وري اسلامي ايران به تصويب شوراي پول و اعتبار مي رسد.
ماده ۹۵- به منظور تضمين بازپرداخت وجوه متعلق به سپرده گذاران بانك ها و ساي مؤسسات اعتباري در صورت ورشكستگي، به بانك مركزي جه وري اسلامي ايران اجازه داده مي شود حداكثر تا پايان سال اول برنامه، نسبت به ايجاد صندوق ضمانت سپرده ها با رعایت شرايط ذلي اقدام نمايي:
الف - صندوق ضمانت سپرده ها ركه عمومي غير دولتي است كه از محل حق عضويت هاي در ركه از بانك ها و ساي مؤسسات اعتباري اداره خواهد شد.

ب - عضویت کلیه بانک ها و سایر مؤسسات اعتباری در صندوق ضمانت سپرده‌ها الزامی است.

ج - میزان حق عضویت متناسب با گردش مالی بانک ها و مؤسسات اعتباری مذکور بنا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

د - اساسنامه صندوق ضمانت سپرده‌ها بنا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با هماهنگی معاونت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۹۶- اداره امور بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر اساس قانون پولی و بانکی و مصوبات شورای پول و اعتبار است. تبصره ۱- ایجاد و ثبت نهادهای پولی و اعتباری از قبیل بانک ها، مؤسسات اعتباری، تعاونی‌های اعتبار، صندوق‌های قرض‌الحسنع، صرافی‌ها و شرکت‌های واسپاری (لینیگ‌ها) و همچنین ثبت تغییرات نهادهای مذکور فقط با اخذ مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران امکان‌پذیر است.

تبصره ۲- کلیه اشخاص حقوقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی از قبیل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، ریزوی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف به رعایت مفاد این ماده هستند.

تبصره ۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران براساس مقررات قانونی، اختیارات سلب صلاحیت حرفه‌ای و لغو مجوز و محکومیت متخلفین فعال در حوزه پولی به پرداخت جریمه را دارد.

در صورت سلب صلاحیت حرفه‌ای، اعضاء هیأت مدیره و مدیران عامل بانک‌ها و مؤسسات اعتباری توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از مسؤلیت مربوطه منفصل می‌گردند.

ادامه تصدی مدیران مربوطه در حکم دخل و تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال عمومی محسوب می‌شود.

مبلغ مندرج در بند (۲) ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱ به دوپست مطهرین رگلی افزایش می‌کند و هر سه سال یک بار براساس رشد شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی اعلامی به صورت رسمی به پیشنهاد بانک مرکزی توسط هیأت وزیران تعدیل می‌گردد.

تبصره ۴- انتخاب مدیرعامل و هیأت مدیره بانک‌های دولتی پس از صدور مجوز صلاحیت حرفه‌ای آنان از سوی بانک مرکزی امکان‌پذیر است. این افراد بایح حداقل دارای دانشنامه کارشناسی مرتبط باشند. همچنین دوسوم اعضاء هیأت مدیره حداقل ده سال سابقه کار در نظام بانکی داشته باشند.

ماده ۹۷- با توجه به بند (۲۳) سرلیست‌های کلیدی برنامه پنجم ابلاغی مقام معظم رهبری شورای پول و اعتبار موظف است طی سال‌های برنامه موارد زیر را انجام دهد:

الف - اصلاح رویه‌های اجرایی، حسابداری و مالی در سامان بانکی مطابق اهداف و احکام بانکداری بدون ربا

ب - ترویج استفاده از ابزارهای تأمین مالی اسلامی جدید نظیر صکوک جهت کمک به تأمین مالی اسلامی بانک‌های کشور

ج - اصلاح ساختار بانک مرکزی در جهت تقویت نظارت بر نهادهای پولی و مالی به منظور تحقق اهداف کلان اقتصادی کشور

د - افزایش شفافیت و رقابت سالم در ارائه خدمات بانکی در جهت کاهش هزینه خدمات بانکی از طرق ذیل:

۱- الزام بانک‌ها به رعایت استانداردهای تعیین شده توسط بانک مرکزی در ارائه گزارش‌های مالی و بهبود نسبت شاخص کفایت سرمایه و اطلاع‌رسانی مبادلات مشکوک به بانک مرکزی

۲- راه‌اندازی سامان نظارتی قوی جهت شناسایی فعالیت‌های غیرمعارف بانک‌ها هنگام دستکاری نرخ‌های سود سپرده‌ها و تسهیلات به روش‌های خاص

ه - تقویت نظام‌های پرداخت

ماده ۹۸- به عقود مندرج در فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا، عقود اسلامی استصناع؛ مباحه و خرید دینی اضافه می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این ماده به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بازار سرمایه

ماده ۹۹- به منظور ارتقاء جایگاه بازار سرمایه در اقتصاد کشور و ساماندهی بازار متشکل اوراق بهادار اقدامات زیر انجام می‌شود. سایر تدابیر ساماندهی، مطابق ماده (۴) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ است.

الف - کلیه اشخاصی که تاکنون نسبت به انتشار اوراق بھادار اقدام کرده اند حداکثر ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون مکلفند نسبت به ثبت آن نزد سازمان بورس و اوراق بھادار اقدام نمایند. عدم ثبت، تخلف محسوب می‌شود و لکن مانع از اجرای تکالیف قانونی برای ناشر اوراق بھادار نخواهد بود. ناشران اوراق بھادار ثبت شده نزد سازمان مذکور بایچ اطلاعات مالی خود را براساس ترتیبات مقرر در ماده (۴۵) قانون بازار اوراق بھادار جمهوری اسلامی ایران منتشر نمایند.

ب - معاملات اوراق بھادار ثبت شده در سازمان فقط در بورس ها و بازارهای خارج از بورس دارای مجوز و با رعایت مقررات معاملات هر یک از آنها حسب مورد امکان‌پذیری بوده و معامله اوراق بھادار مذکور بدون رعایت ترتیبات فوق فاقد اعتبار است.

ج - پس از معامله اوراق بھادار ثبت شده نزد سازمان که در یکی از بورس ها یا بازارهای خارج از بورس معامله شده‌اند و کالاهای معامله شده در بورس های کالایی، عملیات تسویه وجوه و پایهای (نقل و انتقال) پس از معاملات در شرکت های سپرده‌گذار مرکزی اوراق بھادار و تسویه وجوه صورت می‌گیرد.

د - سوابق معاملات اوراق بھادار و معامل کنندگان آنها بایچ به گون ای ثبت و نگهداری شوند که قابلیت بازسازی معاملات را داشته باشند. دستورالعمل اجرایی این بند حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ قانون توسط سازمان بورس و اوراق بھادار تهیه و ابلاغ می‌گردد.

ه - - اعضاء هیأت مدیره و مدیرعامل تمامی اشخاص حقوقی که تحت یکی از عناوین عاده‌ای مالی موضوع قانون بازار اوراق بھادار جمهوری اسلامی ایران و علی‌القانون توسعه ابزارها و عاده‌ای مالی جدیدی به منظور تسهیل اجرای سلیست های اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی تاکنون تشکیل شده‌اند و نزد مرجع ثبت شرکت ها در سراسر کشور به ثبت رسیده‌اند و رهن آن دسفا از اشخاص حقوقی که موضوع فعالیت اصلی آنها عاده مالی است موظفند عاده مالی تحت مدیریت خود را نزد سازمان بورس و اوراق بھادار به ثبت برسانند. خودداری از ثبت عاده مالی تخلف محسوب می‌شود و فعالیت مدیران آنها مشمول بند (۱) ماده (۴۹) قانون بازار اوراق بھادار جمهوری اسلامی ایران است. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است عاده‌ای مالی را فقط با مجوز سازمان بورس و اوراق بھادار ثبت نموده و از ثبت عاده‌ای مالی بدون مجوز خودداری نماید. هرگونه تغییرات در اساسنامه و سرمایه عاده‌ای مالی رهن منوط به تأیید سازمان بورس و اوراق بھادار طبق ضوابط مربوطه است. تأیید صلاحیت حرفه‌ای مدیران عاده‌ای مالی براساس دستورالعملی است که به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بھادار می‌رسد.

و - کالاهایی که در بورس های کالایی به عنوان بازار متشکل، سازمان یافته و تحت نظارت پذیرفته شده و مورد داد و ستد قرار می‌گیرد طبق قوانین و مقررات حاکم بر آن بورس ها عرض شده و مورد معامله قرار می‌گیرد. عرض، معامل، تسویه و تحویل عاده‌ای کالاهای مذکور مشمول قوانین و مقررات مربوط به بازارهای غیرمتشکل کالایی می‌باشد.

ز - کلیه اشخاص حقوقی و حقوقی که به عنوان مدیران عاده‌ای مالی، تشکل های خود انتظام و ناشران اوراق بھادار موضوع ماده (۱۳) قانون توسعه ابزارها و عاده‌ای مالی جدیدی به منظور تسهیل اجرای سلیست های کلی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی انتخاب شده‌اند می‌شوند مکلفند مدارک هویتی و کلیه اسناد و مدارک مربوط به سوابق شغلی و تحصیلی خود را جهت ثبت در پایگاه اطلاعاتی مدیران مربوطه به سازمان بورس و اوراق بھادار ارائه نمایند. سازمان بورس و اوراق بھادار موظف است مشخصات و سوابق تحصیلی و تجربی مدیران گذشته را در پایگاه اطلاعاتی مذکور ثبت و عملکرد آنها را از حیث رعایت قوانین و مقررات حاکم بر بازار اوراق بھادار و سوابق تخلفاتی و کفتری مربوط به آنها در طول مدیریت در عاده‌ای مالی و ناشران اوراق بھادار براساس ترتیبات اجرایی که به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بھادار می‌رسد منتشر نماید. انتشار اسامی مدیران به همراه سوابق آنان پس از تأیید مرجع ذیصلاح امکان‌پذیری است.

ماده ۱۰۰- در اجرای ماده (۳۴) قانون اجرای سلیست های کلی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی آن دسفا از درگرفت کنندگان سهام عدالت که قبل از پایان دوره تسهیلات خود و علی‌الطریق شرکت های سرمایه‌گذاری استاری، مانعالتفاوت اقساط باقی‌مانده به ای سهام دریفی خود را پرداخت نمایند، می‌توانند از تخفیف در بهای سهام برای دوره‌ای باقی‌مانده برخوردار شوند. دستورالعمل تخفیف و نحوه انتقال سهام باقی‌مانده سازمان خصوصی‌سازی به تصویب هیأت واگذاری می‌رسد.

تبصره ۱- پرداخت هرگونه سود سهام گذشته تا سقف اقساط سررسیده شده ممنوع است.

تبصره ۲- سازمان خصوصی‌سازی پس از تأیید هیأت واگذاری می‌تواند به میزان اقساط معوق و سررسیده شده با رعایت دوره شش ماهه پس از هلت مقرر قانونی و اعلام به شرکت های سرمایه‌گذاری استاری، سهام و شیخ نزد خود را برای وصول اقساط معوق تملک نماید.

تجارت

ماده ۱۰۱- به منظور تنطیع مناسب بازار، افزایش سطح رقابت، ارتقاء بهره‌وری شبکه توزیع و شفاف‌سازی فرآیند توزیع کالا و خدمات، دولت می‌تواند:

الف - نسبت به ارائه لایحه ساماندهی واحدهای غیردولتی بخش کالا تا پانزدهم سال دوم برنامه اقدام نمایند به نحوی که استاندارد ای مورد نیاز برای فعالیت بخش، ابزارهای نظارتی و مدی‌تی دولت و رگولاسیون‌های رقابتی مورد توجه قرار گرفته و اختلاف قیمت تولیدکننده و مصرف‌کننده کاهش یابد.

ب - واحدهای صنعتی بدون پروانه را ساماندهی و نرخ مالیات و خدمات عمومی آب، برق، گاز، تلفن و خدمات شهری این‌گونه واحدها را تا زمان اخذ پروانه کسب براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تا دو برابر نرخ مالیات و تعرفه مصوب به عنوان جرم تعیین و درکفایت نمایند. این حکم مانع از اجرای سالی ضمانت‌های اجرایی مقرر در قوانین مربوط نیست.

ج - نسبت به توسعه نظام ملی طبقه‌بندی و خدمات شناسی کالا و خدمات ایان (ایان کد) به منظور ایجاد نظام منسجم و یکپارچه برای تبادل اطلاعات مربوط به کالاها و خدمات اقدام نموده و کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات را مکلف به اخذ و روزآمد کردن این شناسه (کد) و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط را موظف به استفاده از آن نمایند.

د - با رعایت قانون اجرای سلیست‌های کلیدی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی قیمت‌گذاری را به کالاها و خدمات عمومی و انحصاری و کالاها ای اساسی کلیدی و ضروری محدود نمایند.

تبصره ۱- دولت مکلف است ضوابط تعیین کالاها ای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و رهن‌فهرست و ضوابط تعیین قیمت این کالاها و خدمات را ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون، به پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت، معاونت و وزارتخانه‌های ذی‌ربط به تصویب شورای اقتصاد برساند.

تبصره ۲- در اجرای این بند، چنانچه قیمت فروش کالای خدمات کمتر از قیمت عادلانه روز تکلیف شود، مابقی تفاوت قیمت عادلانه روز و تکلیفی بایع هم‌زمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت شود و از محل بدهی دستگاه ذی‌ربط به دولت نقاثر گردد.

ماده ۱۰۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است در راستای اجرای سلیست‌های کلیدی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، امور اجرایی تنطیع بازار اعم از تأمین، ذخیره‌سازی، توزیع، بازرسی و قیمت‌گذاری کالاها و خدمات را به تشکلهای صنعتی تولیدی، توزیع و خدماتی، اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها و همچنین تشکلهای مردم‌نهاد حمایتی از مصرف‌کننده واگذار نماید.

تبصره ۱- تشکلهای اتحادیه‌ها و تعاونی‌های موضوع این ماده، در مقابل اختیارات واگذارشده در چهارچوب آیین‌نامه اجرایی که به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، پاسخگو و مسؤول جبران خسارت خواهند بود.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مجاز است حسب ضرورت از طریق اعطاء مجوز واردات بدون انتقال ارز، نسبت به جبران رگوله ای داخلی اقدام نماید.

تبصره ۳- قانون ممنوعیت ورود کالاها ای غیرضروری در طی برنامه پنجم برای سرگاز لازم‌الاجراء نیست. دولت مکلف است اقدامات لازم را مشتمل بر کاهش مصرف، تولید سرگاز خارجی معتبر با نشان تجاری اصلی در داخل کشور مشروط بر تعهد شرکت مذکور به عدم واردات را به‌عمل آورد به نحوی که تا پانزدهم برنامه، توازن تولید در داخل با مصرف برقرار گردد.

ماده ۱۰۳- برقراری موانع غیرتعرفه‌ای و غیرفنی برای واردات در طول سال‌های برنامه به جز در مواردی که رعایت موازین شرع اقتضاء می‌کند، ممنوع است. در صورت وجود چنین موانعی دولت مکلف است با وضع نرخ‌های معادل تعرفه‌ای نسبت به رفع آن اقدام کند.

تبصره - محصولات کشاورزی مشمول این ممنوعیت نیست.

ماده ۱۰۴-

الف - به منظور ارتقاء مشارکت بنگاه‌ها و افزایش سهم تشکلهای شبکه‌ها، خوشه‌ها، اتحادیه شرکت‌ها (کنسرسیوم‌ها)، شرکت‌های مدی‌تی صادرات و شرکت‌های بزرگ صادراتی و دارای تنوع محصول، دولت مجاز است کمک‌ها، تسهیلات، مشوق‌ها و حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم خود در حوزه صادرات غیرنفتی را از طریق این تشکلهای اعطاء نماید.

تشکلهای موضوع این ماده، در مقابل اختیارات واگذارشده، پاسخگو و مسؤول جبران خسارت خواهند بود.

آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاها ای غیرنفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.

تبصره ۱- فهرست کالاهای نفتی ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط شورای اقتصاد تعیین می‌گردد.
تبصره ۲- دولت مجاز است به منظور صیقلیت از منابع کشور، عوارض ویژه‌ای برای صادرات مواد خام ملی دارای ارزش افزوده پایین وضع و دریافت نماید.

تبصره ۳- میزان عوارض موضوع این ماده برحسب جدولی است که متناسب با افزایش سهم ارزش افزوده داخلی، کاهش می‌کند. فهرست و عوارض مربوطه این کالاها و جدول مذکور به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد. این عوارض حداقل سه ماه پس از وضع و اعلام عمومی قابل وصول است.

ج- صادرات کالاها و خدمات از اخذ هرگونه مجوز به استثناء استانداردهای اجباری و گواهی‌های مرسوم در تجارت بین‌الملل مورد درخواست خریداران معاف است.

تبصره - به دولت اجازه داده می‌شود با لحاظ منافع ملی تا پایان سال اول برنامه تربیحات قانونی لازم برای اصلاح قانون مقررات صادرات و واردات شامل ارائه مشوق‌های صادراتی مندرج در این قانون و دیگر قوانین مربوطه که جنبه دائمی دارند را به‌عمل آورد.

د- دولت تدابیر و اقدام‌های مؤثر حفاظتی، جبرانی و ضدتجسس (ضددامپسنگ) در مواردی که کالایی با شرایط غیرمعارف و با امتیاز قابل توجه به کشور وارد می‌شود را اتخاذ و اعمال نماید.

ه- - تنظیم بازار داخلی موجب ممنوعیت صدور نمی‌گردد و صدور کلیه کالاها و خدمات به جز موارد زیر مجاز است:

۱- اشکال عتیقه و میراث فرهنگی به تشخیص سازمان میراث فرهنگی.

۲- اقلام خاص دامی، نباتی، خاک زراعی و مرتعی و گونه‌هایی که جنبه حفظ ذخایر ژنتیکی و بی‌حفاظت تنوع زیستی باشند، به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط‌زیست.

تبصره - صادرات کالاهایی که دولت برای تأمین آنها کوارن مستقیم پرداخت می‌کند، تبعاً به پیشنهاد دستگاه مربوطه و تصویب شورای اقتصاد مجاز است. در این صورت کلیه صادرکنندگان موظفند گواهی مربوط به عودت کلیه کوارن‌های مستقیم پرداختی به کالاهای صادرشده را قبل از خروج از وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ کنند.

و- دولت موظف است ضمن ایجاد مسوویی قوانین و مقررات بخش تجاری کشور با قوانین و مقررات اتحادیه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله سازمان تجارت جهانی، نسبت به آماده‌سازی و توانمندسازی ارکان اقتصادی کشور برای عضویت در سازمان توسعه تجارت جهانی (WTO) اقدام قانونی نماید.

ماده ۱۰۵-

الف- ادغام شرکت‌های تجاری، مادامی که موجب ایجاد تمرکز و بروز قدرت انحصاری نشود، به شکل یک جانبه (بقاء یکی از شرکت‌ها - شرکت پذیرنده) و ادغام دو یا چند جانبه (محو شخصیت حقوقی شرکت‌های ادغام‌شونده و ایجاد شخصیت حقوقی جدید)، در چه‌ارچوب اساسنامه آن شرکت در سای شرکت‌های تجاری موضوع ادغام، مجاز است.

امور موضوع این بند شامل مواردی که شرعاً قابل انتقال نمی‌باشد نمی‌گردد.

کلیه حقوق و تعهدات، دارایی، دین و مطالبات شرکت‌های موضوع ادغام، به شرکت پذیرنده ادغام ملی شرکت جدید منتقل می‌شود.

کارکنان شرکت‌های موضوع ادغام به شرکت پذیرنده ملی شرکت جدید انتقال می‌کنند. در صورت عدم تمایل برخی کارکنان با انتقال به شرکت پذیرنده ادغام ملی شرکت جدید، مزایای پانچ کار مطابق مقررات قانون کار توسط شرکت مزبور به کارکنان پرداخت می‌شود. در مورد رهیوی کار مازاد مطابق قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۲۶/۵/۱۳۸۲ عمل می‌شود.

سرمایه شرکتی که از ادغام شرکت‌های موضوع این بند حاصل می‌گردد تا سقف مجموع سرمایه شرکت‌های ادغام‌شده در آن، از پرداخت مالکیت موضوع ماده (۴۸) قانون مالکیت‌های مستقیم مصوب ۳/۱۲/۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های آن معاف است.

ب- دولت موظف است شرایط پیشگویی از ایجاد تمرکز، اعمال بروز قدرت و انحصار و همچنین دامرغ مفتح و مجاز ادغام‌ها را مطابق فصل (۹) قانون «اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم و اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی» پیش‌بینی نماید.

ماده ۱۰۶- دولت مکلف است تا پایان سال سوم برنامه ضمن کاهش زمان ترخیص کالا، حداقل سه درصد (۳۰٪) از مبادی ورودی و خروجی گمرکی کم‌فعالیت خود را کاهش دهد.

تبصره - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ارتقاء دقت و سرعت در عملیات کنترلی و افزایش تجارت، مبادی باقی‌مانده را به فناوری روز و تکنولوژی نوین مجهز نماید.

ماده ۱۰۷- تشکیل گروه اقتصادی با منافع مشترک با مشارکت دو یا چند شخص حقوقی و حقوقی به منظور تسهیل و گسترش فعالیت اقتصادی و تجاری برای یک دوره محدود و براساس قراردادی کتبی پس از ثبت در مرجع ثبت شرکت ها در قالب شرکت مدری و ضوابط و شرایط مربوط به آن و با رعایت موازین اسلامی و اصل منع اضرار به غیر و منع انحصار مجاز است.

تبصره ۱- تغییری در حیطه اختیارات مدیران در قرارداد در قبال اشخاص ثالث قابل استناد نیست و اعضاء گروه بطور تضامنی مسؤول پرداخت دین گروه از اموال شخصی خود می‌باشند، مگر این که با اشخاص ثالث طرف قرارداد به ترتیب دیگری توافق شده باشد.

تبصره ۲- عملیات مربوط به دفاتر تجاری، بازرسی و تصفیه، مطابق ماده (۶) و احکام باب نهم قانون تجارت و مواد (۱۵۱) و (۱۵۲) لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب سال ۱۳۴۷ انجام می‌شود.

تبصره ۳- فوت یا حجر یا ممنوعیت قانونی یکی از اشخاص حقوقی یا انحلال یا ورشکستگی یکی از اشخاص حقوقی موجب انحلال گروه می‌شود مگر این که در قرارداد تشکیلی گروه اقتصادی طور دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۱۰۸- خراج کالا یا خدمات از طریق بورس بدون رعایت احکام و تشریفات قانون برگزاری مناقصات، توسط دستگاه های اجرایی، بلا مانع است.

ماده ۱۰۹- واردات هر نوع کالا به کشور موقوف به رعایت ضوابط فری، امهری و بهداشتی قرنطینه ای است که پس از تصویب مرجع ذی صلاح مربوط، توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت به گمرک ابلاغ می‌شود. رعایت این ضوابط برای ترخیص کالا ای وارداتی از جمله کالا ای متروکه، ضبطی قطعیت یافته، کالاهای بلاصاحب، صاحب متواری و مکشوفات قاچاق الزامی است.

تبصره - کالاهای غیرمنطبق با ضوابط موضوع این ماده به هزینه صاحب اولیه کالا (در صورت وجود و احراز) یا ورثه وی، به خارج از کشور عودت می‌شود و در غیر این صورت چنانچه جزئیاً یا کلاً دارای قابلیت تصرف ثانویه نبوده و این اقدام اسراف محرم نباشد معدوم می‌گردد و سازمان اموال تملیکی و ستاد اجرای فرمان حضرت امام (ره) مجاز به در اختیار گرفتن، فروش و عرضه آنها در داخل جز در موارد قابلیت استفاده برای مصرف ثانویه و اطمینان از مصرف ثانویه نیست.

ماده ۱۱۰- در راستای بند (۹) سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف به منظور اصلاح الگوی مصرف نان شامل اصلاح ساختار تولید، بهبود فرآیند، توسعه تولید انواع ناهای با کیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم، حفظ ذخیره استراتژیک گندم، تنظیم مبادلات تجاری گندم و آرد به هدف تنظیم بازار داخلی و استفاده از رهوی انیساری آموزش دیده در فرآیند تولید نان و در فضای رقابتی و انجام امور از طریق بخش غیردولتی اعم از خصوصی و تعاونی، سیاستگذاری اهداف و نظارت بر عهده شورای اقتصاد است و وزارت صنعت، معدن و تجارت به عنوان دستگاه متولی تنظیم بازار نان تعیین می‌شود که بر اساس مصوبات شورای مذکور انجام وظیفه می‌نماید. رسیدگی به تخلفات و جرائم و تعزیرات مربوط به گندم، آرد و نان فقط مربوط به موارد ذیل است و مطابق فصل هشتم قانون نظام صنفی مصوب ۲۴/۱۲/۱۳۸۲ عمل می‌شود و قوانین عام و خاص مغایر لغو می‌گردد. در دیگر موارد مربوط به این قانون ای الذکر حاکم است.

سرمایه گذاری خارجی

ماده ۱۱۱- دولت متناسب با ریزه های روز و ضرورت های تحقق اهداف برنامه و به منظور افزایش کارایی، حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون نسبت به موارد ذیل اقدام قانونی نماید:

الف - تقویت و تجهیز سازمان « سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فری ایران »

ب - شناسایی و اصلاح قوانین و مقررات بر حسب ضرورت و تعیین و اعمال مشوق ها به تناسب ریزه روز و رقابت های بین المللی برای جذب بیشتر سرمایه گذاری خارجی

مناطق آزاد

ماده ۱۱۲- به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفاء نقش مؤثر آنها در تحقق اهداف سند چشم انداز بیست ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق، هم پهنندی و تعامل اثرگذار اقتصاد ملی با اقتصاد جهانی و ارایه الگوی توسعه ملی در بخش های مختلف:

الف - مدیران سازمان های مناطق آزاد به نمایندگی از طرف دولت، بالاترین مقام منطقه محسوب می شوند و کلیه وظایف، اختیارات و مسؤلیت های دستگاه های اجرایی دولتی مستقر در این مناطق به استثناء رعاای دفاعی و امریهی به عهده آنها است. سازمان های مناطق آزاد منحصرأ بر اساس قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی و اصلاحات بعدی آن و قانون کار اداره می شوند.

تبصره ۱- واگذاری وظایف، اختیارات و مسؤلیت های دستگاه های تحت نظر مقام معظم رهبری، با موافقت ایشان صورت می پذیرد.

تبصره ۲- اختیارات فرماندار در مورد مصوبات شورا ای اسلامی شهر و روستا در مناطق آزاد به مدی سازمان منطقه آزاد واگذار می شود.

ب - کالاهای تولیدی و بی پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به هنگام ورود به سالی نقاط کشور به نسبت مجموع ارزش افزوده و ارزش مواد اولیه و قطعات داخلی به کار رفته در آن، تولید داخلی محسوب و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

تبصره ۱- مواد اولیه و کالاهای واسطه ای خارجی به کار رفته در تولید مشروط به پرداخت حقوق ورودی، در حکم مواد اولیه و کالاهای داخلی محسوب می شود.

تبصره ۲- مواد اولیه و قطعات خارجی به کار رفته در کالاهای تولیدی و بی پردازش شده در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی که در گذشته از سالی نقاط کشور به منطقه ارسال شده و در تولید و بی پردازش محصولی که به کشور وارد می شود، به کار رفته شود در حکم مواد اولیه تولیدی می گردد و از پرداخت حقوق ورودی معاف است.

ج - هزینه های بندری مربوط که طبق قوانین جاری از کشتی ها و شناورها بابت خدمات بندری دریافت می شود در صورتی که این بندر توسط بخش های خصوصی، تعاونی و مناطق آزاد تجاری - صنعتی در محدوده منطقه آزاد ایجاد شده باشند، توسط سازمان های مناطق آزاد مربوطه اخذ می گردد. مناطق آزاد مجازند نسبت به ثبت و ترخیص کشتی ها طبق قوانین جاری و بین المللی اقدام نمایند.

د - مبادلات کالا بین مناطق آزاد و خارج از کشور و رهن سالی مناطق آزاد از کلیه عوارض (به استثناء عوارض موضوع ماده (۱۰) قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۷/۶/۱۳۷۲)، مالیات و حقوق ورودی معاف می باشند.

ه - به منظور گسترش ارتباطات علمی با مراکز و رعاای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین المللی، ایجاد نمایندگی دانشگاه های داخلی و معتبر خارجی بر طبق اعلام وزارتخانه ای ذی ربط و تأسیس دانشگاه های خصوصی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی با رعایت قوانین مربوط مجاز است.

و - محدوده آبی مناطق آزاد تجاری - صنعتی با رعایت ملاحظات امریهی و دفاعی که به تأیید ستاد کل می رسد به فاصله هشتصد متر از قلمرو خاکی مناطق آزاد تعیین می گردد و از اصطیات قانون « چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی ایران » مصوب ۷/۶/۱۳۷۲ و اصلاحات بعدی آن برخوردار است.

ز - به منظور زدودن فقر از چه ره مناطق آزاد تجاری، سازمان ای مناطق آزاد موظفند حداقل یک درصد (۱٪) از محل وصول عوارض ورود و صدور کالاهای و خدمات این مناطق را از طریق رعاای محرومین و رکن مندان بومی این مناطق اختصاص ده ند.

بچه های بازرگاری

ماده ۱۱۳- مشارکت شرکت های بچه خارجی با شرکت های بچه تجاری داخلی با اولویت بخش غیردولتی به منظور ایجاد شرکت بچه مشترک بازرگاری در ایران، جذب سرمایه خارجی توسط شرکت های بچه داخلی و همچنین تأسیس و فعالیت شعب و نمایندگی شرکت های بچه بازرگاری خارجی با رعایت سلسله های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و قوانین مربوط مجاز است.

ماده ۱۱۴- به دولت اجازه داده می شود ضمن اصلاح نظام نظارت تعرفه ای و کاهش تدریجی حق بچه اتکالی اجباری در صنعت بچه بازرگاری، نسبت به تدوین و استقرار نظام یکپارچه نظارتی جایگزین مشتمل بر مقررات نظارت مالی، منع انحصار و تسهیل رقابت، توانگری و رتبه بندی مؤسسات بچه حداکثر تا پانچ سال سوم برنامه اقدام نماید.

ماده ۱۱۵-

الف - وضع و دریافت هرگونه عوارض بر بچه تجاری (حق بچه و حق بچه اتکالی) منحصر به مواردی است که در قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی تعیین شده است.

ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است نسبت به بچه شخص ثالث در مورد راننده همچون سرنشینی بچه شخص ثالث را اعمال نماید.

ماده ۱۱۶- انجام بچه های دستگاه های اجرایی به صورت انحصاری با شرکت سهامی بچه ایران، موضوع ماده (۳۰) قانون تأسیس بچه مرکزی ایران و بچه گری مصوب سال ۱۳۵۰ در طول سال های برنامه ملی الاثر می شود.

کاهش وابستگی به نفت

ماده ۱۱۷- به منظور قطع کامل وابستگی اعتبارات هزینه ای به عواید نفت و گاز از طریق افزایش سهم درآمدهای عمومی در تأمین اعتبارات هزینه ای دولت، به نحوی اقدام شود که:

الف- در پالین برنامه نسبت مالیت به توای ناخالص داخلی مشروط به عدم افزایش نرخ مالیت های مستقیم و با گسترش پایه های مالیاتی حداقل به ده درصد (۱۰٪) برسد.

تبصره ۱- برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و معافیت مالیاتی و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است برای اشخاص حقوقی و حقوقی از جمله دستگاههای موضوع ماده (۲۲۲) این قانون طی سالهای اجرای برنامه ممنوع است.

تبصره ۲- دولت مکلف است با اجرای کامل قانون مالیت بر ارزش افزوده، نرخ این مالیت را از سال اول برنامه سالانه یک واحد درصد اضافه نماید؛ به گونه ای که در پالین برنامه نرخ آن به هشت درصد (۸٪) برسد. سهم شهرداری ها و دهیاری ها از نرخ مزبور سه درصد (۳٪) (به عنوان عوارض) و سهم دولت پنج درصد (۵٪) تعیین می شود.

ب- نسبت درآمدهای عمومی به استثناء درآمدهای نفت و گاز به اعتبارات هزینه ای به طور متوسط سالانه ده درصد (۱۰٪) افزایش یابد.

ج- اعتبارات هزینه ای دولت سالانه حداکثر دو درصد (۲٪) کمتر از نرخ تورم، افزایش یابد.

تبصره- تأمین کسری بودجه دولت از محل استقراض از بانک مرکزی و سپهتیم بانکی ممنوع است.

ماده ۱۱۸- به منظور حمایت مالی از بخشهای غیردولتی و توسعه فعالیت این بخش ها، به دستگاههای اجرایی و شرکت های دولتی اجازه داده می شود در چه ارچوب قوانین بودجه سنواتی، اعتبار تملک داراییهای سرمایه ای و منابع سرمایه گذاری داخلی خود را در قالب وجوه اداره شده علیالوجه سود تسهیلات، براساس قراردادهای منعقد در اختی بانکهای عامل قرار دهند تا در چه ارچوب مقررات قانونی مربوطه در اختی متقاضین واجد شرایط بخشهای غیردولتی قرار گیرد.

این نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می رسد.

اصلاح نظام مالیاتی

ماده ۱۱۹- دولت موظف است در راستای هدفمندسازی معافیت های مالیاتی و شفاف سازی حمایت های مالی اقدامات ذیل را بعمل آورد:

الف- جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به جای معافیت های قانونی مالیاتی

ب- ثبت معافیت های مالیاتی مذکور به صورت جمعی- خرجی در قوانین بودجه سالانه

تبصره ۱- با اشخاص حقوقی و حقوقی مشمول معافیت های قانونی مذکور، مالیت تعلق نمی گیرد.

تبصره ۲- تسلیح اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی است.

ماده ۱۲۰- سازمان امور مالیاتی مکلف است پایگاه اطلاعات مؤدین مالیاتی شامل اطلاعات درآمدهای و هزینه های اشخاص حقوقی را تا پایان برنامه و اشخاص حقوقی را حداکثر تا پالین سال دوم برنامه به پالین رساند. کلیه دستگاههای اجرایی و رعهادهای عمومی و ذی ربط که اطلاعات مورد رطف پایگاه فوق را در اختی دارند موظفند مطابق با دستورالعمل تبادل اطلاعات با حفظ محرمانه بودن که توسط وزارت امور اقتصاد و دارایی در سال اول برنامه تنظیم و به تصویب هیأت وزیران می رسد، این اطلاعات را در اختی سازمان امور مالیاتی قرار دهند.

تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است از سال دوم اجرای برنامه به منظور تسهیلی در دررطف اظهارنامه های مالیاتی و سایی اوراوی که مؤدین مالیاتی مکلف به تسلیح آن می باشند و رین ابلاغ اوراق مالیاتی برای تمام لی برخی از مؤدین مذکور از فناوری های نوین نظیر خدمات پست الکترونیکی، امضاء الکترونیکی لی سایی روش ها استفاده نماید.

تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی موظف است با همکاری مراکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشع و براساس ضوابط آن مرکز حداکثر تا پالین سال دوم برنامه نسبت به راه اندازی مرکز صدور گواهی الکترونیکی مملهی اقدام نماید.

ماده ۱۲۱- به منظور شفافیت در مبادلات اقتصادی و تشخیص درآمدهای مؤدین مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی کشور و شورای اصناف کشور تا پالین سال دوم برنامه صاحبان مشاغل را براساس اولویت، ملزم به استفاده از سامانه های صندوق فروش (مکانیزه فروش) نماید.

معادل هزینه‌های انجام شده بابت خرید، نصب و راه‌اندازی دستگاه سامان صندوق فروش (مکارنه فروش) توسط صاحبان مشاغل مذکور از درآمد مشمول مالیت مؤدکن مزبور (در اولی سال استفاده از سامان‌های مذکور) قابل کسر است. عدم استفاده صاحبان مشاغل از سامان صندوق فروش (مکارنه فروش) در هر سال، موجب محرومیت از معافیت‌های مالیتی مقرر در قانون برای سال مربوط می‌شود.

سازمان امور مالیاتی موظف است به تدریج و براساس اولویت، آن دست از صاحبان مشاغل که ملزم به استفاده از سامان صندوق فروش (مکارنه فروش) هستند را تعیین نماید و تا شهریور ماه هر سال از طریق اطلاع کتبی و رسمی به اتحادیه صنفی مربوطه و ریز درج در یکی از روزنامه‌های کثیرالتنشر و روزنامه رسمی کشور اعلام و از ابتداء فروردین ماه سال بعد از آن اعمال نماید.

ماده ۱۲۲- مدیان اشخاص حقوقی غیردولتی به طور جمعی بی‌فردی، نسبت به پرداخت مالیت بر درآمد اشخاص حقوقی و همچنین مالیات‌ها، این که اشخاص حقوقی به موجب مقررات قانون مالیت‌های مستقیم و مالیت بر ارزش افزوده مکلف به کسر بی‌وصول یا اخصال آن بوده و مربوط به دوران مدیعت آنها باشد با شخص حقوقی مسؤلیت تضامری خواهد داشت. این مسؤلیت مانع از مراجع ضامن‌ها به شخص حقوقی نیست.

ماده ۱۲۳- عوارض وصولی ارزش افزوده و عوارض آلودگی واحدهای تولیدی موضوع بند (الف) و تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده در هر شهرستان به نسبت جمعیت بی‌شهرداری‌ها و دهلی‌های همان شهرستان توزیع می‌گردد. در صورتی که آلودگی واحد‌های بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سراجت کند، عوارض آلودگی براساس سرکست‌های اعلامی معاونت به نسبت تألی‌گذاری، در کمیته‌ای مرکب از معاون برنامه‌ریزی استان، فرمانداران شهرستان‌های ذی‌ربط، مدی کل محیط زیست و مدی کل امور مالیاتی استان بی‌شهرستان‌های متأثر توزیع می‌شود.

در صورتی که شهرستان‌های متأثر از آلودگی در دو بی‌چند استان واقع شده باشند، اعضاء کمیته توزیع‌کننده عوارض آلودگی واحد‌های بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشکل از نماینده معاونت، معاونی برنامه‌ریزی استان‌های ذی‌ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده اداره کل مالیاتی براساس سرکست‌های اعلامی معاونت اقدام به توزیع عوارض آلودگی خواهد کرد.

توسعه تعاون

ماده ۱۲۴- دولت به منظور توسعه بخش تعاون و ارتقاء سهم آن به نسبت و پنج درصد (۲۵٪) اقتصاد ملی تا پائین برنامه با رویکرد ایجاد اشتغال، گسترش عدالت اجتماعی و توانمندسازی اقشار متوسط و کم‌درآمد جامع، با رعایت تکالیف و اختیارات مقرر در قانون اصلاح مواد ی از قانون برنامه چهارم و اجرای سرکست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیر را انجام می‌دهد:

الف - افزایش سهم تعاونی‌ها به پانزده درصد (۱۵٪) در بازار پولی کشور تا سال چهارم برنامه از طریق فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت صدور مجوز فعالیت مؤسسات مالی و پولی و بانک‌های تعاونی.

ب - افزایش سالانه سرمایه بانک توسعه تعاون و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون در جهت ارتقاء سهم آن در رشد بخش تعاونی از محل بخشی از منابع مالی جزء (۲) ماده (۲۹) قانون اصلاح مواد ی از قانون برنامه چهارم و اجرای سرکست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در قالب بودجه‌های سنوایی به منظور اعطاء تسهیلات بانکی و پوشش خطرپذیری (ریسک) تعاونی‌های فراگی ملی با اولویت تعاونی‌های کشاورزی، روستایی و عشایری.

ج - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی وظایف حاکمیتی و اتاق تعاون مرکزی جبهه وری اسلام‌ی ایران و دیگر تشکلهای تعاونی وظایف تصدی‌گری بخش تعاون را برعهده خواهند داشت. آیین‌نامه اجرایی این بند با بضرع‌اد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و اتاق تعاون مرکزی جبهه وری اسلام‌ی ایران تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. هرگونه دخالت دولت در امور اجرایی، مدیعی، مجامع و انتخابات اتاق‌های تعاون ممنوع است. مفاد این بند نافی وظایف قانونی نظارتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیست.

نفت و گاز

ماده ۱۲۵-

الف - وزارت نفت مجاز است با ایجاد فضا و شرایط رقابتی، نسبت به صدور پروان اکتشاف، توسعه و تولید مورد نیاز برای بهره‌برداری از حداکثر ظرفیت‌ها برای توسعه میدان‌های نفت و گاز و افزایش تولید صورت‌گرفته با حفظ ظرفیت تولید سال ۱۳۸۹ تا سقف تولید اضافه روزانه یک میلیون بشکه نفت خام و دو میلیون و پنجاه میلیون مترمکعب گاز طبیعی با اولویت ملی مشترک، با تأکید بر توسعه میدان‌های گاز پارس جنوبی،

پس از تصویب توجیه فنی و اقتصادی طرح ها در شورای اقتصاد و درج در قوانین بودجه سنواتی و رهن مبادع موافقتنامه با معاونت با استفاده از روش های زیر اقدام نماید:

۱- استفاده از انواع روش های اکتشاف، توسعه، تولید در دوره زمانی معین در مملکت نفت و گاز تبصره - شرایط اساسی این روش ها با حفظ حق مالکیت و اعمال تصرفات مالک برای دولت در سال اول برنامه با پیشنهاد وزارت نفت تهیه و به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

۲- کارسازی انتشار اوراق مالی رطلی و ارزی در داخل و خارج از کشور با رعایت قوانین و مقررات مربوط، بدون تضمین دولت

۳- استفاده از روش بیع متقابل با رعایت اصول و شرایط موضوع بند (ب) ماده (۱۴) قانون برنامه چهارم توسعه تبصره - وزارت نفت می تواند در طول برنامه نسبت به انعقاد قرارداد توسعه و تولید از کالای مملکتی مشترک شناخته شده اقدام و تلاش لازم را به عمل آورد.

ب - دولت مکلف است بر مبنای سند چشم انداز بهت سال کشور و سرلیست های کلی نظام در بخش انرژی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری و با پشتوان کامل کارشناسی «سند ملی راه برد انرژی کشور» را به عنوان سند بالادستی بخش انرژی برای یک دوره زمانی بهت و پنج ساله ظرف حداکثر شش ماه پس از تصویب قانون برنامه تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی برساند.

تبصره - وزارتخاع های نفت و رهو موظف هستند با همکاری سای دستگاه های اجرایی ذی ربط «برنامه اجرایی طرح جامع انرژی کشور» را ظرف دوازده ماه پس از تصویب قانون سند ملی راه برد انرژی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران برسانند.

ماده ۱۲۶- به وزارت نفت اجازه داده می شود به منظورشناسایی و اکتشاف هر چه بیشتر منابع نفت و گاز در سراسر کشور و رهز انتقال و به کارگیری فناوری های جدید در عملیات اکتشافی، در کلیه مناطق کشور به استثناء استان های خوزستان، بوشهر و کهگیلویه و بوی احمد با تأکید بر مناطق درلی و خشکی مشترک با همسایگان که عملیات اکتشافی مربوط با خطرپذیری (ریسک) طرف قرارداد انجام و منجر به کشف می دان قابل تولید تجاری شود، در قالب ارقام مذکور در ماده (۱۲۵) این قانون و در قالب بودجه های سنواتی کل کشور و تصویب شورای اقتصاد و مبادع موافقتنامه با معاونت، نسبت به عقد قراردادهای بیع متقابل توأم برای اکتشاف و توسعه مملکتی جدید از طریق برگزاری مناقصات اقدام و طرف قرارداد را مطابق ضوابط قانونی انتخاب نماید. هزینه های اکتشافی اعم از مستقیم و غیرمستقیم در قالب قرارداد منعقد مذکور منظور و به همراه هزینه های توسعه از محل فروش محصولات تولیدی همان مکان بازپرداخت خواهد شد.

مجوزهای صادره دارای زمان محدود بوده و در هر مورد توسط وزارت نفت تعیین شده و یک بار رهن قابل تمدید می باشد. در صورتی که در پالین مرحله اکتشاف، مکان تجاری در هیچ نقطه ای از منطقه کشف نشده باشد، قرارداد خاتمه می یابد و طرف قرارداد حق مطالبه هیچ گونه وجهی را نخواهد داشت.

ماده ۱۲۷- به وزارت نفت اجازه داده می شود در چه ارچوب بودجه سنواتی از محل منابع داخلی شرکت های تابعه و منابع خارج ی ترجیحاً با مشارکت بخش های خصوصی و تعاونی پس از تأیید شورای اقتصاد نسبت به تکمیل دو پالایشگاه مکنانات گازی «ستاره خلیج فارس» و «فارس» با ظرفیت اسمی به ترتیب ۳۶۰ هزار و ۱۲۰ هزار بشکه به صورت سرمایه گذاری و بی تسهیلات در قالب وجوه اداره شده اقدام نماید.

تا اتمام پروژه های موضوع این ماده و بهره برداری از آنها استفاده از روش های نقاتری برای خرید و فروش فرآورده ای مورد رهاز با تصویب شورای اقتصاد در موارد ضروری مجاز است.

نقاتر نفت خام و مکنانات گازی از شمول این حکم مستثنی است.

دولت مکلف است حداکثر یک سال پس از راه اندازی آنها برای واگذاری سهام خود در چه ارچوب قانون اجرای سرلیست های کلی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات لازم را به عمل آورد.

ماده ۱۲۸- به وزارت نفت اجازه داده می شود از محل منابع داخلی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران نسبت به اعطاء تسهیلات در قالب وجوه اداره شده برای سرمایه گذاری بخش های خصوصی و تعاونی در طرح های تکمیل پالایشگاه های موجود شامل بهینه سازی و بنزی سازی با تصویب شورای اقتصاد، اقدام نماید.

ماده ۱۲۹- وزارت نفت موظف است:

الف - در راستای اعمال حق حاکمیت و مالکیت بر منابع نفت و گاز و انجام وظایف قانونی خود ضمن ایجاد مدیعت اکتشاف، توسعه و تولید و با تجهیز پست های سازمانی، نسبت به به کارگیری رهنمای متخصص لازم از طریق انتقال رهنمای انسانی موجود برای انجام وظایف مندرج در این قانون و قوانین مرتبط اقدام نماید.

ب - برای فعالیتهای اکتشاف، توسعه، استخراج و تولید نفت و گاز توسط شرکت های تابعه وزارت نفت و شرکت های صاحب صلاحیت، با اتخاذ ضوابط تولید صنعتی، پروانه بهره برداری بدون حق مالکیت نسبت به نفت و گاز تولیدی صادر و براساس طرح مصوب، بر عملیات اکتشاف، توسعه و تولید شرکت های فوق الذکر از نظر مقدار تولید و صنعت مخزن و محله های سلامتی - ایمنی و زیست محیطی نظارت نماید.

ج - سامان یکپارچه کنترل و اندازه گیری میزان تولید، فرآورش، انتقال، پالایش، توزیع و صادرات نفت خام و گاز طبیعی و فرآورده های نفتی را حداکثر تا پانزده سال دوم برنامه ایجاد و راه اندازی نماید.

د - به منظور افزایش و ارتقاء توان علمی، فناوری و نوآوری در صنعت نفت معادل یک درصد (۱٪) از اعتبارات طرح های توسعه های سالانه شرکت های تابعه را در طول برنامه، جهت ایجاد ظرفیت (پتانسیل) جذب، توسعه فناوری های اولویت دار نفت، گاز و پتروشیمی و به کارگیری آبراه در صنایع مرتبط و ارتقاء فناوری های موجود و بومی سازی آنها و کاهش شدت انرژی ضمن مبادله موافقتنامه با معاونت اختصاص دهد و گزارش عملکرد این بند را سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۳۰ - به منظور افزایش ضریب بازگشت مخازن کشور در طول برنامه به میزان یک درصد (۱٪)، وزارت نفت موظف است طی سال اول برنامه، برنامه جامع صنعتی و ازدیاد برداشت از مخازن هیدروکربوری را با رعایت اولویت بندی مخازن به تفکیک نواحی خشکی و مناطق دریایی تهیه و برای حسن اجرای آن اقدامات لازم را بعمل آورد.

ماده ۱۳۱ - وزارت نفت مکلف است به منظور افزایش خدمات سوخت رسانی به کشتی ها (بانکرینگ) و خدمات جانبی در خلیج فارس و دریای عمان به میزان سالانه حداقل به نسبت درصد (۲۰٪) از طریق بخش غیردولتی، طرح جامع مربوط را تدوین و اجراء نماید. وزارت نفت مجاز است حمایت لازم را از بخش غیردولتی در این زمینه بعمل آورد.

ماده ۱۳۲ - دولت دو درصد (۲٪) از درآمد حاصل از صادرات نفت خام و گاز طبیعی را به ترتیب یک سوم به استان های نفت خیز و گاز خیز و دوسوم به شهرستان ها و مناطق کمتر توسعه یافته جهت اجرای برنامه های عمرانی در قالب بودجه های سنواتی اختصاص دهد.

برق

ماده ۱۳۳ - به منظور تنوع در عرضه انرژی کشور، به توسعه سازی تولید و افزایش راندمان رهنمای ها، کاهش اتلاف و توسعه تولید همزمان برق و حرارت، شرکت توارپی و شرکت های وابسته و تابعه وزارت رهنمای موظفند:

الف - با استفاده از منابع حاصل از فروش رهنمای های موجود ملی در دست اجراء و سایر اموال و دارایی های شرکت های مذکور و با رعایت قانون نحوه اجرای سرکست های کلیدی اصل چهل و چهارم (۴۴) نسبت به پرداخت طواع خرید برق از تولیدکنندگان برق پراکنده با مقیاس کوچک و ظرفیت های تولید برق مشترکین از طریق عقد قراردادهای بلندمدت و همچنین تبدیل تا دوازده هزار (۱۲۰۰۰) مگاوات رهنمای گازی به سیکل ترکیبی اقدام نمایند.

تبصره - در صورت تمایل بخش های غیردولتی به تبدیل رهنمای های گازی موجود خود به سیکل ترکیبی، شرکت توارپی و شرکت های وابسته و تابعه وزارت رهنمای می توانند از محل منابع موضوع بند (الف) این ماده نسبت به پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده به آنها اقدام نمایند.

ب - به شرکت توارپی و شرکت های وابسته و تابعه وزارت رهنمای اجازه داده می شود نسبت به انعقاد قراردادهای بلندمدت خرید تضمینی برق تولیدی از منابع انرژی های نو و انرژی های پاک با اولویت خرید از بخش های خصوصی و تعاونی اقدام نمایند. قیمت خرید برق این رهنمای ها علاوه بر هزینه های تبدیلی انرژی در بازار رقابتی شبکه سراسری بازار برق، با لحاظ متوسط سالانه ارزش وارداتی یا صادراتی سوخت مصرف نشده، بازدهی، عدم انتشار آلاینده ها و سایر موارد به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

تبصره - وزارت رهنمای مجاز است با رعایت قانون نحوه اجرای سرکست های کلیدی اصل چهل و چهارم (۴۴) منابع مورد نظر این جزء را از محل منابع حاصل از فروش رهنمای ها و سایر دارایی ها از جمله اموال منقول و غیرمنقول، سهام و سهام شرکت خود و سایر شرکت های تابعه و وابسته و بنگاه ها، تأمین و تجهیزات لازم را برای این رهنمای ها جهت استفاده در شبکه سراسری برق فراهم نماید.

ج - از توسعه رهنمای های با مقیاس کوچک تولید برق توسط بخش های خصوصی و تعاونی حمایت نماید.

د - وزارت رهنو مجاز است در طول برنامه نسبت به افزایش توان تولیدی برق تا بهشت و پنج ه زار (۲۵۰۰۰۰) مگاوات از طریق سرمایه گذاری بخش های عمومی، تعاونی و خصوصی اعم از داخلی و خارجی و ملی منابع داخلی شرکت های تابعه و ملی به صورت روش های متداول سرمایه گذاری از جمله ساخت، بهره برداری و تصرف (BOO) و ساخت، بهره برداری و انتقال (BOT) اقدام نماید.

تبصره - سهم بخش های خصوصی و تعاونی از میزان بهشت و پنج ه زار (۲۵۰۰۰۰) مگاوات مذکور در این بند، حداقل دهه زار (۱۰۰۰۰۰) مگاوات است.

ه - وزارت رهنو حسب درخواست نسبت به صدور مجوز صادرات و عبور (ترانزیت) برق از رهنو گاه های با سوخت غنی طاه ای متعلق به بخش های خصوصی و تعاونی اقدام نماید.

و - وزارت رهنو مکلف است در صورت رکن با حفظ مسؤلیت تأمین برق، به منظور ترغیب سالی مؤسسات داخلی به تولید هر چه بیشتر رهنو برق از رهنو گاه های خارج از مدیعت آن وزارتخانه، بر اساس دستورالعملی که به تأیید شورای اقتصاد می رسد، نسبت به خرید برق این رهنو گاه ها اقدام نماید.

ز - چنانچه بخش خصوصی با سرمایه خود تلفات انرژی برق را در شبکه انتقال و توزیع کاهش دهد، وزارت رهنو موظف است نسبت به خرید انرژی بازگفت شده با قیمت و شرایط در دوره زمانی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد اقدام و ملی مجوز صادرات به همان میزان را صادر نماید. تبصره - آیین نامه اجرایی مربوط به این بند بای طرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب وزی رهنو برسد.

ح - قیمت انرژی برای واحده ای که مصرف سالانه سوخت آن بهشت از دوهزار مترمکعب معادل نفت کوره و ملی قدرت مورد استفاده آن بخش از دو مگاوات است، در صورت عدم رعایت محله ها و ضوابط موضوع دستورالعمل های این ماده، که به تصویب شورای اقتصاد می رسد، با ارایه فرصت مناسب افزایش می یابد.

ماده ۱۳۴ - به منظور اعمال صرفه جویی، تشویق و حمایت از مصرف کنندگان در راستای منطقی کردن و اصلاح الگوی مصرف انرژی و برق، حفظ ذخایر انرژی کشور و حفاظت از محیط زیست به وزارتخانه ای رهنو، نفت و صنعت، معدن و تجارت اجازه داده می شود بر اساس دستورالعملی که حداکثر تا پانزده سال اول برنامه به تصویب شورای اقتصاد می رسد نسبت به اعمال مشوق های مالی جهت رعایت الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی، تولید محصولات کم مصرف و با استاندارد بالا اقدام نماید. منابع مالی مورد رکن اجرا ی این ماده از محل وجوه حاصل از اجرای قانون هدفمند کردن طاه ها، منابع داخلی شرکت های تابعه وزارتخانه ای نفت، رهنو و صنعت، معدن و تجارت و ملی فروش رهنو گاه ها و سالی دارایی ها از جمله اموال منقول و غی منقول، سهام و سهم الشرکه وزارت رهنو و سالی شرکت های تابعه و وابسته و بنگاه ها در قالب بودجه سنواتی تأمین می شود.

تبصره ۱ - کلیه محصولات و تجهیزات انرژی بر وارداتی مشمول رعایت استاندارد اجباری مصوب می باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف به رعایت مفاد این ماده هستند.

تبصره ۲ - به دستگاه های اجرایی اجازه داده می شود، برای صرفه جویی در مصرف انرژی با حفظ و عدم کاهش میزان بهره مندی قبلی، نسبت به انعقاد قرارداد با بخش های خصوصی و تعاونی اقدام نمایند. مبلغ قرارداد فقط از محل صرفه جویی ناشی از کاهش مصرف به شرح قرارداد در قالب موافقتنامه متبادله با معاونت قابل تأمین و پرداخت است.

دستورالعمل این تبصره با پیشنهاد وزارتخانه ای رهنو و نفت و معاونت به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳ - وزارت رهنو مجاز است برای مدیعت بار شبکه برق کشور در طول برنامه، مشترکین کشور را به کنتور هوشمند مجهز نماید.

انرژی های پاک

ماده ۱۳۵ -

الف - طرح جامع صلعت از رهنو گاه های ه ستهای توسط سازمان انرژی اتمی با همکاری وزارت کشور، وزارت امور خارج ه، معاونت و سالی دستگاه های ذی ربط حداکثر تا پانزده سال اول برنامه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره - اشخاص حقوقی و حقوقی اعم از دولتی و غی دولتی ملزم به رعایت مفاد طرح جامع موضوع این ماده می باشند.

ب - به منظور استفاده صلح آمین از انرژی ه ستهای برای تولید برق، دولت در طول برنامه اقدامات زی را انجام دهد:

۱- تدوین برنامه بهشت سال تولید برق از انرژی ه ستهای

۲- مکان یابی برای احداث رهنو گاه های ه ستهای و توسعه چرخه سوخت ه ستهای

- ۳- استفاده از روش‌های مختلف سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی برای احداث ریزوگاه‌های ه‌س‌س‌ف‌ای
- ۴- همکاری و بهره‌گیری از صاحبان دانش فنی سازنده ریزوگاه ه‌س‌س‌ف‌ای جهت ساخت ریزوگاه در کشور
- ۵- برنامه‌ریزی برای تأمین سوخت مورد نیاز ریزوگاه‌های ه‌س‌س‌ف‌ای در داخل کشور
- ۶- برنامه‌ریزی جهت احداث راکتوره‌های ه‌س‌س‌ف‌ای تحقیقاتی در کشور در راستای اهداف صلح‌آمیز ه‌س‌س‌ف‌ای و به منظور تأمین و بهیبه رادیوداره‌ها، فعالیت‌های تحقیقاتی و کشاورزی ه‌س‌س‌ف‌ای
- ۷- بهیبه برنامه جامع اکتشاف اورانیم و تأمین مواد اولیه سوخته‌س‌س‌ف‌ای در داخل کشور
- ج- پرداخت حق پرتوکاری و اشعه فقط به کارکنان کاربر دستگاه‌لی چشمه تولیدکننده اشعه، شاغل در معادن و کارخانه‌ای وابسته به چرخ ه سوخت و فرآوری اورانیم که در معرض مستقیم اشعه و مواد پرتوزا می‌باشند، متناسب به‌د‌ر‌ظ‌ف‌ت اشعه در دوره اشتغال براساس دستورالعملی که توسط سازمان انرژی اتمی ایران به‌ش‌ر‌ع‌ا‌د‌ش‌ده و به تأیید معاونت می‌رسد، صورت می‌گیرد.
- د- سازمان انرژی اتمی موظف است دفن پسمانده‌ها را فقط در چه‌ار‌چ‌وب نظام اتمی ه‌س‌س‌ف‌ای مصوب هیأت‌وزیران و مقررات مرتبط انجام ده‌د.
- ماده ۱۳۶- هرگونه احداث مستحذات جدید، تملک، جاب‌جایی، صدور سند و تغییر کاربری اراضی در محدوده زمین‌های ریزوگا ه ه ا و تأسیسات ه‌س‌س‌ف‌ای به‌عنوان سکونتگاه دائم ممنوع است و حقوق صاحبان حق در اراضی و املاک واقع در محدوده مذکور، براساس قانون «نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت» تأمین می‌گردد. تملک و تصرف املاک مذکور پس از پرداخت نقدی به‌ای آن به مالکان به‌ق‌ه‌ت کارشناسی امکان‌پذیری است.
- تبصره - الزامات، مقررات و مصوبات نظام اتمی ه‌س‌س‌ف‌ای کشور که توسط مرکز نظام اتمی سازمان انرژی اتمی ایران در زمینه فناوری ه‌س‌س‌ف‌ای و پرتوی ابلاغ می‌شود، برای کلیه دستگاه‌های اجرایی و اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی مرتبط، لازم‌الاجراء است.
- ماده ۱۳۷- مقررات مالی، معاملاتی و استخدامی سازمان انرژی اتمی ایران و شرکت‌های تابعه و دستگا‌های وابسته در بخش فعالیت‌های تخصصی بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی کشور و قانون مدنی‌ت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی مجری خواهد د بود.
- مصادیق امور تخصصی و غیرتخصصی و مقررات صادره حاکم بر امور تخصصی بنا به‌ش‌ر‌ع‌ا‌د سازمان مذکور و تأیید معاونت و معاونت توسعه ه‌مدی‌ت و سرمایه‌انسانی ریزی جهت ور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- اجرای مقررات مذکور در سقف اعتبارات مصوب مجاز است.
- تبصره - اقداماتی که در اجرای این ماده و مواد (۱۳۵) و (۱۳۶) به عمل می‌آید نباید مغایر با مصوبات شورای عالی امریه ملی باشد.
- ماده ۱۳۸- کلیه سازمان‌ها و شرکت‌های مشمول قانون برنامه که به منظور کاهش انتشار گاز ه‌ای آلاینده در چه‌ار‌چ‌وب ساز و کاره‌ای زمین‌الملی موجود، مانند ساز و کار توسعه پاک (CDM)، موفق به اخذ گواهی کاهش انتشار می‌شوند، مجاز به واگذاری یا فروش آن طی سال‌های برنامه می‌باشند. هفتاد درصد (۷۰٪) وجوه حاصله جزء درآمده‌ای داخلی شرکت‌ذی‌ربط منظور می‌شود و ه‌ز‌ی‌ع‌ه‌ای مربوط به اخذ گواهی‌های مزبور از ه‌م‌ی‌ن محل قابل تأمین و پرداخت خواهد بود. سه‌ی‌ن درصد (۳۰٪) باقی‌مانده به خزانة کل کشور واری می‌شود.
- ماده ۱۳۹- به منظور ایجاد زیرساخت‌های تولید تجهیزات ریزوگاه‌های بادی و خورشیدی و توسعه کاربرد انرژی‌های پاک و افزایش سهم تولید این نوع انرژی‌ها در سبد تولید انرژی کشور، دولت مجاز است با حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی از طریق وجوه اداره‌شده و کوارع سود تسهیلات، زمین تولید تا پنج هزار مگاوات انرژی بادی و خورشیدی در طول برنامه متناسب با تحقق تولید را فراهم سازد.
- منابع آب
- ماده ۱۴۰- به منظور مدی‌ت جامع (به‌ه‌م بهیسه) و توسعه پایدار منابع آب در کشور:
- الف - در راستای ایجاد تعادل زمین تغذیه و برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی در کلیه دشت‌های کشور، وزارت ریزو نسبت به اجرای:
- ۱- پروژه‌های سازهای و غی‌سازهای در سطح تمامی دشت‌های کشور با اولویت دشت‌های ممنوعه آبی
  - ۲- اقدامات حفاظتی و جلوگیری و مسلوب‌المنفع نمودن برداشت‌های غی‌مجاز از منابع آب زیرزمینی در چه‌ار‌چ‌وب قانون تعیین تکلیف چاه‌های آب فاقد پروان
  - ۳- نصب کنتوره‌های حجمی بر روی کلیه چاه‌های آب محفوره دارای پروان به‌ز‌ی‌ن‌ت مالکان آن
  - ۴- اعمال سرکست‌های حمایتی و تشویقی

۵ - اجرای نظام مدیریتی آب کشور براساس سه سطح ملی، حوضه‌ای آبریزی و استاری به نحوی اقدام نمایی که تا پایان برنامه ه با توجه به نزولات آسمانی، تراز منفی سفره‌ای آب زیرزمینی در این دشت ها نسبت به سال آخر برنامه چهارم حداقل بهشت و پنج درصد (۲۵٪) (دوازده و پنج درصد) (۵/۱۲٪) از محل کنترل آبهای سطحی و دوازده و پنج درصد (۵/۱۲٪) از طریق آبخیزداری و آبخوان داری) با مشارکت وزارت جهاد کشاورزی بهبود یافته و با استقرار نظام بهره‌برداری مناسب از دشت‌های موضوع این بند اهداف پیش‌بینی شده را تحقق بخشد.

ب - وزارت جهاد کشاورزی طرح‌های تعادل بخشی نظمی آبخیزداری، آبخوان داری، احطه قنوت، بهبود و اصلاح روش‌های آبیاری و استقرار نظام بهره‌برداری مناسب دشت‌های موضوع بند «الف» را به نحوی اجراء نمایی که اهداف پیش‌بینی شده تحقق یابد.

ج - واردات و صادرات آب به کشوره‌ای منطق و اجرای طرح‌های مشترک آبی با کشوره‌ای همجوار با رعایت منافع ملی و توجه به ای فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی با تأیید شورای اقتصاد مجاز است.

د - واحده‌ای تولیدی، صنعتی، دامداری، خدماتی و سایر واحده‌ایی که فاضلاب با آلودگی بیش از حد مجاز استاندارد ای ملی تولید می نمایند، موظفند تأسیسات جمع‌آوری فاضلاب، تصفیه و دفع بهداشتی پساب را اجراء نمایند. واحده‌ای متخلف جریمه می‌شوند.

ه - دولت موظف است اعتبارات لازم را در قالب بودجه سنواتی به منظور تسریع در اجرای طرح‌های استحصال، تنطیم، انتقال و استفاده از حقایق کشور از رودخانه‌ای مرزی و منابع مشترک آب منظور نمایی.

ماده ۱۴۱ -

الف - به منظور افزایش بهره‌وری آب کشاورزی، وزارت رهو مکلف است نسبت به اصلاح تخصیص ها و پروانه‌های موجود آب و تحوطی حجمی آب به تشکل‌های آب‌بران به‌نحوی اقدام نمایی که سالانه حداقل یک درصد (۱٪) از حجم آب مصارف موجود به ویژه در دشت‌های با علان آب زیرزمینی منفی کاهش یابد تا آب صرفه‌جویی شده در جهت توسعه اراضی جدید بخش کشاورزی ملی‌سای مصارف با روش‌های نوین آبیاری مورد استفاده قرار گیرد.

ب - وزارت رهو مکلف است تا پائین برنامه به تدریج نسبت به صدور سند بهره‌برداری آب برای تمامی حقایق‌داران و دارندگان مجوز تخصیص آب اقدام نمایی.

مبادع این اسناد با اطلاع وزارت رهو (شرکت‌های آب منطقه‌ای) و با رعایت قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغات و اصلاحات بعدی آن و همچنین رعایت حفظ سطح کشت در بازاره‌ای محلی مجاز است.

ج - دولت مکلف است در تهیه و اجرای همزمان طرح‌های تأمین آب و طرح‌های مکمل نظمی احداث شبکه‌ای آبیاری و زه‌کشی و تیج‌هی‌ز و نوسازی اراضی پایین‌دست و طرح‌های حفاظت خاک و آبخیزداری در حوزه‌های بالادست سده‌ای مخزنی هم‌ماه‌نگی لازم به عمل آورد.

د - دولت شبکه‌های اصلی و فرعی آبیاری و زه‌کشی اراضی آبخور سده‌ای احداث شده را گسترش دهد به نحوی که سالانه حداقل بهشت واحد درصد نسبت به عملکرد طرح‌های سال قبل افزایش یابد.

ماده ۱۴۲ - به منظور تقویت بازاره‌ای محلی و منطقه‌ای و توجه به ارزش آب:

الف - به وزارت رهو اجازه داده می‌شود خرید آب استحصالی و پساب تصفیه شده از سرمایه‌گذاران اعم از داخلی و خارجی، آب مازاد ناشی از صرفه‌جویی حقایق‌داران در بخش‌های مصرف و همچنین هزینه‌های انتقال آب توسط بخش غی‌دولتی را با بهشت توافقی ملی با پرداخت ط‌انه بر اساس دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد، تضمین نمایی.

ب - سرمایه‌گذاری و مالکیت، مدیریتی و بهره‌برداری سده‌ای و شبکه‌های آبرسانی با حفظ کلیه حقوق حقایق‌بران، توسط بنگاه ها و واحده‌ای عمومی غی‌دولتی و بخش‌های تعاونی و خصوصی با رعایت سرطیست‌های کلای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و قانون مربوط مجاز است.

ج - به منظور جمع‌آوری آبهای سطحی و هرز آبهای پراکنده و رهن استفاده و جمع‌آوری نزولات آسمانی در فصل‌های غی‌زراعی برای بهبود کشاورزی، وزارت رهو موظف است در دو سال اول برنامه نسبت به احطه آب‌بندان‌های شناخته شده اقدام و در صورت رهاز آب‌بندان‌های جدید احداث نمایی.

کشاورزی

ماده ۱۴۳ - به منظور حفظ ظرفیت تولید و رطی به خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی و دامی از جمله گندم، جو، ذرت، برنج، دانه‌های روغنی، چغندر قند و رطشکر، گوشت سفید، گوشت قرمز، شری و تخم مرغ، اصلاح الگوی مصرف براساس استاندارد ای تغذیه، گسترش

کشاورزی صنعتی و دانش برکن، فراهم نمودن زیرساخت های امرت غذایی و ارتقاء ارزش افزوده بخش کشاورزی بر مبنای ملاحظات توسعه پایدار سالانه به میزان هفت درصد (۷٪) نسبت به سال ۱۳۸۸ در طول برنامه اقدامات زیر انجام می شود:

الف - ارتقاء راندمان آبیاری بخش به حداقل چهل درصد (۴۰٪) در سال آخر برنامه از طریق اجرای عملیات زیرینا بی آب و خاک از جمله طرح های تجهیز و نوسازی، توسعه شبکه ها، زه کش ها و روش های نوین آبیاری و اجرای عملیات به زراعی و بهیژادی

ب - تحویل آب مورد نیاز کشاورزان به صورت حجمی براساس الگوی کشت در منطقه و با استفاده از مشارکت بخش غیردولتی

ج - ارتقاء شاخص بهره وری مصرف آب در بخش کشاورزی و افزایش تولید محصول به ازاء واحد حجم مصرفی

د - گسترش مبارزه تلفیقی با آفات و بیماری های گیاهی، مصرف بهیج سموم، کودشیمیایی، مواد زیست شناختی (بیولوژیکی) و داروهای دامی و همچنین مبارزه زیست شناختی (بیولوژیکی) و توسعه کشت زیستی (ارگاریک) مدییت تلفیقی تولید و اعمال استاندارد های ملی کنترل کیفی تولیدات و فرآورده های کشاورزی در راستای پوشش حداقل بهیست و پنج درصد (۲۵٪) سطح تولید تا پائین برنامه

ه - برون سپاری فعالیت های غیرحاکمیتی و تصدیگری های بخش کشاورزی به بخش های خصوصی و تعاونی با تأکید بر به کارگیری کارشناسان تعیین صلاحیت شده عضو سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و سازمان نظام دامپزشکی به عنوان ناظر و مشاور فنی مزارع کشاورزی و واحدهای دامی و دامپروری و آبی پروری، تعاونی ها و تشکلهای بخش کشاورزی

و - نوسازی ماشین آلات کشاورزی و خارج از رده کردن حداقل (۲۰۰) هزار دستگاه ماشین آلات فرسوده کشاورزی و توسعه ماشینهای کردن (مکانیزاسیون) بر مبنای اقلیم و شرایط و همچنین قابلیت و توانایی کشاورزان در منطقه به گونه ای که در پایان برنامه، ضرر به نفوذ ماشینهای کردن (مکانیزاسیون) از یک اسب بخار در هکتار سال ۱۳۸۸ به (۵/۱) اسب بخار در هکتار در سال آخر برنامه برسد.

ز - ترویج استفاده از کودهای آلی و زیستی (ارگاریک) در سطح مزارع و باغ های کشور حداقل در سقف طارح سال آخر برنامه چه ارم و افزایش میزان مصرف این گونه کودها به سهی و پنج درصد (۳۵٪) کل کودهای مصرفی در پائین برنامه

ح - صدور سند مالکیت کلیه اراضی کشاورزی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تا پائین برنامه

ط - گسترش پوشش بهی تولیدات بخش کشاورزی و عوامل تولید به میزان حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) تولیدات تا پائین برنامه

ی - دولت به منظور تجهیز منابع برای سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، بخشی از منابع خود را که در چه ارچوب بودجه سالانه مشخص خواهد شد از طریق دستگاه اجرایی ذی ربط به عنوان کمک به تشکلی و افزایش سرمایه صندوق های غیردولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی و ای به صورت وجوه اداره شده در اخطی صندوق های مذکور قرار دهه. مبالغ پرداختی به صندوق ها به هزینهی قطعی منظور می شود.

ماده ۱۴۴ - به منظور حمایت از بخش کشاورزی، پائیناری تولید و توسعه صادرات و رقابت پذیری و کاهش قیمت تمام شده وزارتخاها ای صنعت، معدن و تجارت، چه اد کشاورزی، راه و شهرسازی با سهیستگذاری و برنامه ریزی ه ماهه نگ براساس تفاهم نامه ای که به تأیید معاونت م یرسد، نسبت به حمایت ه دقمند از استقرار و گسترش صنایع تبدیلی، تکمیلی و نگهداری محصولات اساسی کشاورزی توسط بخش غیردولتی در قطب های تولیدی اقدام نماید.

ماده ۱۴۵ - به منظور اقتصادی و رقابتی نمودن تولید و افزایش صادرات محصولات کشاورزی، ساماندهی مدییت منابع، حفاظت از منابع پایه و ارزش افزایی و تکمیلی زنجیره ارزش محصولات کشاورزی:

الف - حمایت از تولید محصولات کشاورزی در قالب جبران بخشی از طارح سود و کارمزد تسهیلات بانکی، کمک های بلاعوض، پرداخت طارح و سای مشوق ها با اولویت رعایت الگوی کشت بهیج ملی - منطقه ای بر اساس آیین نامه ای است که به بهیج هاد وزارت چه اد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب - از ابتدای برنامه، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی قبل از واردات کالاها و ای محصولات بخش کشاورزی اعم از خام و ای فرآوری شده و ای مواد اولیه غذایی مورد نیاز صنایع غذایی و تبدیلی موظفند از وزارت چه اد کشاورزی مجوز لازم را اخذ نمایند. دولت مکلف است به منظور حمایت از تولیدات داخلی، برای واردات کلیه کالاها و محصولات بخش کشاورزی تعرفه مؤثر وضع نماید به گونه ای که نرخ مبادله ه مواره به نفع تولیدکننده داخلی باشد.

تبصره ۱ - واردات عاده ای تولید بخش کشاورزی از قبلی بذر، نال، کود و سم به ماهه نگی و اخذ مجوز وزارت چه اد کشاورزی از اعمال تعرفه مؤثر مستثنی می باشد.

تبصره ۲- دولت برنامه تأمین سلامت غذا از مزرعه تا سفره را طی سال اول برنامه تصویب و اقدامات قانونی لازم برای اجرای آن را به عمل آورد.

صنعت، معدن

ماده ۱۵۰- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به منظور تحقق اهداف سند چشم انداز بهت ساله همه وری اسلام ی ایران در قالب تدوین راه برد (استراتژی) توسعه صنعتی و معدنی با ه ماه نگی معاونت در زیربخش های برگزیده صنعت و معدن، در چه ت تحقق ه دف رشد تولید صنعتی و معدنی با رعایت محوره ای راه بردی ذکی به گویای اقدام کند که نرخ رشد ارزش افزوده بخش صنعت و معدن افزایش یابد:

الف - ارتقاء سطح رقابت مندی صنایع کشور با تأکید بر توسعه قابلیت های فناوری و انتقال نقطه اتکاء مزیت های نسبی از مواد اولیه و خام به توانایی های فنواراع (تکنولوژیک) و خلق مزیت های رقابتی

ب - متنوع سازی پایه صادرات صنعتی و افزایش سهم محصولات دارای پردازش بیشتر (صنایع پایی) در صادرات

ج - توسعه بپوند مناسب صنایع کوچک، متوسط و بزرگ و شکل گیری خوشه های صنعتی و نشان تجاری (برند) و تهیه ادغام و شکل گیری بنگاه های بزرگ رقابت پذی

د - توسعه زنجیره ارزش پایین دسعی صنایع واسطه ای (پتروشیمی، فلزات اساسی، محصولات معدنی غی فلزی) از طریق ترغیب گسترش سرمایه گذاری بخش های غی دولتی با تأکید بر ایجاد شهرک های صنعتی تخصصی غی دولتی

ه - افزایش توانمندی ها و قابلیت های طراحی، تدارک، ساخت، گسترش همکاری صنعت و دانشگاه، ساخت تجهیزات و ماشین آلات صنعتی، تعمیم تعامل صنایع با شهرک های فناوری و پارک های علم و فناوری و افزایش مستمر سهم صنایع مبتنی بر فناوری های برتر (صنایع نوین) در ترکیب تولید صنعتی، نوسازی و ارتقاء بهره وری صنایع و معادن

و - تقویت ساز و کاره ای تهیه دی و نظارتی اجرای « قانون حداکثر استفاده از توان فری و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرا ی پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات مصوب ۱۳۷۵/۱۲/۱۲»

تبصره - کلیه فعالیت ها و اقدامات غی حاکمیتی مذکور در این ماده توسط بخش های غی دولتی انجام می پذی.

ماده ۱۵۱-

الف - به منظور حمایت از سرمایه گذاری خطرپذی در صنایع نوین به دولت اجازه داده می شود بخشی از سرجمع کل تسهیلات اعطایی سالانه به بخش های خصوصی و تعاونی که در قالب اعتبارات وجوه اداره شده برای صنایع نوین در بودجه های سالانه منظور می شود شامل سود و کارمزد تسهیلات اعطایی را مورد بخشودگی قرارده د.

آیین نامه اجرایی این بند مشتمل بر تعریف دامع شمول صنایع نوین و دستورالعمل بخشودگی به پیشنهاد مشترک وزارت صنعت، معدن و تجارت، معاونت، اتاق بازرگاری و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ظرف شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب - عنوان صندوق «حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیکی» به صندوق «حمایت از صنایع نوین» تغییر می یابد. اساسنامه ه صندوق مزبور به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده ۱۵۲- به دولت اجازه داده می شود در چه ت تقویت سازمان های توسعه ای از طریق اعمال اصلاحات لازم در اساسنامه و مقررات ناظر بر آنها و حذف موانع سرمایه گذاری صنعتی و معدنی با رویکرد تحرک، کارایی، خوداتکایی و خطرپذی (ریسک) براساس مصوبات هیأت وزیران و با رعایت قانون نحوه اجرای سرکست های کلی اصل چهل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۱۵۳- به منظور تحرک بیشتر تشکل های صنفی - حرفه ای غی دولتی فعال در بخش صنعت و معدن و استفاده از این تشکل ها در پیشبرد برنامه ها و سرکست گذاری ها، دولت مجاز است چه ت بستر سازی برای این تشکل ها متناسب با اهداف راه برد صنعتی، برای ایجاد نظام مهندسی صنعت به شکل خود انتظام فقط با استفاده از منابع بخش های غی دولتی، اقدام لازم را به عمل آورد.

ماده ۱۵۴- طبق بندی واحده ای تولیدی و نحوه اعطاء تسهیلات و تخفیفات به آنها متناسب با میزان تولید، منطقه، رشته ه ای صنعتی و معدنی مطابق مصوب شورای اقتصاد است.

ماده ۱۵۵- کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند در اجرای پروژه های فری و عمراری خود ضوابط، مقررات و معطوه ای فری و استاندارد های ملی را رعایت نمایند. خرجه هرگونه کالا و خدمات مشمول استاندارد اجباری که فاقد علامت استاندارد ملی ایران باشد توسط دستگاه های اجرایی موضوع این ماده ممنوع است.

ماده ۱۵۶- به منظور توسعه صنایع مکلری پتروشیمی و گسترش زنجیره ارزش صادراتی آن:

شعرک های تخصصی غیدولسی که به منظور توسعه زنجیره های ارزش متانول، آمورلک، استاین و بوتادی با تصویب دولت تأسیس می گردند مشمول مقررات و مزایای مربوط به قانون تأسیس شرکت شعرک های صنعتی ایران مصوب ۱۳۶۲ و اصلاحات بعدی آن بدون وابستگی به وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهند بود.

درآمدهای حاصل از قراردادهای بلندمدت تأمین خوراک صنایع مکلری پتروشیمی از معافیت های صادراتی غینفسی برخوردارند. آنچه نامه این ماده مشتمل بر دامع صنایع مشمول و چه ارچوب قراردادهای بلندمدت و سایر ضوابط مربوطه توسط معاونت با همکاری سایی دستگای مرتبط بهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۵۷- در جهت توسعه فعالیت های معدری و ارتقاء نقش معدن در اقتصاد ملی دولت موظف است در سقف بودجه سنواتی:

الف - نقشه های پایه زمینی شناسی، شناسایی، بی جویی و اکتشاف عمومی کلیه ظرفیت های (پتانسیل های) معدنی کشور را بهیه و پس از بلوک بندی محدوده، ادامه عملیات را به بخش غیدولسی واگذار نماید.

ب - به منظور ساماندهی امر اکتشاف در کشور، پایگاه جامع علوم زمینی را با استفاده از اطلاعات کلیه دستگای ذی ربط تا سال دوم برنامه راه اندازی کند.

ج - نسبت به تکمیل زیرساخت های لازم برای معادن بزرگ و مناطق معدری و صنایع انرژی بر معدری کمک نماید.

ماده ۱۵۸- در راستای حمایت از استقرار صنایع در شعرک ها و نواحی صنعتی و رقابت پذیری تولیدات صنعتی و معدری:

الف - به دولت اجازه داده می شود در قالب بودجه های سنواتی کمکهای لازم به شعرک ها و نواحی صنعتی دولتی و غیدولسی به ویژه در امور تأمین راه، آب، برق، گاز و تلفن تا ورودی واحدهای مستقر در این شعرک ها را در مناطق انجام دهد. دستورالعمل این بند با بخش هاد وزارت صنعت، معدن و تجارت به تأیید معاونت می رسد.

ب - صدور پروان بهره برداری برای واحدهای صنعتی احداث شده با رعایت ضوابط مربوط بلامانع است.

ج - جماع « صدور پروان تأسیس تبعاً در مواردی که برخوردار از معافیت مالیاتی می باشد مجاز است » از انقهای ماده (۶۶) قانون الحاق مواد ی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت حذف می شود.

ماده ۱۵۹- به منظور تسهیل و تشویق سرمایه گذاری صنعتی و معدری در کشور اقدامات زیر انجام می شود:

الف - معافیت موضوع ماده (۱۳۸) قانون مالیات های مستقیم و اصلاحات بعدی در طول برنامه به میزان پانزده واحد درصد (۱۵٪) افزایش می یابد.

ب - میزان معافیت مالیاتی واحدهای صنعتی و معدری مناطق کمتر توسعه یافته تا سقف معافیت های منظور شده در مناطق آزاد تجاری - صنعتی افزایش می یابد.

ماده ۱۶۰- تولید انواع خودرو با سوخت دیزل و ورود آن با رعایت قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی به کشور آزاد است.

حمل و نقل

ماده ۱۶۱-

الف - دولت مجاز است نسبت به برقراری پرواز و جابجایی کالا و مسافر از طریق شرکت های داخلی و خارجی متناسب با میزان تقاضای حمل و نقل بین المللی از خارج کشور به یک فرودگاه بین المللی داخلی کشور و بالعکس اقدام نماید.

ب - دولت مکلف است تا پانچ سال اول برنامه نسبت به متنوع سازی نرخ خدمات حمل و نقل هوایی بار و مسافر اقدام نماید و از ابتدای سال سوم برنامه ضمن آزادسازی کامل نرخ حمل و نقل هوایی، خدمات فرودگاهی و شبکه پروازی، لغو تخفیفات تکلیفی و هرگونه معافیت در زمینه بهره برداری از خدمات ناوبری هوایی، فرودگاهی، نشست و برخاست، خدمات پروازی، واگذاری اماکن و سایر موارد مرتبط نسبت به واقعی نمودن نرخ آرا اقدام کند.

تبصره - ارائه خدمات کمک ناوبری هوایی و نشست و برخاست به صورت انحصاری برعهده شرکت فرودگاه ها (دولت) خواهد بود.

ج - به منظور ساماندهی امور حمل و نقل هوایی، ارتقاء رقابت پذیری با رویکرد لغو انحصارات مربوط به حمل و نقل هوایی شرکت ها و واحدهای بهره وری اسلامی ایران از جماع مواد (۵) و (۷) قانون اصلاح موادی از قانون تأسیس و واحدهای بهره وری اسلامی ایران مصوب ۶/۲/۱۳۷۳ و

واگذاری به بخش‌های خصوصی و تعاونی و خدمات‌رسانی به‌رینه صنعت ه‌وایی و اعمال حاکمیت مناسب، دولت موظف است نسبت به اصلاح وظایف، اختیارات و مسؤولیت‌های سازمان ه‌وایی کشوری با هدف تقویت و متناسب نمودن وظایف و اختیارات حاکمیتی آن سازمان و ه‌مچنین اصلاح اساسنامه شرکت ه‌وایی جمهوری اسلامی ایران تا پانچن سال دوم برنامه اقدام قانونی نماید.

د - دولت نسبت به ارتقاء ایمنی ه‌وایی، پروازها و فرودگاه‌ها و ریلی به استانداردهای بین‌المللی و ه‌مچنین پوشش کامل راداری، ناوبری و فرکانسری فضای کشور و فرودگاه‌ها، از طریق تکمیل و مل‌نوسازی سامانه‌های (سیستم‌های) کمک ناوبری و راداری، ایجاد و بهره‌برداری از زیرساخت‌های ناوبری چه‌اری ماه‌واره‌ای و سازماندهی مجدد فضای کشور با هدف کوتاه‌سازی و اقتصاد نمودن دالان‌های ه‌وایی داخلی و بین‌المللی و افزایش پروازهای عبوری تا پانچن برنامه اقدام نماید.

ماده ۱۶۲- اجرای قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدی‌ت سوخت مصوب ۱۸/۹/۱۳۸۶ تا پانچن برنامه تمدی می‌شود.
ماده ۱۶۳ -

الف - به منظور تأمین منابع مورد ریلج‌هت توسعه و نگه‌داری و بهره‌برداری امور حمل و نقل جاده‌ای به سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود از جابجایی کالا و مسافر در جاده‌های کشور به استثناء جاده‌های روستایی و عشایری براساس تن کلومتر و نفر کلومتر با پیشنهاد مجمع عمومی سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای و با تصویب شورای اقتصاد عوارض وصول نماید.

ب - میزان وصول عوارض هر تن - کلومتر حمل و نقل کالا در داخل کشور از شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی که مبادرت به حمل و نقل کالای عبوری و ترانزیت خارجی می‌کنند با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی و تصویب شورای اقتصاد تعیین می‌شود.

ج - صددرصد (۱۰۰٪) خسارات وارده بر ابریه فری و تأسیسات، از واردکننده خسارت توسط سازمان مذکور وصول می‌شود.

د - به منظور کمک به تدارک ناوگان حمل و نقل جاده‌ای بین‌شعری و احداث پانچن‌های مسافری و باری و مجتمع‌های خدمات رفاهی بین‌راهی توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی با اولویت تعاونی‌های ایثارگران، از محل منابع داخلی شرکت‌های وابسته به وزارت راه و شهرسازی در قالب وجوه اداره‌شده پرداخت می‌شود.

ه - - به شرکت‌های ایاری حمل و نقل جاده‌ای اجازه داده می‌شود که با تأیید و تشخیص سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای، کام‌بین‌های مورد ریلج‌هت خود را که استاندارد‌های روز را دارا بوده و عمری کمتر از سه سال داشق باشند مشروط به وجود خدمات پس از فروش موضوع قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان خودرو مصوب ۲۳/۳/۱۳۸۶ به نام شرکت خود وارد کنند. دولت مجاز است در این رابطه تخفیفات و تسهیلات گمرکی را اعمال نماید. استفاده از این تخفیفات منوط به خروج یک کام‌بین فرسوده با عمر بیش از بیست و پنج سال به ازای ه‌ر کام‌بین وارداتی است. آیین‌نامه نحوه اجرای این بند توسط وزارتخاره‌ای راه و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی و معاونت بهیبه و حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

و - به منظور بهره‌برداری به‌رینه از ظرفیت‌ها و موقعیت جغرافیایی کشور:

۱- وزارت راه و شهرسازی با ه‌ماه‌نگی و مشارکت مرکز آمار ایران موظف است تا پانچن سال دوم برنامه نسبت به ایجاد بانک جامع حمل و نقل کشور و استقرار سامان اطلاعات جامع حوادث و سوانح حمل و نقل دربرگیرنده اطلاعات دری‌افتی از پلیس، بخش بهداشت و درمان کشور، سازمان‌های راه‌داری، ه‌وایی کشوری و بنادر و دریلنوردی، شرکت راه‌آهن و سایی سازمان‌های ذی‌ربط با هدف تجمیع، شفاف‌سازی و آرایه‌دهی داده‌ها و اطلاعات صحیح و قابل استفاده در تحلی و تدوی‌ه‌داف و برنامه‌های ملی ایمنی اقدام نماید. گزارش آماری حمل و نقل کشور هم‌ه سال توسط مرکز آمار ایران تدوی و منتشر می‌شود.

۲ - طرح جامع حمل و نقل کشور با هدف پاسخگویی به تقاضاهای بالفعل و بالقوه و دست‌یابی به جایگاه مناسب در حوزه‌های ایمنی، انرژی، اقتصاد، حمل و نقل و محیط زیست تا پانچن سال سوم برنامه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. از زمان تصویب طرح جامع، شروع کلیه طرح‌های جدی توسعه و ساخت زیربنای حمل و نقل، فقط براساس این طرح و در قالب بودجه سنواتی قابل اجراء است.

۳- دولت موظف است ساز و کاره‌ای قانونی لازم به منظور کاهش سالانه ده درصد (۱۰٪) میزان تلفات جانی ناشی از تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور در طول برنامه را فراهم نماید.

ز - به منظور تسهیل تجارت، رقابت‌پذیری کردن فعالیت‌های حمل و نقل با توجه به مزیت‌های نسبی در زنجیره عرضه و خدمات ترابری منطق‌های و بین‌المللی، دولت مجاز است:

۱- از ایجاد پارک‌های پشتیباری (لجستیکی)، احداث پایانه‌ها، شهرک‌های حمل و نقل ترکیبی مسافری و باری و گسترش بنادر خشک توسط بخش خصوصی و تعاونی حمایت نماید.

۲- نسبت به تهیه طرح مکان‌های پایانه‌های بارگنج (کانجری) و حمل و نقل ترکیبی در شبکه اصلی و عبوری (ترانزیتی) کشور اعم از شمالی - جنوبی، شرقی - غربی و رهن شبکه آسپلی تا پانزده سال دوم برنامه و اجرای آن از طریق بخش خصوصی و تعاونی اقدام نماید.

۳- ساز و کاره‌ای لازم برای تحقق افزایش حجم عبور (ترانزیتی) خارجی کالا، سالانه حداقل تا میزان ده درصد (۱۰٪) را تا پانزده برنامه فراهم نماید.

تبصره ۱- کلیه درگیری‌های موضوع بنده‌ای (الف)، (ب) و (ج) این ماده پس از وصول، به حساب سازمان راه‌داری و حمل و نقل جاده‌ای نزد خزانه‌داری کل واری می‌شود تا براساس بودجه سالانه آن سازمان به مصرف برسد.

تبصره ۲- در موارد موضوع بند (د) این ماده و همچنین در مورد ایجاد جایگاه‌های عرضه سوخت، وزارت جهاد کشاورزی نسبت به واگذاری حق بهره‌برداری اراضی منابع ملی خارج از حرم شهرها به صورت قیمت‌های ترجیحی برای رایگان بر اساس سرکست‌های مصوب شورای اقتصاد با معرفی وزارت راه و شهرسازی اقدام نماید.

ماده ۱۶۴- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور ایجاد رویکرد توسعه‌ای در شبکه حمل و نقل ریلی و افزایش سهم بار و مسافر توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی و با هدف تفکیک وظایف حاکمیتی و تصدی‌گری در حمل و نقل نسبت به اصلاح ساختار و تغییر اساسنامه راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و واگذاری بخش‌های غیرحاکمیتی آن به بخش‌های خصوصی و تعاونی و ایجاد ظرفیت‌های جدید توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی اقدام قانونی معمول و زمینه استفاده از مباح داخلی و خارجی را برای رشد و توسعه فعالیت‌های ریلی فراهم نماید. دولت می‌تواند به منظور تقویت حمل و نقل بار و مسافر ریلی، بخشی از پروژه‌های تجمعی، بهبود و افزایش ظرفیت زیرساخت از جمله دو خطه کردن، برقی نمودن، تراکبندی و تطویل ایستگاه‌ها را در قالب روش‌های نظمی مشارکت، ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT) و طراحی، تدارک و تأمین (EPCF) با واگذاری امتیازی نظمی استفاده از زیرساخت‌های حمل و نقل ریلی و انتقال حق دسترسی آن تا اسفلاک کامل سرمایه و سود مورد توافق به بخش خصوصی و تعاونی واگذار نماید.

ماده ۱۶۵- به منظور ارتقاء رقابت پذیری خدمات حمل و نقل در ریلی کشور شورای عالی سازمان بنادر و دریانوردی مجاز است نسبت به تدوین نظام انعطاف‌پذیری تعرفه‌گذاری خدمات در ریلی و بندری متناسب با شرایط عرضه و تقاضا برای طرح و تصویب در شورای اقتصاد اقدام نماید.

ماده ۱۶۶- به منظور تقویت موقعیت کشور در شبکه حمل و نقل هوایی بین‌المللی و افزایش درآمد ناشی از عبور (ترانزیتی) و حمل و نقل کالا و مسافر و اشتغال مولد و تبدیلی شدن فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) به قطب اول حمل و نقل بار منطقه و قطب دوم حمل و نقل مسافری منطقه با تأکید بر استقلال سازمانی، مالی و مدیریتی این فرودگاه و ایجاد جریئن پایار منابع مالی ذی‌نفعان، دولت اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - ایجاد شهر فرودگاهی در محدوده فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و ایجاد منطقه آزاد تجاری و منطقه ویژه اقتصادی در بخشی از اراضی فرودگاه جهت ارائه خدمات بانکی و بیمه‌ای و سایر خدمات شهر فرودگاهی از قبیل گردشگری، پزشکی، رفاهی و مشابه آن تبصره - محدوده مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی به تریب از انقاي ضلع‌های جنوبی و غربی بخش هوایی فرودگاه امام خمینی (ره) به مساحت هزار و پانصد هکتار و دو هزار و پانصد هکتار خواهد بود. اداره شهر فرودگاهی موضوع این ماده که شامل مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی فوق‌رهن خواهد بود، در قالب شرکت دولتی و اسیف به شرکت مادر تخصصی فرودگاه‌های کشور است که اساسنامه آن به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی/ < معاونت به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب - ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های لازم با اولویت احداث فاز دوم فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

مسکن

ماده ۱۶۷- در ماده (۱۸) قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن عبارت «باقی‌مانده از برنامه چه ارم توسعه اقتصاد، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» به عبارت «برنامه پنجم» تغییر می‌کند.

ماده ۱۶۸- به منظور مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و اصلاح الگوی مصرف به ویژه مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - شهرداری‌ها مکلفند نسبت به درج الزام رعایت مقررات ملی ساختمان در پروانه‌های ساختمانی اقدام نمایند. صدور پانچن کار برای واحدهای احداث‌شده بر مبنای این پروانه‌ها، منوط به رعایت کامل این مقررات است.

تبصره - متخلفان از مقررات ملی ساختمان از جماع طراح، ناظر، مجری و مالک براساس آیین نامه ای که با تصویب هیأت وزیران می رسد موظف به رفع نقص و جبران خسارت می شوند.

ب - صدور پروانه هرگونه ساختمان منوط به ارائه موافقت اصولی بعه کفایت ساختمان احداثی است. شرکت های بعه مکلفند بر اساس بعه نامه صادره در صورت ورود هرگونه خسارت در طی ده سال به ساختمان احداثی، خسارت های وارده را ظرف سه ماه جبران نمایند.

ج - کلیه مجرکین دولتی موظفند مسؤلیت حرفه ای خود و در صورت ریاز، مسؤلیت سایر عوامل مرتبط در طراح ی، محاسبه و نظارت ساختمان های تحت پوشش خود اعم از شهری و روستایی را نزد یکی از شرکت های دارای صلاحیت بعه نمایند.

د - به منظور انجام مطالعات لازم برای کاهش خطرپذیری زلزله:

۱- شبکه ایستگاه های شتاب نگاری و زلزله نگاری و بخش نشانگره ای زلزله توسعه یابد.

تبصره - ایستگاه های شتاب نگاری در شهرستان و روستاهای بزرگ به ازای هر بجهت و پنج هزار نفر یک ایستگاه توسعه می یابد.

۲- طی برنامه مصالح و روش های مؤثر در مقاوم سازی ساختمانی، استاندارد و از تولید کنندگان آنرا حمایت شود.

ماده ۱۶۹- شورای عالی شهرسازی و معماری موظف است به منظور تدوین و ترویج الگوهای معماری و شهرسازی اسلامی - ایرانی:

الف - با تشکیل کارگروهی مرکب از نمایندگان دستگاه های ذی ربط و صاحب نظران و متخصصان رشته های معماری، شهرسازی و حوزوی نسبت به انجام پژوهش های کاربردی، سرلایست گذاری، تدوین ضوابط و مقررات و ترویج الگوهای مورد نظر اقدام نماید.

ب - طرح های مناسب سازی ساختمان ها و فضا های شهری و روستایی برای معلولین جسمی و حرکتی را بررسی، تهیه و تدوین نماید.

شهرداری ها و دهلی های موافقند بر اساس ضوابط و طرح های موضوع این بند نسبت به مناسب سازی معابر و فضا های عمومی شهری و روستایی اقدام نمایند.

تبصره ۱- مصوبات شورای فوق برای کلیه دستگاه های اجرایی، شورا ای اسلامی شهر و روستا و کلیه مالکان و سازندگان لازم الاجرا است.

تبصره ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سالی دستگاه های آموزشی بر اساس توصیه ای شورای عالی شهرسازی و معماری نسبت به بازنگری سرفصل ها و محتوای دروس مربوطه اقدام نمایند.

ماده ۱۷۰- وزارت راه و شهرسازی موظف است به منظور تحقق توسعه پایدار در مناطق شهری و روستایی، تعاملات اقتصادی، اجتماعی و کالبدی فی مابین شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفری روستاهای واقع در حریب آنرا از طریق تهیه و اجرای طرح های مجموع ه شهری، جامع و تفصیلی شهری با رویکرد اولویت توسعه درونی شهرها، بهره گیری از ظرفیت های توسعه روستاهای مستعد، صلانت از اراضی کشاورزی و باغ های واقع در داخل و حاشیه شهرها و روستاها ساماندهی نماید.

ماده ۱۷۱-

الف - شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مکلف است نسبت به احصاء مناطق ویژه رگلمند بهسازی و نوسازی در بافت های فرسوده و دستبندی طرح های واقع در این مناطق، با اولویت:

۱- طرح هایی که به دلای وجود منافع عمومی، اجرای به موقع آن ضروری است.

۲- طرح هایی که از طریق تدوین ضوابط و مقررات و مشارکت مردم و حمایت دولت، شهرداری ها و دهلی های به مرور زمان قابل انجام است، اقدام نماید.

تبصره - طرح های گروه (۱) مشمول برنامه های عمومی و عمراری دولت موضوع « لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک مصوب ۱۳۵۸ شورای انقلاب » می باشد که تمام ی بخش ی از منابع مورد رگله آن می تواند از طریق بخش های غی دولتی تأمین شود. رأی صادره موضوع ماده (۴) قانون مذکور قابل اعتراض در مراجع صالحه قضایی است.

ب - دستگاه های اجرایی ذی ربط موظفند به منظور افزایش بهره وری و استحصال زمین نسبت به احکام بافت های فرسوده و نامناسب روستایی اقدام نمایند.

ج - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری ها موظفند با اعمال سرلیست های تشویقی و در چه ارچوب قانون حمایت از احکام بافت های فرسوده از اقدامات بخش غی دولتی برای احکام و بازسازی بافت های فرسوده در قالب بودجه مصوب حمایت نمایند.

د - وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها موظفند هر سال در طول برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) از بافت های فرسوده شهری را احیاء و بازسازی نمایند تسهیلات و بودجه مورد نظر همه سال با پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در بودجه عمومی پیش بینی و در اختیار وزارت راه و شهرسازی و شهرداری ها علی‌المجرک طرح های نوسازی با معرفی شهرداری قرار خواهد گرفت.

تبصره - دولت موظف است حداقل پانجاه درصد (۵۰٪) از منابع، اعتبارات و تسهیلات اعطائی برای بخش مسکن اعم از طرح های مسکن مهر، مسکن جوانان و رهن‌مندان و مانند آن را به اجرای طرح های مذکور در محدوده بافت های فرسوده شهری اختصاص دهد.

ه - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ساماندهی و احیاء شهرهای آسیبدیده از جنگ تحمیلی و استفاده از اراضی رها شده و ساختمان های مخروبه باقی مانده داخل شهرهای موردنظر را در اولویت قرار دهد.

ماده ۱۷۲ - به منظور ارتقاء شرایط محیطی پایتخت و فراگیری ساکنان مناطق حاشیه نشین از مزایای شهرنشینی و پیشگیری و پیشگیری از ایجاد سکونتگاه های غیرمجاز دولت موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - سامان بخشی مناطق حاشیه نشین تعیین شده توسط شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از طریق تدوین و اجرای ساز و کاره ای حقوقی، مالی و فرهنگی و توانمندسازی ساکنان بافت های واقع در داخل محدوده ای شهری با مشارکت آراء در چه ارجوب « سند ملی توانمندسازی و ساماندهی سکونتگاه های غیرمجاز » و ایجاد شرکت های اقماری برای اسکان جمعیت مهاجر.

ب - وضع مقررات بازدارنده و اعمال ممنوعیت ارائه کلیه خدمات زیربنایی به ساخت و سازهای غیرمجاز خارج از محدوده شهرها و روستاها و تخریب آنها با همکاری قوه قضائیه

ج - تهیه و اجرای طرح هادی برای روستاهای واقع در حرم کلان شهرها با رویکرد کنترل محدوده روستاهای مذکور در حد رشد طبیعی آنها

د - طراحی و ایجاد کمربند سبز در اطراف مراکز جمعیتی از طریق منابع دولتی توسط شهرداری ها

ماده ۱۷۳ - دولت مجاز است در طول برنامه نسبت به تهیه برنامه جامع مدیته شهری به منظور دستیابی به ساختار مناسب و مدیته ه ماهه نگ و یکپارچه شهری در محدوده و حرم شهرها، با رویکرد تحقق توسعه پایتخت شهرها، تمرکز مدیته از طریق واگذاری وظایف و تصدی های دستگاه های دولتی به بخش های خصوصی و تعاونی و شهرداری ها، بازرنگری و به روز رسانی قوانین و مقررات شهرداری ها و ارتقاء جایگاه شهرداری ها و اتحادیه آنها اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۱۷۴ - شوراها ای اسلامی و شهرداری ها و سایر مراجع ذی ربط موظفند تا پانچن سال اول برنامه از طریق تدوین نظام درآمد های پایدار شهرداری ها با اعمال سیاست های ذلی اقدام نمایند:

الف - کاهش نرخ عوارض صدور پروانه ساختمانی در کاربری های تجاری، اداری، صنعتی متناسب با کاربری های مسکوبی همان منطقه باتوجه به شرایط اقلیمی و موقعیت محلی و رهن تبدیلی این عوارض به عوارض و بهای خدمات به ره برداری از واحد های احداثی این کاربری ها و همچنین عوارض بر ارزش افزوده اراضی و املاک، ناشی از اجرای طرح های توسعه شهری

ب - تعیین سهم شهروندان در تأمین هزینه های خدمات عمومی و شهری، نگهداری، نوسازی و عمران شهری و همچنین تعیین سهم دولت در ایجاد زیرساخت های توسعه، عمران شهری و حمل و نقل

ج - تبدیلی عوارض موضوع درآمد شهرداری ها از عوارض بر املاک به عوارض ناشی از مصرف و خدمات

د - تعیین ضمانت اجرایی برای وصول عوارض، بهای خدمات و سایر درآمدهای قانونی شهرداری ها

ه - افزایش تراکم زمین های مشجر با سطح اشغال کمتر نسبت به زمین های غیرمشجر با سطح اشغال بیشتر

و - تقویت ساز و کاره ای مدیته و نظارت بر هزینه کرد شهرداری

ز - برون سپاری وظایف قابل واگذاری و هدایت بودجه شهرداری ها به سمت هزینه کرد در حوزه وظایف اصلی و قانونی آنها و ممنوعیت پرداخت هرگونه هزینه از اعتبارات شهرداری به دستگاه های اجرایی

ماده ۱۷۵ - در جهت ایجاد درآمد پایتخت برای شهرداری ها:

الف - سازمان امور مالیاتی موظف به ارائه اطلاعات درآمد مشمول مالیات مشاغل در حدود مقرر در قوانین مرتبط با شهرداری ها است.

ب - تبصره (۲) ماده واحده قانون تأسیس شرکت قطار شهری تهران و حومه مصوب ۱۶/۲/۱۳۵۴ به سای شهرداری ها و تونل های زیرزمینی آب و فاضلاب، ترافیکی و خدماتی تسری می‌کند.

ماده ۱۷۶- وزارت راه و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) مکلف است با منظور تأمین منابع مالی لازم جهت پرداخت معوض نصاب مالکات اعم از موات و غیبهات و خرید اراضی مورد نیاز اجرای طرح‌های مسکن به ویژه مسکن زوج‌های جوان و اقشار کم‌درآمد، اراضی شهری در اختیار خود را به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصل را به حساب خزانه داری کل کشور به‌عنوان درآمد اختصاصی واریز نماید تا در قالب بودجه سنواتی برای تحقق موارد مذکور به‌مصرف برسد.

تبصره - اجرای طرح‌های موضوع این ماده از طریق بخش‌های خصوصی و تعاونی انجام می‌شود.

وقف

ماده ۱۷۷- به منظور احیاء، توسعه و استفاده بهینه از ظرفیت موقوفات و اخوات و مقابله با سوءاستفاده از موقوفات اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با همکاری سازمان اوقاف و امور خیریه مکلف است نسبت به ثبت موقوفات بلاعارضی که صحت وقف آن محرز و لایحه تاکنون ثبت نشده‌اند، اقدام نماید.

ب - به منظور ایجاد بانک اطلاعات جامع موقوفات، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی متولیان وقف موظفند اطلاعات کلیه موقوفات، نذورات، اثاثات باقیه، محبوسات و صدقات و موقوفات عام غیرمتصرفی و دارای توله را بر روی سامان‌های قرار ده‌ند که تا پایان سال اول برنامه توسط سازمان اوقاف و امور خیریه ایجاد می‌شود.

فصل ششم - توسعه منطقه‌ای

ماده ۱۷۸-

الف - به منظور تصحیح گوی، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه‌ریزی و بودجه استان‌ها، در چهارچوب برنامه‌ها و سرلیست‌ها و خط‌مشی‌های کلان کشور، شورای برنامه‌ریزی و توسعه هر استان به ریاست استاندار و اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱- رئیس واحد استاری وزارتخانه‌های دارای واحد استاری (یک نفر)

۲- معاون برنامه‌ریزی استان

۳- مدیرکل تربیت‌بدنی استان

۴- رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان

۵- مدیرکل حفاظت محیط زیست استان

۶- فرمانداران (حسب مورد)

۷- فرمانده بسیج استان

تبصره - در مورد وزارتخانه‌هایی که چند واحد استاری دارند یک نفر از رؤسای واحدهای تابع استان به انتخاب وزیر در جلسات شورا شرکت می‌کند.

ب - برای افزایش اختیارات شهرستان‌ها در چهارچوب وظایف شورای برنامه‌ریزی توسعه استان، کمیته برنامه‌ریزی در شهرستان به ریاست فرماندار تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- اعضای کمیته برنامه‌ریزی شهرستان شامل رؤسای ادارات شهرستان (متناظر ادارات کل استاری) است.

تبصره ۲- رگت شورا در غلب استاندار و دبیر شورا مذکور برعهده معاون برنامه‌ریزی استاندار است.

ج - دو نفر از نمایندگان استان با پیشنهاد مجمع نمایندگان استان و تصویب مجلس به عنوان ناظر در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و نمایندگان شهرستان به عنوان ناظر در کمیته برنامه‌ریزی شهرستان عضویت خواهند داشت.

د - جلسات شورا با حضور دوسوم اعضاء، رسمی و مصوبات آن با اکثریت نیمی از نصف اعضاء حاضر معتبر است. رأی‌گیری در جلسات شورا برنام‌ریزی و توسعه استان با ورقه و به صورت مخفی است.

ه - آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل شرح وظایف، اختیارات مندرج در این ماده و کارگروه‌های تخصصی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و کمیته برنامه‌ریزی شهرستان به پیشنهاد معاونت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

و - وزارت کشور موظف است علاوه بر اخذ و ارائه نسخه‌ای از بودجه و برنامه‌های مصوب استاری و شهرستانی به نمایندگان استان ارسال گزارش عملکرد استاری برنامه و هر سه ماه یک بار رهن گزارش به‌شرف بودجه را در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار ده‌ند.

ماده ۱۷۹- بمنظور تمرکززدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران استان، نظام درآمد - هزینه استاری به شرح زیر ساماندهی می‌گردد:
الف - بودجه سالانه استاری شامل منابع استاری اعم از درآمد استاری، درآمد اختصاصی، واگذاری دارایی‌های مالی و سرمایه‌ای و سهم از منابع ملی و همچنین مصارف استاری اعم از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی هرکدام به صورت سرجمع در قوانین بودجه سنواتی درج می‌گردد. توزیع « دستگاه - برنامه » اعتبارات هزینه‌ای و توزیع سرجمع اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شهرسنتی ها برعه ده شورای برنامه ریزی و توسعه استان است.

تبصره - اعتبار پروژه‌هایی که ماهیت استاری داشته و طی در چند شهرستان قرار می‌گیرند بهطور مستقیم و توسط شورا به صورت مجزا تعیین می‌گردد.

ب - سند بودجه سالانه استان که تعهدات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و معاونت را مشخص می‌نماید در قالب قرارداد تنظیم و بین رییس شورا و معاونت مبادع می‌گردد. قالب قرارداد مذکور و دستورالعمل مربوط توسط معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود.

ج - در هر استان، خزانه معین استان و ابسلف به خزانه داری کل و زیر نظر اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می‌شود. خزانه داری کل موظف است برای هر یک از خزانه‌های معین استان یک حساب به‌عنوان « حساب خزانه داری کل » (خزانه معین استان) در مرکز استان افتتاح نماید و در ابتدای هر سال رهن میزان تنخواه گردان هر استان را متناسب با اعتبارات مصوب هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای آن استان محاسبه و حداکثر تا بیستم فروردین ماه به « حساب خزانه داری کل » (خزانه معین استان) واریز نماید.

د - بمنظور تخصص اعتبارات استاری در اختیارات استان با لحاظ وضعیت تحقق درآمدها، سرلیست ها و خط مشی‌های کلی ناظر بر بودجه عمومی دولت، کمیته تخصص اعتبارات استان با مسؤلیت استاندار و عضویت معاون برنامه ریزی استان و رییس سازمان امور اقتصادی و دارایی استان تشکیل می‌شود.

ه - - با تناسب واگذاری و اجرای فعالیت ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی به استاری، معاونت علاوه بر اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای مذکور در طول سال بخش مربوط از اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌های اجرایی ملی با تشخیص معاونت به استان ها منتقل می‌شود.
ماده ۱۸۰- در راستای تحقق اصل چهل و هشتم (۴۸) قانون اساسی، سرلیست های کلی و جهت حصول به‌اه داف چشم‌انداز و به منظور استفاد ه متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقاء سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق بهسرفرت و عدالت، دولت مکلف است در توزیع منابع عمومی و کلاوع سود تسهیلات به نحوی عمل نماید که فاصلع شاخص بر خورداری شهرستان های با کمتر از سطح متوسط کشور در پائین برنامه چهارم در بخش های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیربنایی و امریهی در هر سال برنامه حداقل ده درصد (۱۰٪) به سطح کادشد ه نزدیک شود.

معادل دو درصد (۲٪) از اعتبارات بودجه عمومی دولت در قالب ردیف های مشخص برای مصارف معین در بودجه سنواتی در اختیارات معاونت قرار می‌گیرد تا در راستای تحقق اهداف فوق توزیع و هزینه شود.

ماده ۱۸۱- به منظور ارتقاء نظام برنامه ریزی کشور با لحاظ نمودن دو اصل آمایش سرزمینی و پایداری محیطی در کلیه فعالیت های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری ملی و استاری، ایجاد ه ماه نگی بخشی، منطق ای و بخشی - منطق ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصت ه ا، توسعه متوازن مناطق، ارتقاء توانمندی های مدی ریهی استان ها و انتقال اختیارات اجرایی به استان ها و تمرکز امور حاکم ریهی در مرکز، ساز و کاره ا و شاخص های لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - هرگونه تخفیف، بخشودگی حقوق و عوارض شپرداری ها توسط دولت و قوانین مصوب منوط به تأمین آن از بودجه عمومی سالانه کشور است. در غی این صورت بخشودگی و تخفیف حقوق و عوارض شپرداری ممنوع است.

ماده ۱۸۲- به منظور ه ماه نگی و نظارت بر تهیه و اجرای برنامه‌ها و طرح های توسعه سرزمینی، « شورای آمایش سرزمینی » با مسؤلیت معاون برنامه ریزی و نظارت راه بردی رییس جبهه ور و با شرح وظایف اصلی ذلی تشکیل می‌شود:

الف - تدوین، تصویب و نظارت بر استقرار « نظام یکپارچه برنامه ریزی و مدیریت توسعه سرزمینی » و تنظیم روابط ارکان اصلی آن.

ب - بررسی و تصویب برنامه‌ها و طرح‌های توسعه سرزمینی در سطوح ملی، منطقه‌ای و استاری و نظارت بر اجرای آنها
دو نفر از اعضای کمیتهی های برنامه و بودجه و محاسبات و عمران مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان عضو ناظر در جلسات شورا شرکت می‌نمایند.

این نام اجرائی این ماده شامل شرح وظایف تفصیلی، مسؤلیت ها، اختیارات و ارکان شورا حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد معاونت (دبیرخانه) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- ترکیب اعضاء شورا علاوه بر معاون برنامه ریزی و نظارت راه بردی رهنس جبهه ور عبارتند از: وزیران کشور، اطلاع ات، جه اد کشاورزی، اقتصادی و دارائی، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی روه ای مسلح و رهنس سازمان حفاظت مح مح زبست و سه نفر صاحب نظر شاغل در دستگاه های اجرائی با انتخاب رهنس جبهه ور.

ماده ۱۸۳- دستگاه های اجرائی مکلفند برنامه ای عملی خود را با گور ای تنظیم نمایند که زمی تحقق جه ت گئی های اما نش سرزم یی را فراهم آورد.

تبصره ۱- مسؤلیت بگی و نظارت بر تحقق مفاد این ماده بر عهده معاونت است.

تبصره ۲- با شورای اقتصاد اجازه داده می شود با پیشنهاد شورای آمایش سرزمی در چه ارچوب قوانین مربوطه کشور، سلیست های تشویقی و بازدارنده، از جماع کوان سود و کارمزد تسهیلات بانکی، تعرفه ها، عوارض و سالی مقررات را برای فعالیت ها و مناطق مختلف کشور به گونه ای تنظیم نمایند که برنامه ها، اقدام ها و سرمایه گذاری های بخش های عمومی و غی دولتی در راستای تحقق جه ت گئی های اما نش سرزمی ه دایت شوند.

مصوبات شورای اقتصاد از طریق دبیرخانه (معاونت) ابلاغ می شود.

ماده ۱۸۴- با منظور تحقق اهداف مندرج در اصل پنجاه م (۵۰) قانون اساسی، « نظام ارزی راه بردی مح محی » در سطوح ملی، منطق ه ای و موضوعی براساس محوره ای ذلی تدوی و به اجراء در می آئی:

الف - راه برده ای کلی توسعه مناطق و منظور نمودن اثرات تجمعی این راه برده ا

ب - شاخص اثرات مح محی توسعه و شاخص ظرفیت زمی

ج - اعمال شاخص های پایجاری منطق ای و ملی

د - پایش برنامه ها و طرح های توسعه ای منطق ای و موضوعی

ه - برنامه توانمندسازی و تعیین سازوکار اجرائی ارزی راه بردی مح محی

تبصره ۱- شورای عالی حفاظت مح مح زبست، نهاد ملی مسؤل ارزی راه بردی مح محی طرح ها و برنامه های توسعه ملی - موضوعی است.

تبصره ۲- شوره ای ه ماه نگی توسعه منطق ای، مسؤل ارزی راه بردی مح محی برنامه های توسعه منطق ای براساس ضوابط مصوب شوری عالی حفاظت مح مح زبست می باشند.

تبصره ۳- شورای عالی اداری مکلف است وظایف اجرائی شورای عالی حفاظت مح مح زبست را به واحد های استانی سازمان حفاظت مح مح زبست تفویض نماید.

این نام اجرائی این ماده شامل فرآیند و ساز و کاره ای اجرائی ارزی راه بردی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۸۵- به منظور بهره برداری بهی از منابع طبیعی و پایه، نظام شاخص های پایجاری مح محی تا سال دوم برنامه در چه ارچوب موارد ذلی تهیه و به اجراء در می آئی:

الف - تدوی مدل ملی شاخص های پایجاری

ب - ایجاد بانک داده و اطلاعات شاخص های پایجاری

ج - تعیین شاخص های پایجاری و کمی نمودن آن برای سال های برنامه

د - تعیین ضوابط و معکله ای پایجاری ناظر بر متعادل سازی بار مح محی و کنترل اثرات توسعه بر مح مح طبیعی و انسانی

این نام اجرائی این ماده شامل دستگاه های اجرائی مسؤل و همکار، روی کرده ای کلی و زمان بندی تدوی و اجرای نظام و مراجع تصویب آن به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۸۶- با دولت اجازه داده می شود نسبت به تدوی برنامه جامع تقسیهات کشوری، دربردارنده شاخص های ناظر بر بازنگری واحد های تقسیهاتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیهات کشوری جدید با جه ت گئی عدم تمرکز و تفویض اختیار به مد یان محلی و تقویت نقش

استانداران به عنوان نمایندگان عالی دولت در استان ها، اقدام نمایند.

مح مح زبست

ماده ۱۸۷-

الف - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حفاظت، احکام و بهره‌برداری پایدار از محیط زیست، منابع طبیعی و تنوع زیستی حداکثر تا پانزده سال دوم برنامه نسبت به موارد زیر اقدام قانونی انجام دهد:

۱- تدوین و اجرای برنامه‌های مدیریت یکپارچه زیست بومی و برنامه عملیاتی حفاظت و بهره‌برداری پایدار از تنوع زیستی زیست بوم‌های حساس و شکننده کشور.

۲- اصلاح اساسنامه « صندوق ملی محیط زیست »

تبصره ۱- قوه قضائیه، ریاست سازمان نظامی و انتظامی و شررداری ها همکاری کامل با دولت برای تحقق مفاد این ماده را خواهند داشت.

تبصره ۲- سازمان حفاظت محیط زیست، مناطق ساحلی و دریایی با حساسیت بالای زیست محیطی را شناسایی و اعلام نماید.

تبصره ۳- آیین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه‌های نیرو، راه و ترابری و جهاد کشاورزی و معاونت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - دولت موظف است نسبت به تشکیل سازمان توسعه و عمران دریایی و سواحل جهت مطالعه و اجرای طرح‌های بهسازی و شناخت نظر وزارت کشور به عنوان متولی اصلی ساماندهی سواحل و طرح‌های شناخت در سال اول برنامه اقدام نماید. اساسنامه سازمان مذکور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۸۸- به منظور تسهیل امر سرمایه‌گذاری، سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و با هماهنگی معاونت، ضوابط و استانداردهای زیست محیطی مشخص، شفاف و ثابت را در چهارچوب قوانین برای یک دوره زمانی پنجساله تدوین و جهت درج در کتاب راه‌نمای سرمایه‌گذاری موضوع تبصره (۳) ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی ظرف شش ماه اول برنامه ارائه نماید. کلیه واحدهای تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زیربنایی موظف به رعایت ضوابط و استانداردهای فوق می‌باشند.

از سال دوم برنامه هرگونه الزام به اخذ مجوز موردی از دستگاه‌های متولی به جز صنایع بزرگ موضوع ماده (۱۰۵) قانون برنامه سوم توسعه، لغو و اعمال سیاست‌های مزبور از طریق کنترل اعمال ضوابط انجام می‌شود.

ماده ۱۸۹- سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است:

الف - در راستای ارتقای آگاهی‌های عمومی و دستگیری به توسعه پایدار به منظور حفظ محیط زیست و با تأکید بر گروه‌های اثرگذار و اولویت‌دار از ابتدای برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه اجرایی مربوط را با پیشنهاد شورای عالی حفاظت محیط زیست به تصویب هیأت وزیران برساند. کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط، رسانه‌های دولتی و صدا و سیما جهت وری اسلام‌ی ایران ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی بدون درگرفت وجه موضوع این ماده قانونی می‌باشند.

ب - نظام اطلاعات زیست محیطی کشور را در سطوح منطقه‌ای، ملی و استانی تا پانزده سال اول برنامه پنجم ایجاد نماید تا زمینه‌های پیش، اطلاع‌رسانی و ارزیابی زیست محیطی فراهم گردد. دستگاه‌های ذی‌ربط مکلفند در تدوین و اجرایی نمودن این نظام همکاری نمایند.

ماده ۱۹۰- کلیه دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات و ریاست‌های عمومی غیردولتی موظفند جهت کاهش اعتبارات هزینه‌ای دولت، اعمال سیاست‌های مصرف بهینه منابع پایه و محیط زیست برای اجرای برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه و تجهیزات (شامل کاغذ)، کاهش مواد زائد جامد و بازگشت آنها (در ساختمان‌ها و وسایل نقلیه) طبق آیین‌نامه‌ای که توسط سازمان حفاظت محیط زیست و معاونت با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید اقدام نماید.

ماده ۱۹۱-

الف - برنامه مدیریت زیست بومی در زیست بوم‌های حساس، به ویژه در سطح اروپا تهیه و به مرحله اجرا درمی‌آید. سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری معاونت و وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی، آیین‌نامه اجرایی این ماده را تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رساند.

ب - به منظور جلوگیری از شکار بی‌رویه و نابودی تنوع زیستی، دولت مکلف است با همکاری مراجع ذی‌ربط در تهیه ای مسلح جهت وری اسلام‌ی ایران تربیتی اتخاذ نماید تا ضمن محدود کردن پرواز حمل اسلحه شکاری و بازنگری در ضوابط صدور پروانه‌های مذکور، تعداد

سلاح‌های شکاری را متناسب با جمعیت قابل برداشت از حیطت وحش به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست برساند و نسبت به جمع آوری سلاح‌های غیرمجاز تا پانچ برنامه اقدام نماید.

ماده ۱۹۲- به منظور کاهش عوامل آلوده کننده و مخرب محیط زیست کلیه واحدهای بزرگ تولیدی، صنعتی، عمرانی، خدماتی و زینتی موظفند:

الف - طرح‌ها و پروژه‌های بزرگ تولیدی، خدماتی و عمرانی خود را پیش از اجرا و در مرحله انجام مطالعات امکان‌سنجی و مکان‌یابی براساس ضوابط مصوب شورای عالی حفاظت محیط زیست مورد ارزیابی اثرات زیست محیطی قرار دهند. رعایت نفع ارزیابی‌ها توسط مجری طرح‌ها و پروژه‌ها الزامی است.

ب - نسبت به نمود برداری و اندازه‌گیری آلودگی و تخریب زیست محیطی خود اقدام و نفع‌ها را در چه ارجوب خوداظهاری به سازمان حفاظت محیط زیست ارائه نمایند. واحدهایی که قابلیت و ضرورت نصب و راه‌اندازی سامان (سریشتم) پایش لحظه‌ای و مداوم را دارند باید تا پایان سال سوم برنامه، نسبت به نصب و راه‌اندازی سامان (سریشتم)‌های مذکور اقدام نمایند. متخلفین مشمول ماده (۳۰) قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۳/۲/۱۳۷۴ می‌شوند.

ج - مشخصات فری خود را به نحوی ارتقاء دهند که با ضوابط و استانداردهای محیط زیست و کاهش آلودگی و تخریب منابع پایه بالاص منابع طبیعی و آب تطبیق یابد.

تبصره ۱- دولت مکلف است ارزش اقتصادی منابع زیست محیطی و جداول و حساب‌های مربوطه را در حساب‌های ملی محاسبه و ملحوظ نماید. تبصره ۲- معاونت مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاه‌های مرتبط به منظور برآورد ارزش‌های اقتصادی منابع طبیعی و زیست محیطی و هزینه‌های ناشی از آلودگی و تخریب محیط زیست در فرآیند توسعه و محاسبه آن در حساب‌های ملی، نسبت به تنظیم دستورالعمل‌های محاسبه ارزش‌ها و هزینه‌های موارد دارای اولویت از قبیل: جنگل، آب، خاک، انرژی، تنوع زیستی و آلودگی‌های زیست محیطی در نقاط حساس اقدام و در مراجع ذی‌ربط به تصویب برساند. ارزش‌ها و هزینه‌ها این که دستورالعمل آرا به تصویب رسیده، در امکان‌سنجی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در نظرگرفتن خواهد شد.

ماده ۱۹۳-

الف - شهرداری شهرهای بالای دویست هزار نفر جمعیت و شهرهای ساحلی و شهرهای حاشیه تالاب‌های داخلی در راستای مدیریت پسماند شهری موظفند تا پانچ سال چهارم برنامه، پسماندهای خود را با روش‌های نوین و فناوری‌های جدید با اولویت روش‌های آلی (ارگاریک) از قبیل کوم‌پوسال (ورمی‌کمپوست) بازگفت نمایند. از سال پانچم برنامه، هرگونه دفن پسماندها در این گونه شهرها مطلقاً ممنوع است.

ب - سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است تجهیزات لازم را برای کاهش آلودگی‌ها تا حد استاندارد‌های چه آری با اولویت شناسایی کانون‌های انتشار ریزگردها و مهار آن، کنترل و کاهش میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای را فراهم آورد.

ج - از سال دوم برنامه، هرگونه بهره‌برداری صنعتی و معدنی جدید از تالاب‌های داخلی مطلقاً ممنوع است.

د - با توجه به شرایط ویژه تالاب‌های کشور از منظر اقتصادی، کشاورزی، زیست بومی، تنوع زیستی و گردشگری و وجود مراتع و اراضی زراعی مطلوب در اطراف آرا و وجود چالش‌های جدی در تخصیص منابع آب در این مناطق و به‌طور کلی، به‌یچ‌گی و شکنندگی زیست بوم طبیعی این مناطق، دولت مکلف است در سال اول برنامه، با ساماندهی مجدد سازمان‌های موجود در بخش‌های آب، کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری، نسبت به اعمال مدیریت یکپارچه با مشارکت بهره‌برداران در دشتهای اطراف این تالاب‌ها اقدام نماید.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک معاونت و سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، کشور، نفت، ریز و صنعت، معدن و تجارت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

توسعه روستایی

ماده ۱۹۴- دولت مکلف است به منظور بهبود وضعیت روستاها در زمینه سرپرستگذاری، برنامه‌ریزی، راه‌بری، نظارت و هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی، ارتقاء سطح درآمد و کیفیت زندگی روستاییان و کشاورزان و کاهش نابرابری‌های موجود بین جامعه روستایی، عشایری و جامعه شهری، حمایت لازم را از اقدامات زیر به عمل آورد:

الف - ارتقاء شاخص‌های توسعه روستایی و ارائه خدمات نوین و تهیه برنامه اولویت‌بندی خدمات روستایی با توجه به شرایط منطقه‌ای و محلی

ب - حمایت از گسترش کشاورزی صنعتی و صنایع روستایی با اولویت توسعه خوشه‌ها و زنجیره‌های صنعتی - کشاورزی کوچک و متوسط که بخش اعظم برآمده‌ها و عوامل تولید آن در جغرافیای روستایی وجود دارد و همچنین صنایع دستی و خدمات گردشگری و ایجاد و توسعه بازارهای محلی با اولویت مراکز دهستان‌های دارای قابلیت توسعه

ج - تعیین الگوی مدیریت در آبادی‌های فاقد شورای اسلامی

د - تدوین سیاست‌های تشویقی در جهت مهاجرت معکوس « از شهر به روستا » و تشویق نسبی جمعیت روستایی تا آخر سال اول برنامه

ه - بهسازی، نوسازی، بازسازی و احیاء سازی ساختار کالبدی محیط و مسکن روستایی مبتنی بر الگوی معماری اسلامی - ایرانی با مشارکت مردم، دولت و برآمده‌های عمومی

و - آموزش فری و حرفه‌ای مستمر روستاییان با هدف توانمندسازی برای ارایه و استفاده از خدمات نوین و مشارکت در فعالیتهای صنعتی و بهبود کیفیت تولیدات

ز - ساماندهی و استقرار فعالیتهای کارآفرینی و اشتغالزای کوچک و متوسط تولید و خدماتی در مناطق روستایی از طریق ارایه مشوق‌های مالی و اعتباری

ح - ساماندهی روستاهای در قالب مجموعه‌های روستایی به منظور خدمات‌رسانی بهتر و مؤثرتر

ط - احداث، ترمیم و نگهداری و احیاء سازی شبکه راه‌های روستایی

ی - ارتقاء شاخص‌های توسعه عشای از طریق اسکان و ساماندهی خانوارها

ک - حمایت مالی از طریق اعطاء تسهیلات، وجوه اداره شده، طرح سود و کارمزد جهت توسعه اشتغال خانوارهای روستایی و عشایری با اولویت روش‌های محلی و بومی و رهن تقویت مدیریت یکپارچه اراضی از طریق مشارکت با تشکلهای حقوقی به منظور جلوگیری از خردشدن اراضی و تجمیع مدیریت اراضی خرد کشاورزی

ل - اقدام قانونی در جهت ایجاد شرکت شرک‌های کشاورزی با اصلاح اساسنامه یکی از شرکت‌های مادر تخصصی موجود در چه ارچوب سیاست‌های کلیدی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی به منظور هدایت، راه‌بری و احداث و توسعه زیرساخت‌های مجتمع‌های کشاورزی، دامی و شیلاتی

م - سرمایه‌گذاری مشترک با بخش‌های غیردولتی تا سقف چه ل و چه ارم (۴۹٪) در چه ارچوب سیاست‌های کلیدی اصل چه ل و چه ارم (۴۴) قانون اساسی و از طریق شرکت مادر تخصصی « حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی » و شرکت مادر تخصصی « مدیریت منابع آب ایران »، در زمینه توسعه کشاورزی با فناوری نوین، اقتصادی و بهره‌ور و طرح‌های زیربنایی و نوپدید در بخش‌های کشاورزی و منابع آب و توسعه مناطق روستایی و جوان‌سازی بافت جمعیتی مناطق روستایی و عشایری

تبصره - دولت مکلف است سهام دولتی در بنگاه جدید را حداکثر ده سال پس از بهره‌برداری به بخش‌های غیردولتی واگذار نماید.

ن - توسعه و هدمندسازی پژوهش، آموزش، تولید و تبلیغات و همچنین توسعه تجارت الکترونیک فروش و ایجاد خاز فروش در بازارهای هدف و مورد نظر برای هویت بخشی، ارتقاء کیفیت تولید و روان‌سازی، سفارش‌پذیری، حمایت از ایجاد و توسعه و تجهیز کارگاه‌های متمرکز و غیرمتمرکز و اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی فروش دستباف روستایی و شهری سراسر کشور و رهن صنایع و خدمات جانبی فروش دستباف به منظور ارتقاء و بهبود بهره‌وری، تشویق و افزایش سهم صادراتی و بازاریابی‌های داخلی و خارجی

تبصره - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف به پیگیری حکم این بند در دولت است.

س - ترمیم و گسترش بهی روستایی و پوشش صددرصد (۱۰۰٪) آن از طریق تقویت صندوق بهی اجتماعی روستاییان و عشای

ع - بهی مکان‌های ورزشی برای جامع روستایی

ف - بهی طرح‌های هادی روستایی و تعیین محدوده روستاهای در سراسر کشور با بهی‌ها د کارشناسان فنی، زیر نظر بهیاد مسکن و تأیید بخشداری ه بخش و با اطلاع دهیاران و رؤسای شورای اسلامی روستاهای و تصویب آن در کمیته ای متشکل از بهی بهیاد مسکن انقلاب اسلامی استان به عنوان بهی، فرماندار شهرستان، بخشدار بخش، نماینده سازمان مسکن و شهرسازی استان، بهی بهیاد مسکن انقلاب اسلامی شهرستان، نماینده سازمان چه اد کشاورزی استان، نماینده معاون امور عمرانی استانداری و بهی شورای اسلامی روستا به عنوان ناظر تبصره - نماینده شهررداری شهری که روستا در حرم آن واقع است می‌تواند به عنوان کارشناس و ناظر در جلسه کمیته مذکور شرکت نماید.

آیین نامه اجرایی این ماده شامل تعیین مدی ارشد روستا، چگونگی و فرآیند اعمال حمایت های ذکر شده، نحوه مشارکت و تعاریف و چگونگی مدیعت مجموعه روستایی در سال اول برنامه با به شرح اد معاونت به تصویب هیأت وزیران می رسد.

فصل هفتم - دفاعی، سرلاری و امریعی

امور دفاعی

ماده ۱۹۵-

الف - وزارت دفاع و پشتیباری روه ای مسلح موظف است به منظور ارتقاء توانمندی های دفاعی، قدرت بازدارندگی و دفاع از حاکمیت، تمامیت ارضی، منافع و امریعی ملی و مقابل مؤثر با نقدیته ای خارجی اقدامات زی را انجام ده د:

۱- ارتقاء کمی و کیفی سامان پدافند هوایی کشور و ایجاد ه ماه نگی تحت نظر قرارگاه پدافند هوایی حضرت خاتم الانبلی (ص)

۲- تقویت حضور و ارتقاء زی ساخت ه ا به منظور گسترش حوزه و استقرار مؤثرتر در حوزه های آبی کشور و حفاظت از خطوط دریایی کشور با تأکیع بر آب های آزاد و تکمیلی سازمان ناوگان جنوب

۳- بهره گیری بهرین از فرصت خدمت وظیفه عمومی برای ارتقاء دانش، مهارت، ارتقاء منزلت اجتماع ی جامع ه ه د ف در خصوص مبان ی و ارزش های اسلام و انقلاب با تکیه ویژه بر دیگاه ها و سیره حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری، ارتقاء معنویت، انضباط اجتماع ی، تقویت تعاملات سازنده و مهارت های حرفه ای و افزایش ظرفیت به کارگیری تخصصی سربازان وظیفه و غری سازی شغلی و ارتقاء معیشت و منزلت اجتماعی آنان و رین استفاده بهرین از مشمولان در سازندگی کشور

۴- ایجاد زی ساخت ه ا و اتخاذ ساز و کاره ای لازم برای مشارکت هر چه گسترده تر دستگاه های دولتی و بخش غی دولتی در برنامه ای دفاعی در شرایط بحران و جنگ

تبصره - وزارت دفاع و پشتیباری روه ای مسلح با هم کاری ستاد کل روه ای مسلح حداکثر ظرف شش ماه اول برنامه موظف است سطح مطلوب و الزامات هر یک از اجزاء فوق را تدوین و به تصویب مراجع ذی ربط برساند.

ب - وزارت دفاع و پشتیباری روه ای مسلح در سقف اعتبارات امور دفاعی، موارد زی را در اولویت قرارده د:

۱- توسعه و تقویت ناوگان هوایی روه ای مسلح اعم از خریدی بازسازی، نوسازی و نگهداری تا سطح آمادگی مصوب و عملیاتی نمودن کلیه ه و ایجه ها و بالگردها و تسلیحات مرتبط و ایمن سازی پروازه ا.

۲- تکمیلی و به روزرسانی شبکه ارتباطی مستقل و امن روه ای مسلح

۳- ایجاد سامان فرماندهی، کنترل، اطلاعات و مراقبت بهرینف در ابعاد راه بردی، فضایی، هوایی، درکلی و زمینی به منظور ارتقاء هوش کلای و آمادگی برای شناسایی نقدیجات و مقابل سریع و مؤثر

۴ - توسعه کیفی و کمی افزایش قدرتی و پایجاری عملیعی یگان های موشکی

۵ - ارتقاء کمی و کیفی سامان رسیگی، خدمات رسانی و حمایت از کارکنان روه ای مسلح در مأموریت های دفاعی، امریعی، امور رزم ی و مراقبت از مرز و مناطق سخت

ماده ۱۹۶- دولت موظف است به منظور تقویت کمی و کیفی بسرچ مستضعفان و حضور بهرین روه ای مردمی در صحنه ای امریعی و دفاع از کشور، آرمان ه ا و مباری اندیشع انقلاب اسلامی و توسعه فره نگ امر به معروف و نهی از منکر اقدامات و تسهیلات لازم را در طول برنامه ه به شرح زی فراهم نما ی:

الف - پشتیباری لازم برای افزایش حداقل یک و ریم مکلهین نفر بسرچ ی فعال و ویژه تا پالین برنامه با تأکیع بر تربیت رروی انسان ی متع د و انقلابی

ب - حمایت از زی ساخت ه ا برای توسعه نواحی شهرستاری و رده ای مقاومت بسرچ، متناسب با توسعه و تغییرات تسهیلات کشوری

ج - پشتیباری از رده ای مقاومت بسرچ و بسرچ اسانجی دانشجو و طلب در دستگاه های اجرایی به ویژه در فعالیت های پژوه شری و علمی

د - کمک به تعمیق ارزش های انقلاب اسلامی و توسعه فره نگ و تفکر بسرچ ی از طریق تشکیلی ه سقه ای تربیعی، غری سازی اوقات فراغت، توسعه فره نگ ارزشی و استفاده از نخبگان بسرچ ی برای مشاوره و تولیعی فکر، توسعه فره نگ عفاف و حجاب، آشنایی با مباری اندیشع حضرت

امام (ره) با اجرای طرح های دانشجویی، دانش آموزی، اقشار و رده ای مقاومت بسرچ

ه - - پیشگیری و کمک به مقابله با جنگ نرم در حوزه‌های مختلف با اولویت حضور فزاینده در فضای مجازی و رانگنه‌ای (سایبری) با رویکرد بومی

و - امکان استفاده از خدمت کارکنان بسیجی فعال و ویژه شاغل برای شرکت در آموزش‌ها و اردوها و سایر برنامه‌ها حداکثر به مدت پانزده روز در سال به جای خدمت اداری بدون دریافت حق مأموریت

ز - پیش‌بینی یک درصد (۱٪) از سرجمع اعتبارات تملک دارایی استاری در بودجه سنواتی به منظور حمایت از احداث و توسعه پایگاه‌ها و حوزه‌های مقاومت بسیج

ح - فراهم نمودن پیشگیری‌های لازم برای جذب و به‌کارگیری سربازان نوجوان از بسیج دهه‌های ظهوری با رویکرد فرهنگی، اجتماعی و علمی

ط - پیشگیری از رده‌های مقاومت بسیج جامعه زنان به‌ویژه در فعالیتهای مربوط به توسعه فرهنگی عفاف و حجاب و تحکیم برپای خانواده تبصره ۱- به سازمان بسیج مستضعفین اجازه داده می‌شود از محل اعتبار مصوب خود حمایت لازم را برای تأمین پوشش جمع‌های و جبران خسارت‌های ناشی از به‌کارگیری بسیج‌کنان فاقد پوشش جمع‌های در مأموریت‌های مختلف به‌ویژه دفاعی، امریه‌ی و کاروان‌های راهیان نور به‌عمل آورد.

تبصره ۲- به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود متناسب با میزان آمادگی سازمان بسیج سازندگی، اجرای بخشی از فعالیت‌های آموزشی، بهداشتی، فرهنگی و غری‌سازی اوقات فراغت و پروژه‌های عمراری خود از قلمرو احداث و تعمیر مساجد، مدارس و خانه‌های بهداشت روستایی، نظایر زنجاری، جنگل‌کاری، آبرسانی به روستاها و همچنین در مناطق محروم، روستایی و مرزی را به آن سازمان واگذار نماید تا با استفاده از ریزه‌های داوطلب بسیجی و مردمی و جوانان و متخصصان به نحو سازمان‌یافته، اجرا نمایند.

ماده ۱۹۷- به دولت اجازه داده می‌شود به منظور توسعه علمی و فناوری ریزه‌های مسلح، اقدامات زیری را به‌عمل آورد:

الف - پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز برای حمایت از کسب دانش و فناوری‌های نو و توسعه مرزهای دانش و تولید محصولات بدیع دفاعی با اختصاص حداقل ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تجهیز و توسعه دفاعی، به‌طریقی که در طول سال‌های برنامه در محورهای زیر به سمت خوداتکایی حرکت نماید:

- ۱- تولید مواد حلی و کلیدی مورد نیاز صنایع دفاعی
- ۲- توسعه فناوری‌های نوین به‌ویژه در حوزه‌های نوبری و اجزاء دقیق، ریزالکترونیک (میکروالکترونیک)، لیزر، اپتیک، نانو، زیستی، اطلاعات و ارتباطات، مواد شناختی و نرم، حساسه‌ها، ریزمکانیک‌ها (میکرومکانیک‌ها) و ساخت و پرتاب ماهواره امن و پایدار
- ب - افزایش صادرات محصولات، خدمات فری و مه‌ندسی دفاعی به میزان حداقل پنجاه درصد (۵۰٪)
- ج - حمایت مالی و پیشگیری از فعالیت‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی مرتبط با امور دفاعی در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی
- د - حمایت مالی در جهت بهره‌گیری صنعت کشور از ظرفیتهای خالی صنایع دفاعی و همچنین حمایت مالی برای بهره‌گیری از ظرفیتهای صنایع کشور جهت رفع ریزه‌های دفاعی مشروط به عدم ورود لطمه به ریزه‌های داخلی و صادرات کشور
- ه - - دولت مکلف است در لایحه بودجه سنواتی نسبت به افزایش دو درصد (۲٪) سالانه سهم اعتبارات دفاعی در طول برنامه اقدام و پیش‌بینی لازم را به‌عمل آورد.

پنجاه درصد (۵۰٪) از افزایش مذکور برای حفظ توان تولید خطوط صنایع دفاعی و همچنین تولید مواد حیاتی و قطعات کلیدی و توسعه فناوری‌های نوظهور منظور می‌گردد.

ماده ۱۹۸- به منظور کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌ها، ارتقاء پایبندی ملی، حفاظت از مردم و منابع ملی کشور و تضمین تداوم خدمات به آنان در راستای تکمیل پروژه دفاع غیرنظامی، اقدامات زیری انجام می‌شود:

- الف - تدوین استانداردهای فری مورد نیاز پدافند غیرعامل طی سال اول برنامه
- ب - ایجاد سامانه پایش، هشدار و خنثی‌سازی در خصوص نقدیحات نوین در مراکز حیاتی، حساس و مهم
- ج - احیای و حفاظت از مراکز حیاتی، حساس و مهم کشور برای تداوم فعالیت امن و پایدار آنان

تبصره - پدافند غیرعامل فقط در حوزه نقدیحات دفاعی و امریه‌ی است. دستورالعمل‌ها ماه‌نگی حوزه‌های پدافند غیرعامل و سازمان مدی‌حیت بحران کشور با بخش‌های مشترک دی‌خارج کمیته دائمی پدافند غیرعامل و سازمان مدی‌حیت بحران به تصویب هیأت وزیران تأیید ستاد کل ریزه‌های مسلح می‌رسد.

ماده ۱۹۹- پروژه‌های موضوع پدافند غی‌عامل با پیشنهاد دبیر کمیته دائمی و تصویب رکن کمیته دائمی به اجراء درخواهد آمد. موافقتنامه این گونه پروژه‌ها یعنی کمیته دائمی پدافند غی‌عامل و معاونت مبادع خواهد شد.

ماده ۲۰۰- در زمان صلح با تأیید ستاد کل ریه‌های مسلح، قسمتی از رکن دولت، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به ریه‌های انسانی با استفاده از خدمت مشمولان وظیفه مشروط به عدم ورود آسب به آمادگی رزمی کشور و پس از گذراندن دوره آموزش نظامی تأمین می‌گردد. ریه‌های دولت، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از طریق وزارت دفاع و پشتیبانی ریه‌های مسلح به ستاد کل اعلام می‌شود. ریه‌های مربوط به دوره آموزش نظامی برعهده وزارت دفاع و پشتیبانی ریه‌های مسلح است و حقوق و مزایای حقیقی استحقاقی در دوره خدمت از محل اعتبارات دستگاه مربوطه تأمین می‌گردد. میزان درگیری این قلی افراد نباید در مجموع از حد مقرر در قوانین ریه‌های مسلح تجاوز نماید.

حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از ریه‌های انسانی فوق که فارغ التحصیل دانشگاه هستند، باید در مناطق توسعه یافته یا کمتر توسعه یافته کشور خدمت کنند.

ماده ۲۰۱- دولت موظف است به منظور تقویت بریه دفاعی کشور و ارتقاء توان بازدارندگی ریه‌های مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امری کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستم‌های دفاعی، اقدام‌های ذلی را در صورت تصویب فرماندهی کل ریه‌های مسلح به عمل آورد:

الف - تقویت مؤلفه‌های بریه دفاعی با تأکید بر مدرن‌سازی و هوشمندسازی تجهیزات، ارتقاء منابع انسانی و سامانه‌های (سیستم‌های) فرماندهی (C۴I)

ب - ارتقاء فناوری‌های نوین و هوشمند و سامانه‌های (سیستم‌های) اطلاعاتی در به کارگیری سامانه‌های دفاعی به ویژه سامانه‌های الکترونیکی، هوافضا، دریایی و پدافند هوایی

ج - بهینه‌سازی و بهبود ساختارهای چابک و پاسخگو در دفاع ملی

د - ارتقاء حضور و سهم ریه‌های مردمی در استقرار امری و دفاع از کشور و به کارگیری متقابل و بهینه از امکانات و توان منابع انسانی

ه - نوسازی و بازسازی و بهبود صنایع دفاعی با نگرش به سامان و فرآیندهای صنعتی نوین

و - ارتقاء ابتکار عمل و توان مقابله مؤثر در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، منابع حیاتی و انقلاب اسلامی ایران

ز - ارتقاء و افزایش سطح دانش و مهارت ریه‌های مسلح، به صورت کمی و کیفی

ح - ارتقاء سطح آموزش، تحقیقات، فناوری در بخش دفع و گسترش همکاری‌ها با مراکز علمی دانشگاهی داخلی و خارجی

ط - حضور و استقرار متناسب با تهدیدات در حوزه‌های آسی کشور (خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر)

ی - ارتقاء منزلت اجتماعی و معیشت کارکنان ریه‌های مسلح

ک - رعایت اصول پدافند غی‌عامل در طراحی و اجرای طرح‌های حساس و مهم و طی در دست مطالعه و رهن تأسیسات زیربنایی و ساختمان‌های حساس و شرکتی‌های اصلی و حلی کشور و آموزش عمومی مردم توسط دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۱۷۹) این قانون، به منظور پیشگیری و کاهش مخاطرات ناشی از سوانح غی‌طبیعی

آیین‌نامه‌های اجرایی این ماده ظرف مدت دو ماه از تصویب این قانون، توسط معاونت و وزارت دفاع و پشتیبانی ریه‌های مسلح و ستاد کل ریه‌های مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و در صورت تأیید فرماندهی کل ریه‌های مسلح به مرحله اجراء گذاشته می‌شود.

ماده ۲۰۲- وزارت دفاع و پشتیبانی ریه‌های مسلح مکلف است براساس نظر ستاد کل ریه‌های مسلح نسبت به تهیه طرح جامع نحوه استقرار ریه‌های مسلح در سطح کشور متناسب با اندازه و نوع تهدیدات و شرایط زیست محیطی، به منظور رعایت پراکندگی در استقرار تأسیسات حساس و حلی و صنایع دفاعی و همچنین انتقال پادگان‌های مراکز نظامی و کارخانه‌های بزرگ صنعتی دفاعی از شهرهای بزرگ به ویژه تهران اقدام و به تصویب فرماندهی کل ریه‌های مسلح برساند.

دولت مکلف است نسبت به تأمین و واگذاری تسهیلات اعتباری، بانکی، زمین، تخمین کاربری و ایجاد حرم جهت تأسیسات مورد ریه‌های اقدامات لازم را به عمل آورد. اعتبارات درگیری از منابع بانکی از محل فروش اماکن منتقل شده بازپرداخت می‌شود.

سرکاری، امری

ماده ۲۰۳- در راستای تأمین امریت پایتخت مناطق مرزی و کنترل مؤثر مرزها، وزارت کشور موظف است با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، دادگستری، اطلاعات و رهوی انتظامی و سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذی‌ربط طرح جامع امریت پایتخت مناطق مرزی را تا پانچ سال اول برنامه نهییه و با تصویب شورای عالی امریت ملی برساند به‌گونه‌ای که تا پانچ برنامه طرح‌های مصوب کنترل و انسداد مرزها به صورت کامل اجراء گردد.

تبصره - طرح جامع شامل کنترل، مدییت، حریخ امریت، اقدام‌های عمرانی، انسدادی، اطلاعاتی، علم‌ی، تجهیزات، فره‌نگی و اجتماع‌ی، اقتصادی و تقویت مرزباری، به کارگیی بسریخ و رهوی مردمی است. هرگونه اقدام در مرزها و مناطق مرزی براساس برنامه و شاخص‌های مریخ در این طرح صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۰۴- در راستای ارتقاء و تقویت اقتصاد و معیشت مرزنشینان با رعایت ملاحظات و تأمین امریت پایتخت مناطق مرزی، دولت حمایت‌مالی و حقوقی لازم را از استقرار صنایع و شکل‌گیی تعاوری‌های مرزنشینان و حق بهره‌برداری از زمین‌های مستعد کشاورزی و استفاد ه حداکثری از منابع طبیعی و گردشگری در مناطق مرزی به عمل می‌آورد.

تبصره - به منظور هدایت و ارایخ زی‌ساخت‌های مناسب توسعه صنعتی مناطق مرزی، افزایش مرادوات اقتصادی - اجتماعی با کشوره‌ای ه مسایه و رهی گسترش بازار تولیخات مناطق مرزی، اولویت استقرار صنایع در مناطق مزبور، با شرک‌های صنعتی مرزی و واقع در مرزها خواهد بود.

ماده ۲۰۵- وزارت اطلاعات موظف است با هدف دفاع از حاکمیت و منافع ملی و تقویت تعامل با جامع‌ه اطلاعاتی و پیشگیی و مقابله با تهدیخات و نقاجم اطلاعاتی و امریتی داخلی و خارجی به ویژه اسنکبار جه‌اری اقدامات زی را انجام ده‌د:

الف - ارتقاء کمی و کیفی زی‌ساخت‌های اطلاعاتی با هدف تحکیم و تقویت امریت پایتخت و فراگی

ب - پیشگیی و مقابله با فساد و اختلال در امریت اقتصادی، جرائم سازمان‌لغفه ضدامریتی، اقدامات تروریستی و تهدیخات نرم امریتی در مقام ضابط دادگستری

ج - ایجاد و گسترش زی‌ساخت‌ها و ساز و کاره‌ای لازم برای مشارکت هرچه بیشتر مردم در راستای تقویت و تحکیم امریت پایتخت کشور

این‌نامه این ماده حداکثر تا پانچ سال اول برنامه توسط وزارت اطلاعات و با همکاری معاونت نهییه و با تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۰۶- وزارت اطلاعات موظف است در محدوده قوازی موضوع کشور و در چه‌ارچوب اختیارات قانونی خود با هماه‌نگی دستگا‌های ذی‌ربط در خصوص مورد ذلی اقدام قانونی به عمل آورد:

الف - نهییه طرح بانک جامع اطلاعاتی کشور

تبصره - کلیه دستگا‌ها و براه‌هایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌نمایند موظفند نسبت به در اختیار قراردادن بانک‌های رقوم‌ی (دیج‌ئیالی) خود با استثناء موارد طبقه‌بندی‌شده، حریخ خصوصی و مرادی که در قوازی افشاء اطلاعات ممنوع شده است، اقدام نمایند.

ب - نهییه طرح نظام ملی تعیین صلاحیت امریتی مشاغل دولتی، عمومی و خصوصی و طرح نظام ساماندهی حفاظت از اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی‌شده به‌منظور جلوگیری از نفوذ و دستسری عوامل بیگانه و دشمنان نظام با اطلاعات و اسناد طبقه‌بندی‌شده

ج - تشکلی کمیسیون ویژه‌ای مرکب از دستگا‌های اصلی ذی‌ربط برای نهییه و اجرای طرح جامع مبارزه با تروریسم زیستی (بیوتروریسم) و تعیین وظایف هر یک از دستگا‌ها به منظور مبارزه ه‌ماه‌نگ با تروریسم زیستی (بیوتروریسم) به صورت یک اصل براهی شده در کشور تا پانچ برنامه

تبصره - کمیسیون مذکور موارد کلیمند قانون در زمینه بیوتروریسم را با مجلس شورای اسلامی ارایخ می‌کند.

ماده ۲۰۷- دولت مجاز است:

الف - به بیخبراد ستاد مبارزه با مواد مخدر براساس سلیسته‌ای کلی مبارزه با مواد مخدر با مشارکت براه‌ای ذی‌ربط، لایخ ه جامع مبارزه ه‌مه‌جانبی با مواد مخدر، روانگردان‌ها و پیش‌سازها را نهییه و جهت تصویب با مجلس شورای اسلامی ارایخ نماید.

ب - با مشارکت دستگا‌ه‌ای ذی‌ربط و اتاق‌های بازرگاری، صنایع و معادن و تعاون نسبت به نهییه لایخ ه جامع مبارزه با قاچاق کالا و ارز اقدام نموده و جهت بررسی و تصویب با مجلس شورای اسلامی ارایخ نماید.

ماده ۲۰۸- به منظور مدرن‌سازی و توسعه حرفه‌گرایی و کارآمدسازی و تقویت رهوی انتظامی جه‌وری اسلامی ایران با توافق دولت و ستاد کل رهوی‌ای مسلح اقدامات زی در طول برنامه به مورد اجرا گذاشت می‌شود:

الف - فراهم آوردن ساز و کار و امکانات لازم برای بهره‌مندی رهروی انتظامی از فناوری‌های نوین و تجهیزات پیشرفته در جهت «فن‌آور پایه‌سازی پلیس»

ب - تقویت حرفه‌گرایی با توسعه آموزش‌های تخصصی

ماده ۲۰۹ - به منظور تحکیم و ارتقاء امریت اجتماعی، اخلاقی و پیشگویی و مقابله با هرگونه ناهنجاری فرهنگی و اجتماعی و اخلاق در امریت عمومی؛

الف - دولت موظف است ساز و کارهای اجرایی لازم را با تأکید بر موارد زیر فراهم و اجرایی نماید:

۱- مبارزه با جریانات، گروه‌ها و باند‌های سازمان‌گرفته مروج انحرافات اخلاقی، خرافه‌پرستی، ابتذال و پوچ‌گرایی

۲- ارتقاء احساس امریت و سالم‌سازی فضای عمومی جامعه

۳- بهره‌گیری و هماهنگ‌سازی اقدامات فرهنگی، آموزشی، تربیتی، تبلیغی و رسانه‌ای برای مقابله با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی

ب - کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند اقدامات لازم را برای اجرای طرح جامع فرهنگی عفاف و حجاب معمول داشته و نسبت به متناسب‌سازی محیط خدمتی با اقتضات جامعه اسلامی اقدام نمایند.

وزارت فرهنگی و ارشاد اسلامی موظف است بر اجرای صحیح طرح، نظارت داشته باشد.

سرگت خارجی

ماده ۲۱۰ - وزارت امور خارجه موظف است با بهره‌گیری از نظرات کارشناسان کلیه سازمان‌ها و نهادهای مسئول و به منظور اعتلاء شأن، موقعیت، اقتدار و نقش جبهه‌وری اسلامی ایران و استفاده از فرصت‌های اقتصادی در منطقه و نظام بین‌الملل و بسط گفتمان عدالت‌خواهی در روابط بین‌الملل، سرگت‌های مناسب را برای اجرایی نمودن احکام ذیل به مراجع ذی‌ربط ارائه دهد:

الف - تلاش برای حضور فعال، مؤثر و ایجاب‌بخش در مناسبات دو جانبه و سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی از طریق:

۱- تدوین نظام جامع تقویت حضور ایران در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی با دستور کار مشخص برای اقدام در مورد هر یک از آنها حداکثر در سال اول پس از زمان اجرایی شدن برنامه

۲- ارزیابی کارآمدی و اثربخشی مأموران شاغل در داخل و خارج از کشور و به کارگیری آنان با اولویت تخصص و کارآمدی در سازمان‌ها و سفارتخانه‌های دارای اهمیت راه‌بردی

۳- تدوین فرآیند پیش‌بینی‌های ایران برای اصلاح ساختار سازمان ملل متحد در راستای منافع ملی جبهه‌وری اسلامی ایران حداکثر در سال اول برنامه و تلاش برای تحقق آن

۴- پیگیری حمایت از حقوق مسلمانان و مستضعفان جهان به ویژه ملت مظلوم فلسطینی در سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی

۵- اتخاذ دیپلماسی فعال جهت توقف روند صدور قطعنامه‌های حقوق بشری علیه جبهه‌وری اسلامی ایران

ج - همکاری با کشورهای منطقه و اسلامی و رهن استفاده از سای ظرفیت‌های اقتصادی، حقوقی، سرگت‌وری، فرهنگی، رسانه‌ای و بین‌المللی برای کاهش حضور نظامی بیگانگان در منطقه

د - تقویت روابط حسنه با همسایگان، اعتمادسازی، تنش‌زدایی و همگرایی با کشورهای منطقه و اسلامی به ویژه حوزه تمدن ایران اسلامی

ه - تقویت دیپلماسی اقتصادی از طریق حمایت جدی از فعالیت‌های اقتصادی به ویژه بخش غیردولتی و ایجاد زمینه‌های لازم برای رابطه و حضور بخش مذکور در دیگر کشورهای منطقه و منطقه جبهه غربی آسیا به ویژه کشورهای همسایه و اسلامی

و - توسعه و تعمیق دیپلماسی عدالت‌خواهانه در جهان

ز - ارتقاء مدیریت ایران در حوزه اقتصادی در منطقه به ویژه در حوزه توزیع و عبور (ترانزیت) انرژی و تلاش برای قرار گرفتن در مسیرهای انتقال انرژی در منطقه

ح - استفاده از ظرفیت‌های ایران برای مؤثر خارج از کشور به ویژه در امر سرمایه‌گذاری در جهت تأمین منافع ملی

تبصره - وزارت امور خارجه موظف است سالانه گزارشی از میزان اجرای احکام این ماده به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

فصل هشتم - حقوق قضایی

ماده ۲۱۱-

الف - قوه قضائیه مکلف است به منظور کاهش عناوین مجرمات و دعاوی، ایجاد پلیس قضائیه، استانداردسازی ضمانت اجرای کیفری و جایگزینی ضمانت اجرای اجراءهای غیرکیفری مؤثر و روزآمد از قبلی انتظامی، انضباطی، مدرسی، اداری و ترمیمی حداکثر تا پانجمین سال اول برنامه لوائح قضائیه مورد نظر را تهیه نماید تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

ب - در اجرای بند (۱۲) سرلیستهای کلی نظام در امور قضائیه رکنهای قوه قضائیه در زمینههای مالی، تشکیلاتی و استخدامی با توجه به اصول (۱۵۶)، (۱۵۷) و (۱۵۸) قانون اساسی در طول برنامه به نحوی تأمین گردد که سالانه ده درصد (۱۰٪) از پستهای بلا تصدی مصوب موجود در پانجمین سال ۱۳۸۸ تکمیل گردد.

تبصره - سقف جذب قضات سالانه تا ۸۰۰ نفر است.

ج - در اجرای بندهای (۱)، (۶)، (۸)، (۱۱) و (۱۲) سرلیستهای کلی نظام در امور قضائیه، قوه قضائیه موظف است اقدامات زیر در جهت تسریع در رسیدگی به پروندهها را انجام دهد:

۱- تقویت و سازماندهی نهادهای نظارتی از جمله دیوان عالی کشور بر عملکرد محاکم و کارکنان قضائیه و اداری جهت افزایش دقت در انجام امور محول

۲- تدوین طرح تخصصی کردن ضابطان قضائیه در جهت توانمندسازی و آموزش تخصصی آنان، تا پانجمین سال اول برنامه تبصره - کلیه دستگاههایی که به نحوی ضابط قوه قضائیه میباشند مکلفند با درخواست قوه قضائیه نسبت به اجرای آموزشهای تخصصی مربوطه زیر نظر قوه قضائیه اقدام نمایند.

د - به منظور گسترش فرهنگ حقوقی و قضائیه، اصلاح رفتار حقوقی و قضائیه مردم، یادگیریهای فرهنگی قانونمداری و رهز در راستای پیشگیری از وقوع جرائم و کاهش دعاوی حقوقی، اقدامات ذیل انجام میشود:

۱- آموزش همگامی طبق برنامه مصوب قوه قضائیه از طریق صدا و سیما
۲- آموزش همگامی حقوق شهروندی در خصوص امور مالیاتی، اداری، کار و تأمین اجتماعی، محیط زیست، بانکی، بیمه ای و مشابه آن توسط دستگاههای ذی ربط از طریق صدا و سیما

۳- بخشهایی مواد درسی لازم برای آموزشهای مذکور در دورههای راهنمایی تحصیلی و متوسطه تبصره - سازمان صدا و سیما همگامی جهت ویرایش سرلیستهای اسلامی ایران مکلف است در اجرای اجزاء (۱) و (۲) زمان مناسب را برای پخش برنامههایی که در این خصوص توسط قوه قضائیه، دستگاههای مربوطه علی آن سازمان تهیه میشود، اختصاص دهد.

۴- قوه قضائیه مکلف است تا سال دوم برنامه ترویجی اتخاذ نماید که ضمن حفظ حریص خصوصی اشخاص، آراء صادره از سوی محاکم به صورت بر خط (آنلاین)، در معرض تحلیلی و نقد صاحب نظران و متخصصان قرار گیرد.

۵- - به منظور تحقق بند (۳) سرلیستهای کلی قضائیه پنجساله ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، دستگاههای اجرایی از جمله رهروی انتظامی، سازمان بسیج مستضعفین، نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی نظیر جمعیت هلال احمر و شهرداریها، مکلفند در چه ارچوب وظایف خود همکاری لازم را با قوه قضائیه در اجرای برنامههای پیشگیری از وقوع جرم، معمول دارند.

و - در اجرای بند (۹) سرلیستهای کلی قضائیه پنجساله ابلاغی مقام معظم رهبری، قوه قضائیه مکلف است:

۱- نسبت به تشکیلی شعب تخصصی دادرسی و دادگاههای کیفری و حقوقی اقدام کند.
۲- با همکاری دولت نسبت به تهیه لایحه نهاد مستقل داوری داخلی و بین المللی تا پانجمین سال سوم برنامه اقدام کند تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

ز - به منظور تسهیل در رسیدگی به پروندهها و ارتقاء کیفیت رسیدگی به پروندهها قوه قضائیه مکلف به انجام موارد زیر است:

۱- با همکاری سازمان پزشکی قانونی، دادستانی کل کشور و رهروی انتظامی جهت ویرایش سرلیستهای اسلامی ایران، اقدامات لازم را جهت تقویت و انسجام گروههای بررسی صحت جرم و تهیه شناسنامه هویتی ژنتیکی افراد با بهره گیری از رهروهای متخصص و روشها و تجهیزات روزآمد به عمل آورد.

۲- از محل منابع و امکانات موجود نسبت به ایجاد دفاتر نمایندگی استاری دیوان عدالت اداری در محل دادگستری استانها اقدام کند.

ح - به منظور افزایش سرعت و کارایی در ارائه خدمات حقوقی و قضایی، قوه قضاییه مکلف است اقدامات زیر را برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات انجام دهد:

۱- سامانه‌ای عملیاتی و توسعه سطح استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌ویژه سامانه مدیریت پرونده‌ای قضایی، راه‌اندازی مرکز ملی داده‌ای قوه قضاییه، اجراء و تکمیل سامانه مدیریت اطلاعات، عرضه خدمات حقوقی الکترونیک به مردم، استفاده از فناوری اطلاعات در برقراری ارتباط بین مراجع قضایی و سایه‌یاده‌ای تابعه مرتبط از قبیل سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان زندان‌ها، سازمان پزشکی قانونی راه‌اندازی، گسترش و ارتقاء یابد.

۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است به منظور ارتقاء ضریب مدیریت در اسناد مالکیت، کاهش پرونده‌ای مرتبط با اسناد در محاکم قضایی، رقوم نمودن اقلام اطلاعاتی سند و اجرائی نمودن ثبت نویی با استفاده از فناوری اطلاعات، نسبت به تعویض اسناد مالکیت اقدام کند. تبصره - وزارتخانه‌های جهادکشورزی و راه و شرورسازی و سازمان اوقاف و امور خیریه، مکلفند در طول برنامه پنجم، ضمن شناسایی و ارایی مستندات کلیه اراضی ملکی و تحت توییت خویش، با سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای تهیه نقشه املاک مذکور براساس استاندارد حدنگاری (کاداستر) همکاری نمایند.

۳- به قوه قضاییه اجازه داده می‌شود براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزی دادگستری با همکاری دادستاری کل کشور و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تأیید رییس قوه قضاییه می‌رسد، اسناد و اوراق پرونده‌ای قضایی که نگه‌داری سوابق آن ضروری می‌باشد را با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی روز، به اسناد الکترونیکی تبدیلی و سپس نسبت به امحاء آنها اقدام نماید مشروط بر آن که حداقل سه سال از مدت بائگاری قطعی آنها گذشته باشد. اطلاعات و اسناد تبدیلی در کلیه مراجع قضایی و اداری سندیت داشته و قابل استناد خواهد بود.

اصل پرونده‌ای هم و ملی که جنب سندیت تاریخی دارد، توسط سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران حفظ و نگه‌داری خواهد شد.

۴- سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی موظف است نسبت به ایجاد سامانه‌ای الکترونیکی برای اجراء محکومیت‌های حبس و قراره‌ای تأمینی، اقدام نماید.

ط - در راستای توسعه دسترسی جامع به عدالت قضایی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان قوه قضاییه مکلف به انجام موارد زیر است:

۱- نوسازی و توسعه فضا‌های فنی‌کی قوه قضاییه و سازمان‌های تابعه از جمله ساختمان‌های ستادی، دادسراها، دادگستری، زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها، کانون‌های اصلاح و تربیت در مناطق مورد رن، واحده‌ای تبعی، واحده‌ای پزشکی قانونی، ادارات سازمان بازرسی کل کشور و سازمان قضایی رهرو‌ای مسلح، با رعایت استاندارده‌ای لازم در سقف اعتبارات مصوب

۲- تسهیل در احقاق حق افراد رن‌مند مورد تأیید دستگاه‌های حمایتی در پرونده‌ای قضایی و تهیه ساز و کار مناسب برای استفاده این افراد در موارد ضروری از وکلا و کارشناسان رسمی دادگستری از طریق کانون‌های مربوطه، علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های وکالت تسخیری، در سقف اعتبارات مصوب و با استفاده از سازمان‌های مردم‌نهاد

۳- ارتقاء کیفیت و افزایش دقت، سرعت و همچنین رضایتمندی مردم از روند پرونده‌ای اجرائی از طریق افزایش دواي اجرائی اسناد در مراکز استاری

ی - قوه قضاییه موظف است لایحه جامع اداری و استخدامی خود را تهیه نماید تا از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

ک - قوه قضاییه مکلف است سامانه الکترونیکی کاهش زمان دادرسی در کلیه مراجع قضایی را طراحی نماید به نحوی که در این سامانه حداقل:

۱- علت تجدید وقت رسیدگی برای اصحاب دعوا معلوم و قابل دسترسی باشد.

۲- وقت رسیدگی به پرونده‌ها با در نظر داشتن اوقات فوری خارج از نوبت به‌طور خودکار تعیین شود.

۳- مدت زمان رسیدگی به پرونده در محاکم کفیری حداکثر سه ماه و پرونده‌ای حقوقی حداکثر پنج ماه بیشتر نباشد.

تبصره - در صورتی که موضوع دعوا به نحوی باشد که برای تکمیل پرونده و صدور رأی به زمان بیشتری رن باشد، این امر با ذکر دلایل به مقام بالاتر اعلام می‌شود به‌گونه‌ای که برای اصحاب دعوا رن قابل دسترسی باشد.

۴- رؤسای حوزه‌ها موظف باشند با نظارت مستمر وقت رسیدگی به پرونده‌ای که معدّ تصم‌گیری بوده و بدون علت منتهی به تصم‌بع نگردیده‌اند را ضمن تذکر به قاضی و اعلام به مراجع ذیصلاح معین نمایند.

۵ - مراجع نظارتی به طور خودکار از پرونده‌هایی که برابر قانون منتهی به تصمیم‌گیری نگردیده‌اند اطلاع حاصل نمایند.

ل - دیوان عدالت اداری مکلف است از طریق تقویت کمیسیون‌های تخصصی و افزایش تعداد مشاوران و کارشناسان و برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی قضات ضمن افزایش تعامل با دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدنی به خدمات کشور و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و اشراف به موضوعات تخصصی مورد شکایت، افزایش دقت و سرعت رسیدگی به پرونده‌ها و کاهش زمان دادرسی را فراهم نماید.

م - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد و املاک و راه‌اندازی مرکز ملی داده‌ای ثبتی، نسبت به الکترونیکی کردن کلیه مراحل ثبت معاملات تا پایان سال دوم برنامه اقدام کند، به نحوی که امکان پاسخ آنی و الکترونیکی به استعلامات ثبتی و ثبت آری معاملات با به کارگیری امضاء الکترونیکی مطمئن فراهم شود.

ن - سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی مکلف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی، مؤسسات عمومی و مردم به اقدام به منظور بازاجتماعی شدن محکومان در طول برنامه اقدامات ذیل را به اجرا گذارد:

۱- با رویکرد ارتقاء بازدارندگی و جنبه اصلاحی مجازات حبس، اصلاح محیط زندان‌ها از طریق اقداماتی نظیر طبقه بندی زندان‌کن و بازداشت‌شدگان براساس سابقه و نوع جرائم ارتكابی، تفکیک مقیمان از محکومان در بازداشتگاه‌های موقت در شهرهای بالای بهشت ه زار نفر جمعیت

۲- آموزش زندان‌کن واجد شرایط با همکاری وزارت آموزش و پرورش

۳- رفع مشکل معیشتی خانواده‌های زندان‌کن به‌یضاعت با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذی‌ربط

۴- معرفی زندان‌کن رکنمند اشتغال به مراجع ذی‌ربط پس از آزادی

س - سازمان پزشکی قانونی مکلف است تحقیقات لازم برای بررسی عوامل منجر به مصدومیت و مرگ‌های غیطبیعی در موارد ارجاعی را انجام دهد و با توجه به نتایج به‌دست آمده، نسبت به برنامه‌ریزی و آموزش برای پیشگیری و کاهش جرائم، تخلفات و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آنها اقدام کند.

ع - قوه قضاییه مکلف است تجهیزات لازم به منظور ارتقاء سطح استفاده از ظرفیت‌های وزارت دادگستری را فراهم آورد.

ف - دولت در طول برنامه اعتبارات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در این ماده را در قالب بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌نماید.

ماده ۲۱۲- قوه قضاییه موظف است با رعایت سرلست‌های کلیدی نظام در امور قضایی لایحه جامع وکالت و مشاوره حقوقی را در طول سال اول برنامه بهیبه و از طریق دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

فصل نهم - بودجه و نظارت

ماده ۲۱۳- به منظور حسن اجرای قانون برنامه و ارزیابی میزان بهصرفت کشور در چه ارجوب سرلست‌های کلیدی برنامه، دستگاه‌های اجرایی مکلفند تا پایان شهریور ماه هر سال گزارشی از عملکرد هر یک از مواد ذی‌ربط سال قبل را به معاونت تسلیم نمایند.

معاونت موظف است گزارش عملکرد مذکور را همراه با نظرات خود و بررسی مواد برنامه و شاخص‌ها و متغیرهای مربوطه به ریختن جبهه‌ور ارایه نماید. ریختن جبهه‌ور مکلف است گزارش مذکور را همزمان با لایحه بودجه سالانه تا پانزدهم آذرماه هر سال به مجلس شورای اسلام ی ارایه و خلاصه آن را در جلسه علنی به اطلاع نمایندگان برساند.

ماده ۲۱۴- دولت موظف است به منظور افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با رعایت قانون نحوه اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدامات زیری را به اجرا درآورد:

الف - نظام فنی و اجرایی مصوب ۱۳۸۵ را با رویکردهای نهجه‌گرا و کنترل هر سه عامل هزینه، زمان و کیفیت در اجرای پروژه، تا سال سوم برنامه اصلاح و از سال چهارم به مورد اجرا گذارد.

ب - روش‌های اجرایی مناسب از قبلی « تأمین منابع مالی، ساخت، بهره‌برداری و واگذاری»، « تأمین منابع مالی، ساخت و بهره‌برداری»، « طرح و ساخت کلکت در دست»، « مشارکت بخش عمومی - خصوصی» و « ساخت، بهره‌برداری و مالکیت» را با پیش‌بینی تضمین‌های کافی به‌کارگیرد.

ج - از ابتدای سال دوم برنامه نظام مدیبت کیفیت و مه‌ندسری ارزش را در طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بزرگ و متوسط اجرا کند.

د - ساز و کار تأمین مالی طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای بزرگ و متوسط از طریق گشایش اعتبارات اسنادی ریالی و ارزی نزد بانک‌های داخلی و خارجی همراه با بخش‌های ابزارهای مالی تضمینی را به تدریج به گویای بچله کند که در پالین برنامه رابطه تأمین منابع مالی و اجرای طرح‌های فوق با نوسانات بودجه سالانه کاهش یابد.

ه - استانداردهای مالی حسابداری و حسابرسی طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و قیمت تمام‌شده را که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و توسط معاونت تأیید و ابلاغ می‌گردد از ابتدای سال دوم برنامه در طرح‌های بزرگ و متوسط بچله کند.

ماده ۲۱۵ - بخش‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در لایحه بودجه سنواتی با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر است:

الف - عنوانی، اهداف کمی و اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید با رعایت مواد (۲۲) و (۲۳) قانون برنامه ه و بودجه براساس گزارش توجیهی فنی (حجم کار، زمانبندی اجرا)، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی و رعایت پدافند غیرعامل از سوی مشاور و دستگاه اجرایی پس از تأیید معاونت برای یک بار و به قیمت ثابت سالی که طرح‌های مورد نظر برای اولین بار در لایحه بودجه سالانه منظور می‌گردد به تفکیک سال‌های برنامه و سال‌های بعد به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

تبصره - سازمان حفاظت محیط زیست موظف است استانداردهای زیست‌محیطی را در شش ماهه اول سال اول برنامه به معاونت جهت ابلاغ به دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های مهندسی مشاور به منظور رعایت مفاد آن در طراحی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود اعلام نماید. ب - مبادا موافقتنامه‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مشتمل بر اهداف طرح، شرح عملیات، اعتبارات مصوب، به‌شرف فنی‌یکی و مشخصات فنی مورد نیاز فقط یک بار در دوران برنامه انجام می‌پذیرد این موافقتنامه‌ها برای دوران برنامه معتبر و ملاک عمل خواهد بود. اطلاعات ضروری در خصوص موارد فوق در اصلاحیه موافقتنامه‌ها این درج می‌گردد.

تبصره - اعتبارات مورد نیاز طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای سال‌های باقی‌مانده اجرای طرح در برنامه با اعمال ضرایب تعدیل محتمل محاسبه و توسط معاونت منظور می‌شود.

ج - موافقتنامه‌هایی که برای انطباق میزان اعتبارات سالانه طرح‌ها با قوانین بودجه سنواتی مبادا می‌گردند جنبه اصلاحی داشته و نباید موجب افزایش اهداف و تعداد پروژه‌های طرح شوند. موارد استثناء که منجر به تغییر حجم عملیات ملی تعداد پروژه‌ها می‌شوند با بخش‌های دستگاه اجرایی ذی‌ربط و تأیید معاونت و تصویب هیأت وزیران با رعایت مفاد بند (الف) این ماده بلامانع است.

د - مبادا موافقتنامه‌های طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای محرمانه و بخش دفاع تابع دستورالعملی است که به بخش‌های وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و معاونت به تأیید هیأت وزیران می‌رسد.

ه - معاونت موظف است خلاصه‌ای از جمع‌بندی گزارش‌های توجیهی طرح‌هایی که از منابع عمومی تأمین مالی می‌شود، به استثناء طرح‌های دفاعی و امریه‌ها را یک سال پس از تصویب از طریق وبگاه معاونت در دسترس عموم کارشناسان و پژوهشگران قرار دهد.

و - تصویب طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید در هر فصل توسط معاونت، منوط به تأمین اعتبار کامل برای طرح‌های مزبور است به طوری که اعتبار سال اول اجرای طرح جدید از نسبت کل اعتبار مورد نیاز به مدت زمان اجرای طرح (برحسب سال) کمتر نگردد. اعتبارات طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در ابتدای برنامه با در نظر گرفتن پیش‌بینی نرخ تورم در دوران برنامه برآورد می‌گردد و اعتبارات بخش‌های اصلاح و ملی تغییر طرح برای هر فصل و دستگاه تا پالین سال آخر برنامه فقط در حد انحراف نرخ تورم واقعی از نرخ پیش‌بینی شده مجاز است.

ماده ۲۱۶ -

الف - تخصیص اعتبار، تعهد و پرداخت در اجرای موافقتنامه‌های متبادا با دستگاه‌های اجرایی، مشروط به رعایت شرح عملیات و فعالیت‌های موضوع موافقتنامه و شروط الزام‌آوری که به منظور اعمال نظارت بیشتر بر اجرای برنامه و بودجه توسط معاونت درج می‌شود، خواهد بود. شروط یادشده نباید مغایر قانون باشد.

ب - متناسب با وظایف و اختیارات واگذار شده آن بخش از اعتبارات هزینه‌ای دستگاه که با توجه به واگذاری وظایف، هزینه کرد آن توسط دستگاه موضوعیت ندارد با بخش‌های معاونت و تصویب هیأت وزیران به استان‌ها یا دستگاه‌های دیگر حسب مورد واگذار می‌گردد.

ج - به دولت اجازه داده می‌شود برای بخش‌های، پیشگیری، امدادرساری، بازسازی و نوسازی مناطق آسیب‌دیده از حوادث غیرمترقبه از جمله سونامی، زلزله، سرمازدگی، تگرگ، طوفان، به‌شروی آب درگی آفت‌های فراگی محصولات کشاورزی و بیماری‌های همه‌گی انسانی و دامی، تا معادل دو درصد (۲٪) از بودجه عمومی هر سال را از محل افزایش تنخواه‌گردان خزانه تأمین و هزینه نماید. تنخواه مذکور حداکثر تا پالین همان سال از

محل صرفه جویی در اعتبارات عمومی و اصلاح بودجه سالانه تسویه می‌شود. در هر حال برداشت و هزینه از محل تنخواه گردان خزانة در اجرای قوانین و مقررات منوط به تأیید معاونت است.

د - در مورد آراء حل اختلاف دستگاه‌های اجرائی که در اجرای اصول یکصد و سه و چهارم (۱۳۴) و یکصد و سه و چهارم (۱۳۹) قانون اساسی و علی در اجرای قوانین و مقررات مربوط صادر می‌شود چنانچه به دلایل دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط از اجرای تصمیم مرجع حل اختلاف خودداری نماید معاونت مطابق رأی مرجع مذکور، بدون الزام به رعایت محدودیت‌های جابجایی در بودجه تملک دارائیه‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای، از بودجه سنواتی دستگاه مربوط کسر و به بودجه دستگاه اجرائی ذی‌نفع اضافه و علی‌با مطالبات نقاثر می‌نماید.

ماده ۲۱۷ - کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موظفند برنامه‌های اجرائی و عملیاتی خود را در قالب بسط‌های اجرائی برنامه ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه کنند. این بسط‌ها که پس از تصویب هیأت وزیران جهت اطلاع به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود، مبنای تنظیم و تصویب بودجه سنواتی دستگاه قرار می‌گیرد.

تبصره - بسط اجرائی مجموعه‌ای از چندین پروژه به هم پیوسته و علی‌خوش‌ای از پروژه‌های متجانس و به هم مرتبط اولویت‌دار است که به منظور حل یک مشکل اقتصادی، اجتماعی و ملی‌فره‌نگی در چهارچوب اهداف برنامه به اجرا درمی‌آید.

ماده ۲۱۸ - کلیه شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۴) قانون مدنی خدمات کشوری که فهرست آن توسط دولت تعیین می‌شود و ریز شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس مکلفند از سال دوم برنامه و حداقل یک بار تا پایان برنامه از طریق سازمان حسابرسی و مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران حسب مورد در جهت افزایش صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی فعالیت شرکت‌ها و افزایش قابلیت اعتماد گزارش‌های مالی نسبت به انجام حسابرسی عملیاتی اقدام نمایند. هیأت مدینه این شرکت‌ها مسؤولیت اجرای این بند را به عهده دارند.

تبصره ۱ - شرکت‌هایی که بر اساس مصوب دولت دارای طبقه‌بندی می‌باشند از شمول این ماده مستثنی می‌شوند.

تبصره ۲ - سازمان حسابرسی مکلف است چه‌ارچوب و استانداردهای حسابرسی عملیاتی را ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۲۱۹ - به منظور استقرار نظام بودجه‌ریزی عملیاتی، دولت موظف است تا پایان سال دوم برنامه به تدریج زمینه‌های لازم را برای تهیه بودجه به روش عملیاتی در کلیه دستگاه‌های اجرائی فراهم آورد به نحوی که لایحه بودجه سال سوم برنامه به روش مذکور تهیه، تدوین و تقدیم مجلس شورای اسلامی شود. دستورالعمل اجرائی توسط معاونت تهیه و ابلاغ می‌شود. همچنین در اجرای بند (۳۲) سلبت‌های کلی برنامه پنجم و استقرار نظام بودجه‌ریزی عملیاتی، اعتباراتی که براساس وجهت تمام‌شده موضوع ماده (۱۶) قانون مدنی خدمات کشوری اختصاص می‌گیرد پس از پرداخت به واحدهای مربوطه بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی و فقط براساس آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی و اداری و استخدامی هزینه می‌گردد که متضمن بخش‌هایی نحوه نظارت بر هزینه‌ها و تحقق اهداف بخش‌هایی شده است و با بخش‌های معاونت و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۲۰ - به دولت اجازه داده می‌شود حسب مورد در چهارچوب شرایط و انواع قراردادهای واگذاری مصوب شورای اقتصاد در خصوص طرح‌های تملک دارائیه‌های سرمایه‌ای اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف - واگذاری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای جدید و رهن تمام و تکمیل‌شده و آماده بهره‌برداری در قالب قراردادهای و شرایط مورد تصویب شورای اقتصاد با تعیین نحوه تأمین مالی دوره ساخت (فاینانس)، پرداخت هزینه‌های بهره‌برداری علی‌خری خدمات در مدت قرارداد، با رعایت استانداردهای اجرای کیفیت خدمات و رعایت واگذاری طرح پس از دوره قرارداد به بخش غیردولتی

ب - واگذاری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای رهن تمام و تکمیل‌شده که خدمات آن قابل عرضه توسط بخش غیردولتی است به صورت نقد و اقساط به بخش غیردولتی

ج - واگذاری حق بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و رهن اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر رهن دولت و دستگاه‌های اجرائی

د - واگذاری مالکیت و بهره‌برداری طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای قابل واگذاری و رهن اموال منقول و غیرمنقول و حقوق مالی مازاد بر رهن دولت و دستگاه‌های اجرائی

تبصره ۱- درآمد دولت ناشی از اجرای احکام این ماده پس از واریز به خزانه داری کل و از محل ردیف خاصی که برای این منظور در قانون بودجه سنواتی پیش بینی می‌شود و رهن اعتبار ردیف‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای در قالب تسهیلات و وجوه اداره شده شامل کسب و کار، سود و کارمزد و تسهیلات و کمک و سالی‌روشی‌های تأمین مالی مورد تصویب شورای اقتصاد به طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای و کلی تبدیلی با احسن نمودن اموال منقول و غیرمنقول در قالب موافقتنامه متبادله با معاونت قابل اختصاص است.

تبصره ۲- کمک‌های بلاعوض موضوع این ماده، درآمد اشخاص تملوئی نمی‌شود و مشمول پرداخت مالیات بر درآمد نیست. ماده ۲۲۱- به منظور ایجاد ه ماه نگی برای کارآمد نمودن نظام نظارت و ارتقاء بهره‌وری و برای تقویت مدیریت کشور، شورای دستگا ه های نظارتی متشکل از دو نفر از مسوولان نظارتی هر قوه با انتخاب ریعی قوه با حفظ استقلال هر یک از آنها در حدود مقرر در قانون اساسی تشکیل می‌شود.

دستورالعمل اجرایی این ماده و نحوه تشکیل جلسات شورا، نحوه تصویب گیی و نحوه پیگیری تصمیمات، ظرف شش ماه سال اول برنامه ه به پیشنهاد اعضاء شورا و با توافق سران قواء تعیین می‌گردد.

ماده ۲۲۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و رهن دستگاه‌های موضوع مواد (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون محاسبات عمومی کشور در موارد مربوط، مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

ماده ۲۲۳- در کلیه مواردی که برای اجرای احکام و مواد این قانون و قوانین بودجه سنواتی اجرای اسناد و اجرای اسناد توسعه ملی و استاری و اسناد راه‌بردی مربوط به قوه مجریه اعم از آیین نامه، تصویب‌نامه، دستورالعمل، بسف اجرایی و سایر مقررات نظمی اسناد توسعه ملی و استاری و اسناد راه‌بردی مربوط به قوه مجریه اعم از مراجع، مقامات و دستگاه‌های اجرایی مورد رهن باشد، پیشنهاد دستگاه مربوط پس از تأیید معاونت از جهت انطباق با اهداف برنامه و قانون بودجه به تصویب هیأت وزیران کلی مرجع مربوط در قوه مجریه می‌رسد.

دستگاه‌های اجرایی موظفند کلیه اطلاعات و اسناد و مدارک مربوط را در موارد لازم در اختیار معاونت قرار دهند. اسناد و اطلاعات طبقه‌بندی شده مشمول مقررات خاص خود است. دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های معاونت در چه ارجوب مفاد این قانون و قانون برنامه و بودجه ه و قوانین بودجه ه سنواتی و آیین‌نامه‌های مربوط برای کلیه دستگاه‌های اجرایی لازم‌الاجراء است.

ماده ۲۲۴- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن با اصلاحات و الحاقات زی برای دوره برنامه پنجم تنفیذ می‌شود:

الف - در ماده (۲) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت بعد از عبارت «شرکت‌های دولتی» عبارت «و شرکت‌های آب و فاضلاب و توزیع برق استاری» اضافه می‌شود.

ب - هر گونه پرداخت توسط خزانه از جمله پرداخت حقوق و مزایای مستمر دستگاه‌های اجرایی و موارد ضروری کلی از محل تنخواه‌گردان خزانة فقط با تأیید و تخصیص اعتبار از سوی معاونت مجاز است.

ج - کلیه شرکت‌های دولتی و بانک‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که در بودجه کل کشور برای آید ا سود ویژه پیش بینی شده است مکلفند:

۱- در هر ماه معادل یک دوازدهم مالیت پیش بینی شده سال مورد نظر خود را بابت مالیت عملکرد ه مان سال به صورت علی‌الحساب به سازمان امور مالیاتی پرداخت نمایند تا به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل منظور شود.

۲- حداقل چهل درصد (۴۰٪) سود پیش بینی شده هر سال را با ساز و کار جزء (۱) این بند به حساب درآمد عمومی واریز نمایند. شرکت‌های دولتی که قسمتی از سهام آید ا متعلق به بخش غیردولتی است، به تناسب میزان سهام بخش غیردولتی، مشمول پرداخت وجوه ه موضوع این بند نمی‌باشند و سهم بخش غیردولتی از چهل درصد (۴۰٪) سود ابرازی (سود ویژه) مذکور باین توسط شرکتکفای دولتی ذی‌ربط به سهامداران بخش کاشده پرداخت شود.

وصول مبلغ کاشده تابع احکام مربوط و مقرر در قانون مالیت‌های مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن است.

د - مازاد درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های اجرایی از سقف رقم پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی کل کشور به نسبت مقرر در بودجه ه سنواتی با تأیید معاونت توسط ه مان دستگاه قابل هزینه است.

ه - در راستای تسهیل انجام امور و تسریع در خدمت‌رسانی به مردم و تمرکززدایی در تصمیم‌گیری‌های اداری و مالی و اجتناب از موازی‌کاری و پاسخگویی مدیران، اختیارات، وظائف و مسوولیت‌هایی که در قوانین و مقررات برای دستگاه‌های اجرایی ری و رسا و بالاترین مقام آید ا

بخش بهی شده است حسب مورد به مدیران واحده ای ذی ربط استاری و ستادی دستگاه های پلا شده بر اساس شرح وظایف پست های سازمانی و ای احکام انتصاب و ای تفویض اختیار قابل تفویض است لکن در هیچ موردی مسؤولیت مدیران استاری ای ستادی پلا شده رافع اختیار ریعی ای بالاتری مقام دستگاه نیست.

و - کلیه اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای و مالی و کمک ها و سالی اعتبارات و ردیف های مندرج در جداول قوانین بودجه سنوایی به شرح عناوین و ارقام جداول مذکور فقط در حدود وصولی درآمدها و سالی منابع عمومی به شرح عناوین و ارقام مندرج در جداول مربوط قوانین پلا شده بر اساس مفاد موافقتنامه ای متبادله دستگاه با معاونت و در حدود ابلاغ و تخصیص اعتبار از سوی معاونت، قابل تعه د، پرداخت و هزینه است.

ز - در کلیه موارد قانونی انجام تعهد و هر گونه پرداخت و کمک مالی توسط دستگاه های اجرایی، فقط بر اساس مفاد موافقتنامه و بعد از تخصیص و در حدود آن مجاز است. همچنین در کلیه موارد قانونی هر گونه کمک غیر نقدی و واگذاری دارایی های سرمایه ای و مالی از جمله عین، منفعت و مشابه آن شامل اموال منقول و غیر منقول و رهن رد دهن، مطالبات، حقوق و مانند آن در قالب فرم ها، شرایط و دستورالعمل ه ای ابلاغی معاونت مجاز است. نسخه ای از این فرم ها ضمیمه موافقتنامه اعتبارات هزینه ای دستگاه خواهد شد. احکام این بند در خصوص رعاده ا و مؤسسات عمومی غیر دولتی در حدود اعتبارات مندرج در قانون و مابازاء ای معوض آن لازم الاجراء است. شرایط موضوع این بند نباید مغای قانون باشد.

ح - انجام هر گونه تعهد و پرداخت در اجرای قوانین و مقررات مختلف از جمله ماده (۷۰) قانون محاسبات عمومی کشور بدون رعایت سقف اعتبارات مصوب و الزامات قانون در خصوص محدودیت های تخصیص و رهن شرح عملیات موافقتنامه ای متبادله، ممنوع است.

ط - معاونت و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظفند حداکثر تا پانزده ماه هر سال شرکت های دولتی زکین ده که ادامه فعالیت آن در بخش دولتی به دلایلی قانونی ضرورت دارد را احصاء و به دولت گزارش نمایند. در مورد سالی شرکت های زکین ده با بخش هاد معاونت و با استفاده از اختیارات قانونی دولت در قالب واگذاری سهام ای انحلال شرکت و واگذاری اموال باقی مانده اقدام می شود.

ی - دستگاه های اجرایی در ایجاد هر گونه تعهد و پرداخت وجه از محل اعتبارات عمومی موظفند موارد زیر را رعایت نمایند:

- ۱- اولویت واگذاری امور، وظایف، مدیریت و تصدی ها به بخش غیر دولتی نسبت به هزینه مستقیم اعتبارات عمومی.
  - ۲- اولویت شهیه پرداخت تسهیلات نظای کمک های فری و اعتباری و وجوه اداره شده نسبت به روش های پرداخت و کمک بلاعوض.
- تبصره - معاونت و رؤسای دستگاه های اجرایی و مقامات مجاز از سوی آنان و مدیران مالی مربوط موظفند اولویت های فوق را در امضاء موافقتنامه ها و دستور پرداخت ها و مشابه آن رعایت نمایند.

ک - ایجاد و تحمیلی هر گونه بار مالی مازاد بر ارقام مندرج در قوانین بودجه سنوایی، توسط کلیه دستگاه های اجرایی از جمله دستگاه های مباشر دولت در موارد مختلف از قبلی خرید تضمینی و هزینه ای تبیی خرید جبران زکین، تفاوت قیمت، تنظیم بازار، کلاربع رده ا و غیر آن، انشاء تعهدات خاص، کالاهای اساسی، جایزه صادراتی و مانند آن که از اعتبارات عمومی استفاده می شود ممنوع است. مسؤولیت اجرای این حکم به عده بالاتری مقام دستگاه اجرایی و ای مقامات مجاز و مدیران مالی مربوط است. تخلف از این حکم و سالی موارد، تعهد زائد بر اعتبار محسوب و مشمول مجازات مربوط می شود.

ل -

۱- اعتبار طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در قوانین بودجه سنوایی حداکثر ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سالی طرح های مندرج در قوانین مذکور با تأیید معاونت و در قالب سقف اعتبار کل طرح قابل افزایش است و عوامل اجرایی طرح های مذکور با رعایت ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ انتخاب می شوند.

۲- اعتبارات هر یک از ردیف های متفرقه، تملک دارایی های مالی و هزینه ای مندرج در قوانین بودجه سنوایی حداکثر ده درصد (۱۰٪) از محل کاهش اعتبارات سالی ردیف های متفرقه، اعتبار تملک دارایی های مالی و هزینه ای توسط معاونت در سقف بودجه سنوایی کل کشور قابل افزایش است.

۳- حداکثر ربح درصد (۵/۰٪) از اعتبارات هزینه ای و اختصاصی بودجه عمومی دولت، حداکثر یک درصد (۱٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای بودجه عمومی دولت، حداکثر بصت و پنج صدم درصد (۲۵/۰٪) از مجموع هزینه های شرکت های دولتی، حداکثر ربح درصد (۵/۰٪) از مجموع هزینه های سرمایه ای شرکت های دولتی و پنجاه درصد (۵۰٪) از اعتبارات هزینه ای و اختصاصی توسعه علوم و فناوری و پژوهش های

کاربرد، با تأیید معاونت و بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی و سای قوانین و مقررات عمومی کشور و با رعایت « قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سای مقررات عمومی دولت مستثنی هستند مصوب ۱۹/۱۱/۱۳۶۴ » هزینه می‌شود.

۴ -

۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی و مراکز تحقیقاتی وابسته به آنها و شرکت‌های دولتی که از اعتبارات بخش تحقیقات کشور (توسعه علوم و فناوری و علی اعتبارات پژوهش) استفاده می‌کنند، موظفند این اعتبارات را براساس سرلیست‌گذاری ها و اولویتهای تحقیقاتی تعیین شده توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری هزینه نمایند و هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به دبیرخانه شورای علوم، تحقیقات و فناوری ارائه دهند. شورا موظف است پس از دریافت گزارش و حداکثر تا پانزده اردیبهشت ماه سال بعد گزارش جامعی از عملکرد اعتبارات تحقیقاتی کشور را به همراه نتایج و دستاوردهای پژوهش‌های نهی و پس از تأیید در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

۲- مازاد درآمد اختصاصی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهش‌های که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سای مراجع قانونی ذی ربط می‌باشند در سقف اعتباراتی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود حسب مورد به همان دانشگاه و مؤسسه‌ای که درآمد را کسب کرده‌اند، اختصاص می‌یابد.

۳- طرح‌های دانشگاهی که در قوانین بودجه سالانه کشور، ذلی ردیف‌های وزارت راه و شهرسازی، ذکر می‌شود مشمول تسهیلات قانونی موضوع قانون اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دانشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ن - کلیه دستگاه‌های اجرایی دارای ردیف در قوانین بودجه سنواتی موظفند حداکثر تا پانزده اردیبهشت ماه هر سال بر اساس اعتبار ابلاغی اعم از هزینه‌ای، مالی و رهن تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید متن پیش‌پردادی موافقتنامه مربوط را براساس الزامات قانون برنامه و قوانین بودجه سنواتی و سای قوانین و مقررات مربوط در چهارچوب فرم ها، شرایط و دستورالعمل‌های ابلاغی معاونت ارائه نمایند.

معاونت موظف است در صورت موافقت با متن پیش‌پردادی حداکثر ظرف پانزده روز نسبت به امضاء موافقتنامه و ابلاغ آن اقدام نماید و در صورت عدم موافقت با متن پیش‌پردادی خود نسبت به اصلاح و ابلاغ موافقتنامه رعایتی به نحوی که مغایر قانون نباشد ظرف پانزده روز رأساً اقدام کند، موافقتنامه ابلاغی لازم‌الاجراء است.

س - مازاد درآمدی استثنای نسبت به ارقام مصوب در ردیف مستقل در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد که با اعلام خزانه داری کل کشور در مقاطع سه ماهه توسط معاونت توزیع می‌شود.

پنجاه درصد (۵۰٪) از مازاد درآمدی مذکور به خود همان استان به نسبت هشتاد درصد (۸۰٪) تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و بیست درصد (۲۰٪) اعتبارات هزینه‌ای و مابقی اعتبار در اختیار معاونت قرار می‌گیرد تا در راستای تعادل بخشی و ارتقاء شاخص‌های توسعه و رفاهیتی این استان ها توزیع گردد.

ع - کلیه مراجع و دستگاه‌های ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که زیرمجموعه قوه مجریه می‌باشند و صلاحیت وضع مصوبه لازم‌الاجراء را دارند، در کلیه مصوبات و تصمیماتی که تکالیفی برای مصرف اعتبار بودجه کل کشور تعیین می‌نماید قبل از اتخاذ تصمیم یا تصویب بای تأیید معاونت را مبری بر وجود اعتبار برای آن منظور و عدم مغایرت با احکام و ردیف‌های بودجه را اخذ نمایند.

کلیه مراجع و دستگاه ها و دارندگان ردیفی که زیرمجموعه قوه مجریه هستند، در مصوبات و تصمیمات خود مکلفند در سقف اعتبارات مصوب موضوع قوانین بودجه سنواتی با رعایت احکام و ردیف‌های آن اقدام نمایند.

ف - به منظور تأمین منابع ارزی مورد نیاز طرح‌های دارای توجیه فری و اقتصادی و مالی و زیست محیطی شرکت‌های دولتی اجازه داده می‌شود در حدود ارقام مقرر در قوانین بودجه سنواتی حسب مورد نسبت به صدور اوراق صکوک اسلامی و یا اوراق مشارکت ارزی در بازارهای مالی داخلی و خارجی با رعایت ضوابط بانک مرکزی و در سقف مقرر در ماده (۸۱) این قانون اقدام نمایند. صدور اوراق طرح‌شده منوط به تأیید بانک مرکزی و معاونت بوده و بازپرداخت و تضمین اصل و سود این اوراق با شرکت‌های مربوط است.

صدور اوراق مشارکت علی صکوک اسلامی با سود تشویقی منوط به تأیید شورای پول و اعتبار است.

ص - به دستگاه‌های اجرایی کشور اجازه داده می‌شود اعتبارات کمک‌های فری و اعتباری و همچنین اعتباراتی که در بهیست قوانین بودجه سنواتی به منظور تحقق اهداف سرمایه‌گذاری و توسعه فعالیت بخش‌های خصوصی و تعاونی پیش‌بینی شده است را در قالب وجوه اداره‌شده و بر

اساس قراردادهای منعقدشده در اختیاری بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری، صندوقهای قرضالحسنه و صندوقهای توسعه‌ای دارای مجوز از بانک مرکزی برای پرداخت کمک، تسهیلات تلفیقی و علی‌الطریق سود و کارمزد تسهیلات قرار ده‌ند. این اعتبارات پس از پرداخت توسط دستگاه اجرایی واگذارنده اعتبار به هزینه قطعی منظور می‌شود. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد معاونت و با همکاری بانک مرکزی و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ق - بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری در اعطاء تسهیلات بانکی برای اجرای طرحهای کشاورزی، اسناد مشاعی مالکین و نسقهای زارعین را به عنوان وثیقه و تضمین به نسبت سرع مشاع از وقت روز کل مشاع، ارزشی و مورد پذیرش قرار ده‌ند و دفاتر اسناد رسمی موظفند بنا به درخواست بانکها و مؤسسات مذکور، نسبت به تنظیم سند رهن بر این اساس اقدام نمایند.

ر - هزینه خدمات مدیعت طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای برای مسکن انقلاب اسلامی، سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل، سازمان توسعه برق ایران، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، شرکت مادر تخصصی حمل و نقل ریلی کشور و سابقاً به وزارت کشور و مؤسسه جهاد نصر، حداکثر تا دو درصد (۵/۲٪) عملکرد تخصص اعتبارات ذی‌ربط با احتساب اعتبارات در تلفیق از منابع بودجه عمومی کشور، توسط معاونت تعیین می‌گردد.

ش - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور پیشگیری، مقابله و جبران خسارات ناشی از حوادث غیرمترقبه و مدیعت خشکسالی، تنخواه‌گردان موضوع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ را به سه درصد (۳٪) و اعتبارات موضوع ماده (۱۲) قانون تشکیلی سازمان مدیعت بحران را به دو درصد (۲٪) افزایش ده‌د. اعتبارات مذکور با پیشنهاد معاونت و تصویب هیأت وزیران قابل هزینه است. بخشی از اعتبارات مذکور به ترتیب و منجزی که در قانون بودجه سنواتی تعیین می‌شود به صورت هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای به جمعیت هلال احمر اختصاص می‌یابد تا در جهت آمادگی و مقابله با حوادث و سوانح هزینه گردد.

ت - کلیه تصویب‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و دستورالعملها، تغییرات تشکیلات، تغییر ضرایب، جداول حقوقی و طبقه‌بندی مشاغل و افزایش مبنای حقوقی، اعطاء مجوز هر نوع استخدام و به‌کارگیری نیرو و همچنین مصوبات هیأت‌های امنا که متضمن بار مالی برای دولت باشد در صورتی قابل طرح و تصویب و اجراء است که بار مالی ناشی از آن در گذشته محاسبه و در قانون بودجه کل کشور علی‌مناصب داخلی دستگاه اجرایی ذی‌ربط تأمین شده باشد. اقدام دستگاه اجرایی برخلاف این حکم، تعدد زائد بر اعتبار محسوب می‌شود.

ث - خرید دست اول اوراق مشارکت توسط بانکهای دولتی و شرکتها و مؤسسات و واحدهای وابسته و تابع آنها ممنوع است.

خ - بانک مرکزی جهت جبهه‌وری اسلامی ایران مکلف است در طول برنامه فروش مبالغ ارزی مذکور در احکام و ردیف‌های قواری بودجه سنواتی را به گونه‌ای انجام ده‌د که تا تاریخ تصویب ترانامه سال بعد آن بانک خالص داراییهای خارجی نسبت به پانچ سال قبل از این محل افزایش یابد.

ذ - مبالغی که به هر یک از مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش و پزشکی و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای ذلی ردیف‌های متمرکز پرداخت می‌شود پس از ابلاغ به عنوان کمک به سرجمع اعتبارات دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی فوق‌الذکر افزوده می‌شود تا مطابق شرح عملیات مندرج در موافقتنامه براساس قواری و مقررات مربوطه هزینه کنند.

ض - وزی امور اقتصادی و دارایی موظف است در طول برنامه هر شش ماه یکبار گزارش انطباق سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی به‌یوست شماره (۳) قانون بودجه سنواتی را در چهارچوب قانون اصلاح مواد از قانون برنامه چهارم و سرلیست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) به تفکیک طرح به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی ارسال نماید.

تبصره - اجرای احکام بنده‌ای (و)، (ز)، (ن) و (ذ) در خصوص دانشگاهها، مؤسسات، مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی با رعایت ماده (۲۰) این قانون خواهد بود.

ماده ۲۲۵ - دولت موظف است بار مالی کلیه قواری و مقررات از جمله احکام قانون برنامه پنجم که مستلزم استفاده از منابع عمومی است را در لوائح بودجه سنواتی در حدود درآمدهای وصولی و پیش‌بینی اجراء نماید.

ماده ۲۲۶ - احکام قواری و مقرراتی که لغو اصلاح آنها مستلزم ذکر علی‌تصریح نام است در صورت مغایرت با احکام این قانون، در طول برنامه موقوف‌الاجراء می‌گردد.

ماده ۲۲۷- دولت نسبت به بهیبه و تدوین « سند ملی امریخت بانوان و کودکان در روابط اجتماعی» با مشارکت و برنامه ریزی رهروی انتظامی وجهه‌وری اسلامی ایران، قوه قضایه، سازمان بهزیستی کشور، شررداری، وزارت کشور، شورای عالی استان ه، مرکز امور زنان و خانواده ریخت وجهه‌وری، وزارتخاعه‌ای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی توسط دولت در طول سال‌های برنامه اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۲۲۸- در طول سال‌های برنامه، افرادی که از ابتدای بهیوزی انقلاب اسلام‌ی تا ابتدا‌ی سال ۱۳۷۰ در کمیته انقلاب اسلام‌ی و سپاه پاسداران انقلاب اسلام‌ی به صورت تمام‌وقت خدمت کرده‌اند به میزان مدت خدمت و همچنین رزمندگاری که به صورت داوطلبان در جهه‌ای جنگ حضور داشقاند به میزان مدت حضور در جهه مشمول به بازنشستگی می‌گردند.

برخورداری از مزایای بهه مذکور مستلزم پرداخت حق بهه سهم کارمند توسط افراد فوق‌الذکر و سهم کارفرما توسط دولت است. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخاعه‌ای دفاع و پشتیباری رهروه‌ای مسلح و تعاون، کار و رفاه اجتماعی تنظیم و به تصویب هی‌أت وزیران می‌رسد.

ماده ۲۲۹- وزارت نفت موظف است نسبت به تولیخ صرلنی میزان‌های نفتی و گازی در طی سال‌های برنامه به توالی با حداقل ده درصد (۱۰٪)، بهت درصد (۲۰٪)، پنجاه درصد (۵۰٪)، هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) و صددرصد (۱۰۰٪) از مکلنی اقدام نماید. به این منظور سالانه ده درصد (۱۰٪) از ارزش نفت خام و مبعانات و مایعات گازی تولیخ‌ی پس از واری به خزاع برای عملکلت زی به شرکت‌های تابع وزارت نفت تخصیص می‌کلید:

الف - برداشت صرلنی از مخازن نفتی موجود با تزریق گاز، آب و سای روش ه ا به نحوی که در طول برنامه ه پنجم، متوسط تولیخ نفت خام مخازن مذکور، حداقل معادل متوسط برداشت در سال ۱۳۸۸ باشد.

ب - افزایش تولیخ گاز طبعی به خصوص با اجرای فازه‌ای برنامه ریزی شده میزان گازی پارس جنوبی و سای مکلنی مشترک گازی و جمع‌آوری گازه‌ای در حال سوختن مکلنی در حال بهره‌برداری، به نحوی که علاوه بر تأمین گاز کافی برای تزریق به مکلنی نفتی، مصارف داخلی کشور و صادرات تعه‌دشده، تضمینی شود.

ماده ۲۳۰- دولت با همکاری سازمان ه ا و دستگاه‌های ذی‌ربط از جماع مرکز امور زنان و خانواده با ه دف تقویت بهاد خانواده و جایگا ه زنان در عرصه‌ای اجتماعی و استغفاء حقوق شرعی و قانونی بانوان در ه مه زمیعه‌ا با تدوین و تصویب « برنامه جامع توسعه ه امور زنان و خانواده » مشتمل بر محوره‌ای تحکیم برکن خانواده، بازگری قوانین و مقررات مربوطه، بهشگری از آسب‌های اجتماع‌ی، توسعه ه و ساماند هی امور اقتصادی - معیشتی با اولویت ساماندھی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست، تأمین اجتماعی، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فره‌نگ عفاف و حجاب، ارتقاء سلامت، توسعه توانایی‌های سازمان‌های مردم‌بهاد، ارتقاء توانمندی‌های زنان مدی و نخبه، توسعه تعاملات بین‌المللی، تعمیق باوره‌ای دینی و اصلاح ساختار اداری تشکلیاتی زنان و خانواده اقدام قانونی نماید.

ماده ۲۳۱- به منظور ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات رایج‌ای و امریخت فناوری ه ا و اجرای سند امریخت فضای تبادل اطلاعات، اقدامات ذیل انجام خواه دگرفت:

الف - کلیه دستگاه‌های اجرایی، بهاده‌ای عمومی و شرکت‌های غی‌دولتی دارای زیرساخت‌های حلیتی موظفند به منظور امن‌سازی زیرساخت ه ا و حفظ امریخت تبادل اطلاعات در مقابل حملات الکترونیکی در چه‌ارچوب سند امریخت فضای تبادل اطلاعات (افتا) تا پالین سال دوم برنامه امریخت فضای تبادل اطلاعات خود را ارتقاء بخشند.

ب - کلیه دستگاه‌های اجرایی و اشخاص حقوقی ارایه‌نده خدمات عمومی موظفند از سال دوم برنامه نسبت به اجرای سامان‌یخت اطلاعات اقدام نموده و نسبت به اجرای دستورالعمل ه ا و استاندارده‌ای « افتا » از سال اول برنامه اقدام نمایند.

تبصره ۱- وزارت اطلاعات با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است استاندارده‌ا و دستورالعمل‌های لازم برای « افتا » را به صورتی در شش ماهه اول برنامه با همکاری مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تدوین نماید که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) ارزش ریالی تجهیزات و نرم‌افزاره‌ای « افتا » تا پالین سال دوم برنامه از توانمندی‌های شرکت‌های غی‌دولتی داخلی بهیبه شود.

تبصره ۲- وزارت اطلاعات موظف است گزارش اجرای این ماده را به همکاری وزارتخاعه‌ای ارتباطات و فناوری اطلاعات و دفاع و پشتیباری رهروه‌ای مسلح ه ر سالع به کمیسیون‌های امریخت ملی و سولست خارجی و صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۲۳۲- دولت مکلف است نسبت به ساماندهی حمل و نقل بار و مسافر روستاهای و پوشش برنامه‌های نگهداری و ایمن‌سازی شبکه راه‌های روستایی و برخورداری روستاهای بالای بیست خانوار و کانون‌های اسکان عشایری از راه مناسب اقدام نماید.

ماده ۲۳۳- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند پس از کسب موافقت و مجوز ستاد کل ریه‌های مسلح نسبت به تشکیل یگان‌های حفاظت اقدام کنند. این یگان‌ها از نظر به‌کارگیری سلاح و مهمات تابع ضوابط ریه‌های مسلح می‌باشند و با رعایت ضوابط ریه‌های انتظامی تحت نظر دستگاه ذی‌ربط اداره خواهد شد.

شرح وظایف و اختیارات و سازماندهی و چگونگی تسلیح این یگان‌ها و آموزش و انتصاب فرماندهی هر یک از این یگان‌ها و چگونگی ارتباط آنها با ریه‌های انتظامی و نظارت بر عملکرد آنها به تصویب ستاد کل ریه‌های مسلح می‌رسد.

ماده ۲۳۴- در راستای سرکست‌های کلای برنامه پنجم دولت مکلف است در اجرای مفاد این قانون به نحوی عمل نماید که تا پانزدهم برنامه پنجم اهداف زیر تحقق یابد:

الف - رشد نرخ متوسط هشت درصد (۸٪) سالانه تولید ناخالص داخلی.

ب - کاهش شکاف پس‌انداز و سرمایه‌گذاری از طریق ایجاد ساز و کارهای تشویقی و انگیزشی برای تبدیلی پس‌انداز ملی به سرمایه‌گذاری ملی و حفظ نسبت پس‌انداز به تولید ناخالص داخلی به میزان متوسط چهل درصد (۴۰٪).

ج - قطع وابستگی هزینه‌های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پانزدهم برنامه.

د - انجام اقدامات ضروری و لازم برای کاهش نرخ بیکاری به هفت درصد (۷٪) در پانزدهم برنامه.

ه - کاهش فاصلای دو دهه کابالا و پایین‌درآمدی جامعه از طریق اتخاذ سرکست‌های اجرایی مناسب و رهن‌استقرار سرکستم تأمین اجزای فراگیر، گسترش پایه مالیاتی و توزیع مجدد درآمدها به طوری که ضریب جی‌پی در پانزدهم برنامه به (۳۵/۰) برسد.

و - توسعه و تقویت نظام استاندارد ملی.

ماده ۲۳۵- این قانون تا پانزدهم سال ۱۳۹۴ هجری شمسی معتبر است.

قانون فوق مشتمل بر ۲۳۵ ماده و ۱۹۲ تبصره در جلسه علنی مورخ پانزدهم دی ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۵ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی